

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

BcA. VLADIMÍR MELETZKÝ

GALERIE CAFÉ AMADEUS

v Muzeu umění Olomouc

Opava 2018

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

BcA. VLADIMÍR MELETZKÝ

GALERIE CAFÉ AMADEUS

v Muzeu umění Olomouc

GALLERY CAFÉ AMADEUS

in Art Museum Olomouc

obor: Tvůrčí fotografie
vedoucí diplomové práce: Prof. Mgr. Jindřich Štreit, dr. h. c.
Opava 2018

Abstrakt

Při tvorbě této práce čerpám ze zkušeností získaných bádáním nad rozsáhlou fotografickou sbírkou výtvarné fotografie ve Slezském zemském muzeu v Opavě. Tam jsem vytvářel svou teoretickou bakalářskou práci pro Institut tvůrčí fotografie FPF SU. Seznamoval jsem se s díly významných autorů. Autorů, se kterými jsem neměl a ani jsem nemohl mít osobní zkušenost. Zde, v Galerii Café Amadeus je situace jiná. Až na výjimky, jsem měl tu čest, mnohé vystavující autory osobně a mnohdy dosti důkladně poznat v rámci svého a jejich studia na Institutu tvůrčí fotografie. O to více to byla práce zajímavější, sledovat vývoj v tvorbě těchto autorů od příchodu do prvního ročníku školy, až po společně sdílenou radost z jejich prvních výstav právě v této galerii Café Amadeus v Olomouci.

Klíčová slova

Galerie Café Amadeus, ITF, fotografie, dokumentární fotografie, reportážní fotografie, fotografická tvorba, mladí autoři, současná fotografie, Muzeum umění Olomouc, Arcidiecézní muzeum, konceptuální fotografie, Česká fotoškola

Abstract

In drawing up this work, I draw on the experience gained by the research of an extensive photo collection of art photography in the Silesian Museum in Opava. There I created my theoretical bachelor thesis for the Institute of Creative Photography FPF SU. I have been familiar with the works of important authors. The authors I did not have and I could not have a personal experience with. Here, the situation in Café Amadeus Gallery is different. Except for exceptions, I have had the honor, many exhibiting authors personally and often quite thoroughly acquainted with their and their studies at the Institute of Creative Photography. This was all the more interesting, watching the development in the creation of these authors from the first school year, to the shared joy of their first exhibitions in this gallery of Café Amadeus in Olomouc.

Key words

Galerie Café Amadeus, ITF, photographs, documentary photography, reportage photography, photographic work, young authors, contemporary photography, Olomouc Art Museum, Archdiocesan Museum, conceptual photography, Czech photography school

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **MgA. Vladimír MELETZKÝ**
Osobní číslo: **F140851**
Studijní program: **N8204 Filmové, televizní a fotografické umění a nová média**
Studijní obory: **Tvůrčí fotografie**
Tvůrčí fotografie
Název tématu: **Galerie Café Amadeus v Muzeu umění Olomouc**
Téma anglicky: **Gallery Café Amadeus in Olomouc Art Museum**
Zadávající ústav: **Institut tvůrčí fotografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Zrod a zánik olomoucké Galerie Café Amadeus. Její přínos v pravidelném sledování mladých talentů a podpora nejnovějších trendů současné fotografie od konceptuální fotografie, až po dokumentární fotografii.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Doležel, Jiří: Stopy paměti, Periplum 2016
Bielešová, Štěpánka: Fotografická sbírka MUO, MUO 2012
Ročenka galerie Café Amadeus 2009-2018
Muzeion 2/2018
Muzeion 1/2018
Muzeion 4/2017
Muzeion 3/2017
Muzeion 2/2017
Muzeion 1/2017
Muzeion 4/2016
Muzeion 3/2016
Muzeion 2/2016
Muzeion 1/2016
Archiv MUO
Podsbírka MUO Kniha 20. století

Vedoucí diplomové práce: **prof. Mgr. Jindřich ŠTREIT**
Institut tvůrčí fotografie

Datum zadání diplomové práce: **20. června 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. června 2018**

prof. PhDr. Vladimír BIRGUS
vedoucí ústavu

V Opavě 20. června 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vytvořil svým bádáním a samostatně a že jsem uvedl všechny použité zdroje.

Souhlas

Souhlasím se zveřejněním této mé práce v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě a v knihovně Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na webových stránkách Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

BcA. Vladimír Meletzký
V Opavě dne 29. června 2018

Poděkování.

Děkuji Mgr. Štěpánce Bieleszové, Ph.D., kurátorce fotografické sbírky Muzea umění v Olomouci, za úžasnou podporu v mém bádání. Děkuji za vedení práce prof. Mgr. Jindřichu Štreitovi, dr. h. c., za jeho čas a za cenné rady, které mi dal. Děkuji Mgr. Sabině Prokschové, z archivu Muzea umění Olomouc, za materiály, které mi ochotně poskytla k bádání. Děkuji MgA. Bc. Miroslavu Zemanovi za cenné rady a podporu. Děkuji MgA. Svatopluku Klesnilovi za spolupráci. Děkuji Lukáši Lamlovi, z archivu ITF, a MgA. Davidu Macháčovi za pomoc a podporu. Děkuji Institutu tvůrčí fotografie a především prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi za nejkrásnější roky mého života strávené studiem na této vynikající škole. Děkuji své manželce Zuzaně za velkou podporu a trpělivost.

OBSAH

Úvod.....	15
Vznik Galerie Café Amadeus, její činnost.....	17
2009	19
Ladislav Hrinda Útest pasone 13x10px.....	21
Jiří Andryšek Osm a půl hodiny.....	23
Irena Armutidisová Zimní (z cyklu Za humny).....	25
2010	27
Arkadiusz Gola Ženy v dole (Kobiety Kopalni).....	29
Lukáš Cetera Uchvácení / Ravissement.....	31
Svatopluk Klesnil Chvilé šampiónů.....	33
Jitka Horázná Nedělní odpoledne.....	35
Jan Branč Navštívení.....	37
Jitka Teubalová Ona.....	39
2011	41
Michaela Spurná Karneval.....	43
Rafal Siderski Home Town.....	45
Andrej Balco Antracit.....	47
Lenka Jakubčáková V odloučení.....	49
Zasunutí Eva Pospěchová, Martin Hlavica, David Mužík.....	51
Jiří Doležel Stopy paměti.....	53
2012	55
Petr Drábek Můj domov je, kde jsem já.....	57
Regenarace.....	59
Jan Mahr: Synthetic.....	61
Jan Langer Století.....	63
Světlo jinak.....	65
Kristýna Erbenová Soukromá území.....	67
2013	69
Anna Grzelewska Julia Wannabe.....	71
Josef Mikulka Sentiment.....	73
Světlo jinak II.....	75
Renáta Mia Köhlerová: Poznámky o mizejícím světě.....	77

2014	79
Szymon Szcześniak Útěk do divočiny.....	81
Matěj Třešňák Yes, it happened!.....	83
Jaromír Palas Dobrý člověk ještě žije?.....	85
Světlo jinak III.....	87
Martin Cenkl, Tomáš Jakubec, Robin Závodný Urbánnosti.....	89
2015	90
Lucia Petrůjová, Jindřich Štreit, Oldřich Kučera Rodina.....	93
Oldřich Malachta Camp.....	95
SPOLU V: 10 let kurzů tvůrčí fotografie České fotoškoly	97
Vladimír Košťál Krajina – dokumentace – propagace.....	99
2016	101
Lena Jakubčáková Baba z lesa.....	103
Martin Wágner Kde začíná Evropa.....	105
Arek Gola Druhá strana cihly.....	107
Eliška Blažková Haredim.....	109
Barbora Skopalíková Symbióza.....	111
2017	113
Krzysztof Gołuch V práci.....	115
Jan Němeček Petrkov Bratři Reynkovi.....	117
Hana Connor a Filip Jandourek Černé slzy.....	119
Světlo jinak VI.....	121
Z vernisáží Galerie Café Amadeus	123
Rozhovor se Štěpánkou Bielešovou	125
Rozhovor s Jindřichem Štreitem	133
Rozhovor se Svatoplukem Klesněm	137
Závěr	141
Příloha - půdorys Galerie Café Amadeus	143
Seznam prameny	144
Seznam literatura	145
Jmenný rejstřík	146

Úvod

Výběr téma této diplomové práce vyplynul z mého zájmu o tvorbu mladých a začínajících fotografů – mnozí byli mými spolužáky - i z určité fascinace prostorem, v němž se jejich díla od září 2009 prezentovala: Galerie Café Amadeus. To vše jako přidaná hodnota podtrženo faktem, že se galerie nachází ve městě, které mám pro jeho genius loci rád, a k němuž mě poutá i vlastní životní historie.

Můj zájem o galerii nacházející se v areálu Arcidiecézního muzea Olomouc naproti katedrály sv. Václava se v průběhu let umocnil díky tomu, že jsem mohl pracovat a setkávat se s osobnostmi, které ji vytvořily a vtiskly jí podobu a atmosféru kopírující jejich vysokou profesionalitu i lidské vlastnosti. Je s podivem, do jaké míry se jejich pozitivní energie a vnitřní uspořádání promítlo do prostoru galerie, která ač nevelká, komorní a senzitivní je současně rovněž výjimečná, významná a originální.

U samého počátku stála kurátorka Muzea umění Olomouc Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD.. Byla to ona, kterou v roce 2007 opuštěný prostor oslovil a lákal k naplnění. Jak však píše v rozhovoru zveřejněném v této práci, potřebovala dodat odvalu k činu. Klíčové bylo v tomto ohledu její setkání a následné diskuse s profesorem Jindřichem Štreitem z Institutu tvůrčí fotografie (ITF) Slezské univerzity v Opavě. Tyto dvě osobnosti vytvořily koncepci výstavních projektů spojující zájmy Muzea umění Olomouc a Institutu tvůrčí fotografie a dle záměru Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD. poskytly šanci neznámým a často nesmělým autorům vystavovat svá díla v oficiální galerii, což mohlo mít obrovský význam pro jejich zdravé profesní sebevědomí a tím i další umělecký rozvoj. Galerie na popud profesora Jindřicha Štreita podpořila rovněž mnoho nadaných studentů a absolventů Institutu tvůrčí fotografie. Zapomenout nelze ani na třetí významnou osobnost, která vstoupila do „hry“: žáka profesora Jindřicha Štreita, absolventa ITF a majitele České fotoškoly v Olomouci, Svatopluka Klesnila.

Z diskusí a závěrečného konsensu této trojice vzniká každoroční dramaturgický plán obsahující jména autorů dostávajících možnost prezentovat své dílo v této postupem času stále více renomovanější galerii. První koncepční výběr připravila Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD a profesor Jindřich Štreit pro rok 2010. Až do září 2017, kdy Galerie Café Amadeus ukončila svou činnost, se zde konalo téměř padesát výstav.

Cílem mé práce není pouhý výčet těchto výstav, jejich charakteristika, ohlasy a reflexe na ně, ale také snaha pokusit se zmapovat pohnutky a způsob práce všech výše tří zmíněných osobností, které této nevšední galerii vtiskly pečeť svého myšlení, vysoké profesionality i schopnosti kompromisu při výběru autorů. To byla příčina, proč s nimi vznikly rozhovory, na něž kladu v této diplomové práci značný důraz. Mimo jiné i proto, že jsou jejím základním pramenem. V době, kdy tato práce vznikala, Galerie Café Amadeus již nefungovala. Snahou následujících řádků je tedy její připomenutí a „zvěčnění“ v překotných časech obrovského množství rychlých dějů, v nichž se může to hodnotné ztratit. Aktuálnost a důležitost zvoleného tématu spočívá v přetrvávající naději na obnovu galerie. A pokud tato práce alespoň z nepatrné části pomůže této naději přerůst v reálnou možnost pak měla o to větší smysl.

Vznik Galerie Café Amadeus, její činnost.

Pobývám v Olomouci často a rád. Se zájmem jsem sledoval stavební dění v těsné blízkosti sv. Václava a to i s obavami o výsledek. Uplynulo mnoho let a v roce 2006 bylo konečně hotovo. Nově zřízené Arcibiskupské muzeum, ověčené mnoha architektonickými cenami, ve mne vzbuzovalo rozpaky. Páni architekti ne příliš citlivě historickým objektům vnutili aktuální trendy. Když jsem se dozvě-

děl o údajné existenci kavárny v levém křídle Muzea, mé srdce kavárníka zaplesalo. Jaké to ale bylo zklamání. Prostory byly zřetelně projektovány spíše jako rychlé občerstvení, než jako kavárna. Café Amadeus.

Později jsem zjistil, že jsem takovéto pocity neměl sám. Kurátorka Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD., říká: „Nedlouho po otevření Arcidiecézního muzea jsem si sedla na kafe s naší ekonomkou, inženýrkou Týralovou, do tehdy nově zrenovované kavárny Amadeus. Ač historické, tak přece jen to byly velmi nevlídné až sterilní prostory, kde si šlo jen stěží vychutnat kávičku. A paní inženýrka byla prostorem tak zdesgustovaná, že vyslovila nahlas touhu po alespoň nějaké dekoraci této „ratejny“. A to mne přivedlo k myšlence začít zde pořádat výstavy současné fotografie.“

Jak už to tak bývá, vše do sebe zapadá. Pokud by totiž rekonstrukce Arcidiecézního muzea byla dokončena v původním termínu a ne o několik let později, Galerie by zde nejspíše nevznikla.

Jenže Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. byla zrovna v tu dobu čerstvou kurátorkou fotografické sbírky¹ Muzea umění Olomouc a tak měla snahu a chtěla prezentovat fotografii, a to tou nejvhodnější formou, formou výstavy. K tomu ovšem potřebovala vhodnou galerii a bylo jí jasné, že nejvhodnější by byla kavárna.

Její počáteční snaha o pořádání výstav fotografií v Café 87 se u kurátora této galerie Davida Hrbka nesetkala s pochopením, A tak bylo potřeba najít jiné vhodné místo a podobně jako Café 87, ideálně na půdě Muzea umění. A tak vznikla Galerie Café Amadeus.

První rok činnosti galerie rok 2009, byl tzv. testovací. Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. v tomto roce uspořádala první tři výstavy (Hrinda, Andrýsek, Armutidisová), řekněme pilotní, které měly vlastně vyzkoušet, jestli vůbec je tento prostor vhodný pro výstavy, jestli tam budou chodit lidé, jestli to vůbec někoho zajímá, a v neposlední řadě jestli je Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. schopna při svých dalších a jiných aktivitách a povinnostech to vše zvládnou.

K radosti všech příznivců fotografie vše dopadlo výborně. Bylo ale jasné, že Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. na takovýto úkol sama nestačí a tak pomocnou ruku podali profesor Vladimír Birgus a profesor Jindřich Štreit.

Jak se Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. intenzivně věnovala hledání mladých talentů a snažila se pořádat výstavy mladých fotografů (např. ve spolupráci s Dopravním podnikem Olomouc a Muzeem Umění výstavy studentů Institutu tvůrčí fotografie v tramvajích dopravního podniku²), tak i profesor Jindřich Štreit se dlouhodobě snažil o prezentaci fotografických prací svých

1 od roku 2007

2 v roce 2006

studentů Institutu tvůrčí fotografie. Z tohoto společného zájmu vznikla spolupráce těchto dvou mimořádných osobností, o něco později někdy kolem roku 2010, přibyla k těmto dvěma třetí výrazná osobnost fotografie, olomoucký fotograf a mimořádně nadaný učitel¹ fotografie Svatopluk Klesnil.

A činnost Galerie Café Amadeus se mohla rozeběhnout naplno. Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. se Svatoplukem Klesnilem vytvářeli vhodné výstavní prostředí a podmínky včetně propagace a profesor Jindřich Štreit dodával „materiál“ pro výstavy, tj. fotografie z toho nejlepšího, co na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě vzniklo. Spolupráce byla vynikající, správce archivu a knihovny Institutu tvůrčí fotografie Lukáš Lamla pravidelně dodával zmíněné trojici klauzurní, bakalářské a diplomové práce studentů, které se následně staly předmětem jednotlivých výstav.

A nebyly to práce ledajaké. Mnoho z nich bylo ověřeno cenami z prestižních domácích i zahraničních fotografických soutěží, jako je Czech Press Photo, Frame, Slovak Press Photo a další. Uvádím namátkou jen několik z těchto mnoha autorů, byli to např. Jitka Horázná, Michaela Spurná patrně jedna z neúspěšnějších studentek České fotoškoly Svatopluka Klesníka a následně úspěšná studentka Institutu tvůrčí fotografie, Arkadius Gola, Lena Jakubčáková, Matěj Třešňák, Rafal Siderski, Svatopluk Klesnil, Jan Langer a další.

A nejednalo se jen o výstavní činnost. Ruku v ruce s výstavní činností probíhala také akviziční činnost², a to úspěšně. Tak se podařilo, že mnozí vystavující umělci v Galerii Café Amadeus posléze věnovali některé ze svých děl Muzeu umění Olomouc, a to je velký úspěch kurátorky sbírky fotografie MUO Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD.. Z takto získaných děl, o které se rozrostla sbírka současného umění, byla v Muzeu umění Olomouc uspořádána výstava³

Činnost Galerie byla natolik úspěšná, že vstoupila ve známost i v zahraničí. A tak se stalo, že Galerie byla pozvána na mezinárodní francouzský fotografický festival Circulation(s). V Galerii Côté Seine v Paříži se Galerie Café Amadeus s úspěchem prezentovala fotografiemi Jitky Horázné.

V některých letech, pro značný zájem vystavovatelů, výstavní činnost probíhala nejen v hlavních prostorách Café Amadeus, ale vystavovalo se souběžně také ve středověkém sklepení⁴ pod kavárnou a také v prostorách kavárny byly instalovány vitríny⁵ sloužící k prezentaci různých uměleckých předmětů, poněkud šperků. Jedna výstava proběhla také v jiné galerii⁶. Tyto doprovodné výstavy ale nejsou předmětem bádání této diplomové práce.

Téměř devět let (2009 - 2017) trvala úspěšná činnost Galerie. Až se stalo, že v důsledku rekonstrukce dlouhodobě uzavřeli hlavní přístupovou tepnu do centra Olomouce, ulici Denisovu. Obchodníkům v této oblasti se pro ztížený přístup k jejich provozovnám značně snížily tržby a to tak, že mnozí z nich museli zavřít. To byl bohužel i případ provozovatele Café Amadeus, který kavárnu opustil.

Na podzim v roce 2017 byla sice rekonstrukce dokončena a Denisova ulice znovu otevřena, ale Café Amadeus stále zeje prázdnotou. Věřme, že jen dočasně, protože zmínění tři protagonisté jsou rozhodnutí v činnosti Galerie pokračovat.

1 Klesnil, jako majitel a lektor České fotoškoly v Olomouci odborně připravil mnoho svých studentů ke přijetí na vysoké umělecké školy a ti byli s úspěchem přijati, např. Barbora Skopalíková, Michaela Spurná a další.

2 úplný soupis autorů darujících svá díla Muzeu umění Olomouc viz. rozhovor se Štěpánkou Bielešovou

3 výstava a katalog Civilizované iluze a následně ještě výstava Regenerace v Galerii Café 87

4 např. 23.9.-15.11. 2015 Světlo Jinak IV-Karel Kita. Marie 1922

5 např. Vendula Krupařová | Cesty 18. 3. - 2. 6. 2014, Cafe Amadeus, vitrína Šperky z kolekce Cesty

6 Galerie Café 87, výstava Regenerace

Muzeum umění Olomouc
Muzeum moderního umění

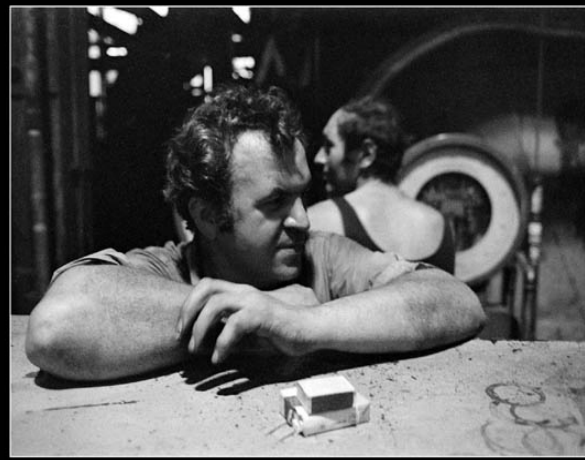
Vás zvou na výstavu fotografií

Jiří Andryšek
„osm a půl hodiny“

3.11.-29.11.2009
Kavárna Amadeus
Václavské nám. 3, Olomouc

vernisáž 3.11.2009 od 18:30hod
uveďte kurátorka
Mgr. Štěpánka Bielešzová

Jste srdečně zváni!

Muzeum umění Olomouc
Muzeum moderního umění

Vás zvou na výstavu fotografií

Ladislav Hrinda >
„útest pasone“
> 13 × 10 px

22. 9. – 31. 10. 2009
Kavárna Amadeus
Václavské nám. 3, Olomouc

vernisáž 22. 9. 2009 od 18.30
uveďte kurátorka
Mgr. Štěpánka Bielešzová

Jste srdečně zváni!

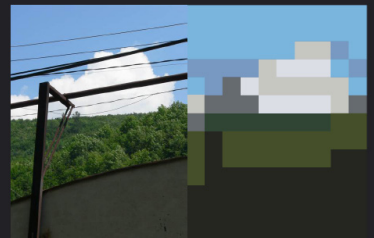
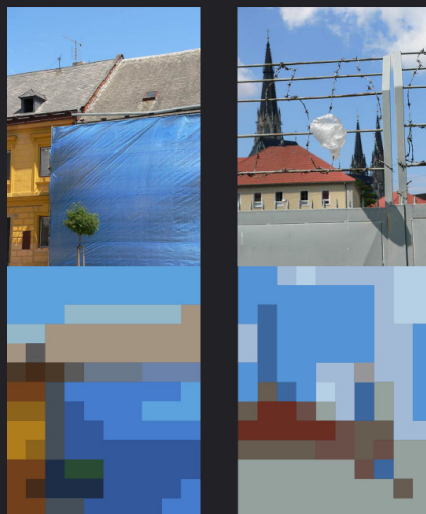
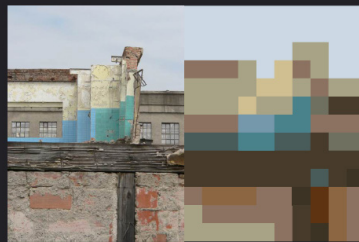
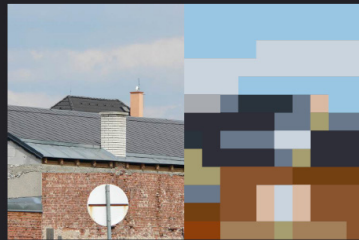
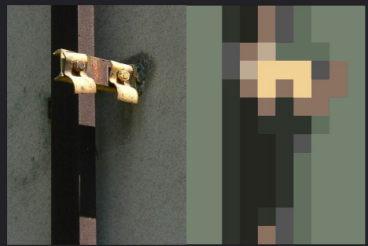
Muzeum umění Olomouc
Muzeum moderního umění

Vás zvou na výstavu fotografií

Irena Armutidisová

Zimní (z cyklu *Za Humny*) Kavárna Amadeus,
10. 12. 2009 – 10. 1. 2010 Václavské nám. 3, Olomouc

Vernisáž 9. 12. 2009 v 17 hodin. Uvede kurátorka Štěpánka Bielešzová, k výstavě promluví Jindřich Štreit.

Ladislav Hrinda | Útest pasone 13x10px

22. září - 31. října 2009

Na první výstavě v Galerii Café Amadeus se představil olomoucký umělec, fotograf a grafik Ladislav Hrinda (*1963). Tento nový komorní výstavní prostor, po vzoru již zavedené Galerie Café 87¹, otevírá Muzeum umění Olomouc v Arcidiecézním muzeu, jehož je Galerie Café Amadeus součástí. Pro pořádání výstav současné fotografie se počítá jak s prostory samotné kavárny v raně barokním křídle bývalého děkanství, tak i se středověkým sklepením pod vinárnou. „Kavárna i vinárna ve sklepení po oživení formou výstav přímo volal. Chtěli jsme však zachovat a ctít atmosféru, kterou do značné míry předurčuje jak historie objektu, tak celkové architektonické řešení Arcidiecézního muzea. Současně musíme brát ohled na specifické klimatické podmínky. Proto budeme novou galerii využívat pro fotografické výstavy. Fotky totiž nejen s prostorem dobře komunikují, ale vyhovují rovněž po stránce klimatické,“ řekla kurátorka Mgr. Štěpánka Bielezová, PhD..

Na Hrindově tvorbě už od samého počátku je zřetelná snaha překročit monochromní omezenou škálu odstínů šedé v černobílé fotografii. Touží po možnosti vyjádřit své umělecké záměry barevnou fotografií. Značně komplikovaný proces analogové barevné fotografie jej však od jeho záměru odrazuje. A tak vytoužená změna přišla až s nástupem barevné digitální fotografie, autor říká: „Barevné fotografie jsem začal dělat až po zakoupení mého prvního digitálního fotoaparátu v roce 2003 a od té doby průběžně fotografuji v barvě na svých procházkách městem nebo při výjezdech na kole.“ V roce 2006 autor z těchto náhodně pořízených fotografií začal skládat dvojice a tak vznikl soubor pod názvem „Diptycha“². Následně v roce 2007 z tohoto souboru vybral čtyřicet dvojic a nechal je vytisknout sublimační technologií na plátno, které pak vypnul do rámu.

V létě roku 2007 během jediného týdne vznikl soubor počítačově manipulovaných fotografií pod názvem „Útest pasone“. Hrinda fotografoval svým amatérským digitálním fotoaparátem nalezené nearanžované zátiší při svém týdenním výletu na jeho oblíbeném kole po okolí Olomouce. Vystavený soubor „Útest pasone“ porovnává až konfrontuje možnosti výtvarného umění a digitální fotografie, jako nového, rozvíjejícího se média. Autor takto během týdne nasnímal přes tisíc fotografií, z nichž následně vybral 70. Jediným kritériem výběru, jak říká, byla vizuální atraktivnost, a to bez jakékoliv vzájemné souvislosti. Následná počítačová manipulace vybraných fotografií spočívala ve drastickém snížení hodnoty rozlišení až na 13x10 px. Tím vznikl soubor abstraktních obrazů, který má být jakýmsi dokumentem obrazových zážitků denního výletu. Autor si klade otázku: „Pokud by některý mozaikový obraz z tohoto souboru byl namalován (např. olejem na plátno), bude to pak ještě fotografie?“

Ladislav Hrinda je slovenský fotograf narozený v roce 1963 v Spišské Staré Vsi. Je absolventem Vysoké školy dopravní v Žilině, obor řízení železniční dopravy. Od roku 1993 žije v Olomouci. Jeho denním chlebem je počítačová grafika. Zprvu jen technicky orientovaný Hrinda začal fotografovat v době svých vysokoškolských studií (1983) pod vlivem svého spolužáka, který navštěvoval fotografické kurzy Bořka Sousedíka³.

1 Café 87 je v prvním patře Muzea moderního umění Olomouc. Jsou zde výstavy mladých profesionálních výtvarníků, většinou studentů uměleckých škol z celé republiky.

2 Zde autor konfrontuje možnosti digitální fotografie a abstraktní malby.

3 Bořek Sousedík ostravský fotograf, teoretik a pedagog.

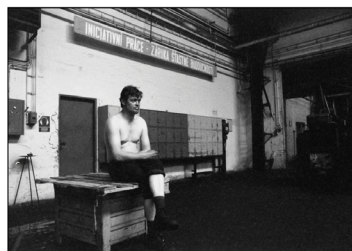

Jiří Andřýsek - Osm a půl hodiny (Agrostroj Prostějov 1988)
 Cyklus černobílých fotografií prostějovského fotografa Jiřího Andřýska Osm a půl hodiny vznikl v průběhu 80. let 20. století. První snímky začal autor pořizovat kolem roku 1982. Do roku 1988, kdy se cyklus pozvolna uzavřel, bylo nasnímáno zhruba kolem tisícovky negativů. Andřýsek z nich později vybral stovku nejzajímavějších a také (vzhledem k době vzniku) nejvýznamnějších. Na svou dobu ojedinělý cyklus živých dokumentárních fotografií z prostředí fabriky vznikl na základě každodenní zkušenosti autora, který v továrně pracoval jako bezpečnostní technik. Fotil denní i noční směny, unavené i zoufalé tváře dělníků na pozadí nehostinného technicistního prostředí. Jeho záběrům nechybí emoce a osobní porozumění pro situaci. Podobně jako třeba Jindřich Štreit dokázal i Jiří Andřýsek proniknout co nejdéle ke svým objektům, z mnoha záběrů probleskuje tíživá dobová atmosféra a pocíty lidí, kteří téměř třetinu svého života strávili v zakouřené hlučné továrně. A o to právě Jiřímu Andřýskovi šlo, zaznamenat „jak jsme tam žili osm a půl hodiny“. Jak sám autor dodává, byl to „kus života v prostředí, ve kterém se těžko hledal prostor pro radost či individualitu“.

Pro Andřýska samotného nebylo vůbec jednoduché získat povolení tam fotografovat. Jako amatérský fotograf si rozšířoval vzdělání v rámci postgraduálního dvouletého kurzu pro lektory a porotce amatérské fotografie v Soleníci u Prahy. Ten zde mimo jiné navštěvoval právě s Jindřichem Štreitem a dalším prostějovákem Bobem Pacholíkem. V závěru kurzu se všichni tři fotografové dohodli, že by bylo dobré zachytit něco z běžného obyčejného života. Štreit se rozhodl pro dokument z prostředí vesnice, Pacholík měl zaznamenat život ve městě, Andřýsek chtěl zachytit život v továrně. Po nešťastném začátku Jindřicha Štreita na výstavě na tenisových kurtech v Praze – Bubenci v roce 1982, kde vystavil dokumentární snímky z vesnic v okolí Sovince, nebyla vhodná atmosféra ani pro Andřýska a jeho snímky z fabriky. Poprvé je tedy Andřýsek vystavil až v roce 2009 v prostorách kina Metro v Prostějově. Záběr fotografické tvorby Jiřího Andřýska je hodně široký. Od fotografických experimentů, které prováděl ještě jako student Institutu výtvarné fotografie v Brně a později v Olomouci u Vojtěcha Šapary, se dostal přes sociální dokument až ke krajíně či zatišti. Několik let pracuje jako kurátor prostějovské galerie Metro, je hybatelem Prostějovského spolku fotografů a pořadatelem Salónu Hanáckých fotografů 2008. Jeho dokumentární fotografie vychází z tradice domácí fotografické školy, jejímž nejvýznamnějším představitelí jsou takové osobnosti jako Jindřich Štreit či Viktor Kolář.

Štěpánka Bielešzová

V Olomouci 29.10.2009

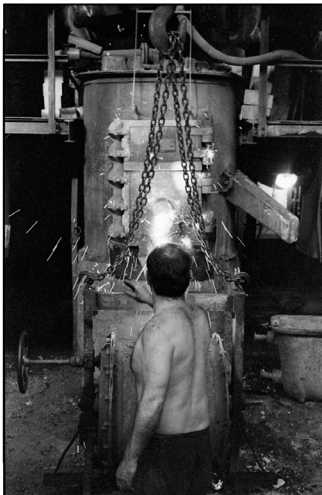
Muzeum umění Olomouc Muzeum moderního umění

3.11.-29.11.2009

osm a půl hodiny JIŘÍ ANDŘÝSEK

M I N I K A T A L O G

osm a půl hodiny
Jiří Andřýsek

osm a půl hodiny
Jiří Andřýsek

Jiří Andrášek | Osm a půl hodiny

3. listopadu – 29. listopadu 2009

Život utíká pod rukama v továrně. Hluk, špína, prach, tvrdá práce, stereotyp osm a půl hodiny. Prostor pro radost, nadšení či individualitu žádný. Takový může být první divákův dojem nad černobílými snímky prostějovského rodáka Jiřího Andráška.

V jeho snímcích je ovšem něco navíc. Něco, co nezískáte četbou, vyprávěním, obrazem na plátně. Je to osobní každodenní zkušenost odžitá a prožitá na vlastní kůži v národním podniku Agrostroj v Prostějově¹, kde autor pracoval jako referent od roku 1973 do roku 1990. Projekt, který v osmdesátých letech minulého století tvořil tři roky, nevznikal snadno. Nejdříve si autor musel získat důvěru dělníků, jež hodlal fotografovat. A to ho jistě stálo hodně úsilí, času i osobního nasazení, s nímž je třeba vztahy vypěstovat a pečovat o ně s vědomím, že aby fungovaly, je třeba osvojit si umění zdravého kompromisu. Dělníci si museli na referenta s fotoaparátem zvyknout natolik, že pro ně přestal být rušivý element a vzali ho na milost nebo ho zkrátka přestali vnímat. Andráškoví rovněž dva roky trvalo, než mu k fotografování dělníků na denních i nočních směnách dalo souhlas také vedení podniku.

Fotograf se nechal slyšet, že aby vznikly pravdivé snímky zachycující atmosféru co nejvěrněji, je potřeba si dění okolo sebe neustále všímat, vstřebávat, a to i tehdy nemáte –li fotoaparát v ruce. V opačném případě bude vzniklé dílo povrchní a v podstatě i zbytečné.

Autor šel ovšem ještě dál než jen k pouhému zachycení tváří dělníků a jejich okolí. Pozorný a trpělivý divák v nich najde řadu detailů, útržků emocí i zdánlivých drobností, které symbolizovaly tehdejší tíživé normalizační období v prostoru fabriky. Mezi řádky můžeme také vyčíst vztah člověka k jeho práci i lidí k sobě navzájem.

Podle kurátorky výstavy Mgr. Štěpánky Bieleszová, PhD. nechybějí Andráškovým záběrům emoce a hluboké osobní porozumění pro situaci. Podobně jako třeba profesor Jindřich Štreit dokázal i Jiří Andrášek proniknout velmi těsně ke svým objektům, z fotografií probleskuje duševná dobová atmosféra a pocity lidí, kteří téměř třetinu svého života strávili v zakouřené hlučné továrně. A o to právě Andráškoví šlo, zaznamenat, jak jsme tam žili osm a půl hodiny," uvedla kurátorka.

Pro Andráškovu tvorbu je rovněž důležité poznamenat, že se znal a spolupracoval s profesorem Jindřichem Štreitem. Navštěvoval s ním a dalším prostějovským fotografem Bobem Pacholíkem² kurz fotografování a na závěr se rozhodli, že každý z nich nafotí obyčejný život. Profesor Jindřich Štreit se rozhodl pro dokument z vesnice, Pacholík pro městský život a Andrášek při zachycení pracovního života v továrně. V roce 1982 však přišlo nešťastné zatčení profesora Jindřicha Štreita po té, co na zakázané výstavě v Praze, vystavoval dokumentární snímky ze Sovince a okolí. Důsledky pocítil také Andrášek. Jeho snímky z fabriky musely skončit „v šuplíku“. Poprvé byly vystaveny až v roce 2009 v prostorách kina Metro v Prostějově.

Jiří ANDRÁŠEK (*1951 Prostějov)

Absolvent Institutu výtvarné fotografie, absolvent postgraduálního studia pro lektory fotografie v Solenici, kurátor Galerie METRO 76 Prostějov.

Záběr fotografické tvorby Jiřího Andráška je široký. Od fotografických experimentů, které prováděl ještě jako student Institutu výtvarné fotografie v Brně. Později v Olomouci u Vojtěcha Sapary se dostal přes sociální dokument až ke krajině či zátiší. Několik let pracoval jako kurátor prostějovské galerie Metro, je hybatelem Spolku prostějovských fotografů a pořadatelem Salonu hanáckých fotografů 2008. Jeho dokumentární tvorba vychází z tradice domácí dokumentární fotografické školy, jejímiž nejvýznamnějšími představiteli jsou takové osobnosti jako Jindřich Štreit či Viktor Kolář.

Výstavy (výběr):

Linie na nebi, Muzeum Prostějovska, 2005 (samostatná výstava)

Salon hanáckých fotografů, Galerie METRO 76 Prostějov, 2008 (kolektivní výstava)

Osm a půl hodiny, Galerie METRO 76 Prostějov, 2009 (samostatná výstava)

Sníh a led ve fotografiích, Prostějov, galerie Na černé, METRO 76 2009 (společná výstava s Ludškem Mařákem a Josefem Francem)

¹ Prostějovská továrna Wichterle a Kovářik a.s., zkráceně WIKOV, byla v roce 1948 znárodněna a stal se z ní státní podnik Agrostroj Prostějov.

² Nejznámější prostějovský fotograf, Bob Pacholík.

Irena Armutidisová | Zimní (z cyklu Za humny)
9. prosince 2009 - 7. února 2010

Fotografie krajiny z cyklu Za humny autorka skutečně nafotografovala za humny svého bydliště, a to kolem jihomoravské vesky Veverské Knínice¹ nedaleko od Brna. Tuto krajinu důvěrně zná, všímá si světelných a povětrnostních proměn v jednotlivých ročních obdobích, dokáže vyběhnout „za humny“ a fotografovat, když nastane ta pravá konstalace světelných podmínek, ten pravý okamžik. „Je to pocitová záležitost“, říká autorka ve svém rozhovoru pro rozhlasovou stanici Vltava Českého rozhlasu při příležitosti vernisáže své výstavy v galerii Chagall² v Ostravě.

Autorka zdůrazňuje barvu, která jak říká, je pro ni naprosto nezbytným vyjadřovacím prostředkem. A tak vznikají fotografie krajiny jen jako barevné scenérie a za pomoci hloubky neostrosti, kdy přestáváme věnovat pozornost zachycenému, kdy se intenzivními stávají barevné vztahy kdesi za humny Veverských Knínic. „V žádném případě nejsem typ reportážní nebo dokumentární fotografky“, tvrdí o sobě. Proto ráda fotografuje „to co se nehýbe“, architekturu a zátiší, portréty lidí, akty.

Irena Armutidisová patří ke generaci sedmdesátých let zasažených tehdejší normalizací. Stejně jako v mnoha jiných případech, studovat jít nemohla a nezbyvalo, než se vyučit. Zvolila si obor fotografka. Po vyučení již byla přijata na brněnskou umělecko-průmyslovou školu, kde absolvovala v oboru fotografie u prof. K. O. Hrubého. Následně pracovala téměř dvacet let v Moravské galerii³ v Brně ve fotografickém ateliéru. Tato práce jí umožnila spoustu zajímavých setkání s celou řadou významných umělců. Díky různorodým zadáním a fotografování předmětů, se kterými se můžeme setkat jen v umělecké galerii, získala značné zkušenosti. Dokázala pracovat s vysokou kvalitou svých fotografií, kde se již nesnažila jen o „pouhou“ dokumentaci, ale dařilo se jí posunout až k interpretaci daného uměleckého díla. To jí přineslo další zajímavá zadání. Velmi byla žádána o spolupráci při vzniku katalogů i publikací volného i užitého umění u nás i v zahraničí. Nejraději ovšem pořizovala fotografie plastik a šperků. Nicméně stále cítila absenci vzdělání jako svůj handicap. Toužila po studiu vysoké umělecké školy. A tak, když v devadesátých letech při Slezské univerzitě v Opavě na fakultě Filozoficko-přírodovědecké vznikl Institut tvůrčí fotografie pod vedením Prof. Vladimíra Birguse, zapsala se zde a absolvovala bakalářské a následně magisterské studium jako jedna z prvních. V roce 2012 úspěšně obhájila svou habilitační práci na Fakultě výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně. Od roku 2017 působí jako děkanka Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

doc. Mgr. Irena Arkumudisová (roz. Tichá) (*1956 v Českých Budějovicích) Je vdaná, manžel je akademický sochař Nikos Armutidis, bydlí ve Veverské Knínici pošta Ostrovančice.

Vzdělání a akademická kvalifikace

- 1973 - 1974 Družstvo Fotografia Opava, vyučení - fotograf
- 1975 - 1977 Střední umělecko-průmyslová škola v Brně, maturita- užitá fotografie
- 1991 - 1994 Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie – Bc.
- 1996 - 1998 Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie – Mgr.
- 2012 - Vysoké učení technické v Brně, Fakulta výtvarných umění - docentka

¹ Veverské Knínice jsou obec v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji. Leží na rozhraní Boskovické brázdy a Křížanovské vrchoviny, zhruba 20 km západně od Brna

² Výtvarné centrum Chagall, Repinova 16, Ostrava

³ Sběrka byla založena v roce 1962, patří tedy k nejstarším evropským sbírkám umělecké fotografie v muzeích umění.

Muzeum umění Olomouc
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Jan Branč
Navštívení

které se uskuteční
21. září 2010 v 18.30 hodin
v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc)
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá
do 28. listopadu 2010

Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Olomouc
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Ravissement / Uchvácení
Lukáš Cetera

které se uskuteční v úterý 30. 3. 2010 od 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 9. 5. 2010
otevřeno út – ne 10 – 18 hodin

www.olmuart.cz
www.itf.cz
www.lukasetera.com

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

SVATOPLUK KLESNÍL / CHVÍLE ŠAMPIÓNŮ

které se uskuteční 11. května 2010
v 17.30 hodin v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 20. června 2010.
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin.
Výstavu podpořila revue Listy
dvojměsíčník pro kulturu a dialog
L
LISTY
www.olmuart.cz
www.itf.cz
www.listy.cz
www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Jitka Horázná / Nedělní odpoledne

které se uskuteční 22. června 2010 v 17.00 hodin
v Café Amadeus (Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 5. září 2010.
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin.

Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum Olomouc
Vás zve na zahájení výstavy

ARKADIUSZ GOLA
ŽENY V DOLE

které se uskuteční
v úterý 9. 2. 2010 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do neděle 28. 3. 2010.
Pořádáno ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie Opava
Po slavnostním zahájení výstavy se koná v Besedním sále Muzea umění Olomouc
(Denisova 47) beseda o olomoucké fotografické scéně 70. a 80. let.

Muzeum umění Olomouc
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Jitka Teubalová
ONA

které se uskuteční 30. 11. 2010
v 17.00 hodin v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 9. 1. 2011.
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin.
www.olmuart.cz
www.itf.cz
www.ceska-fotokola.com

Arkadiusz Gola | Ženy v dole (Kobiety Kopalni)

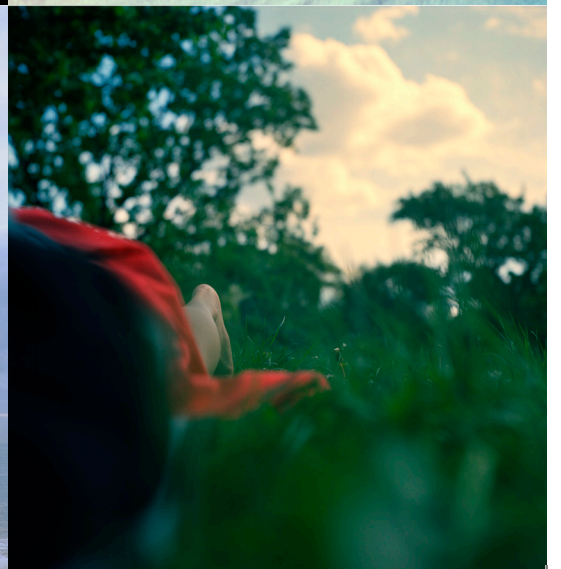
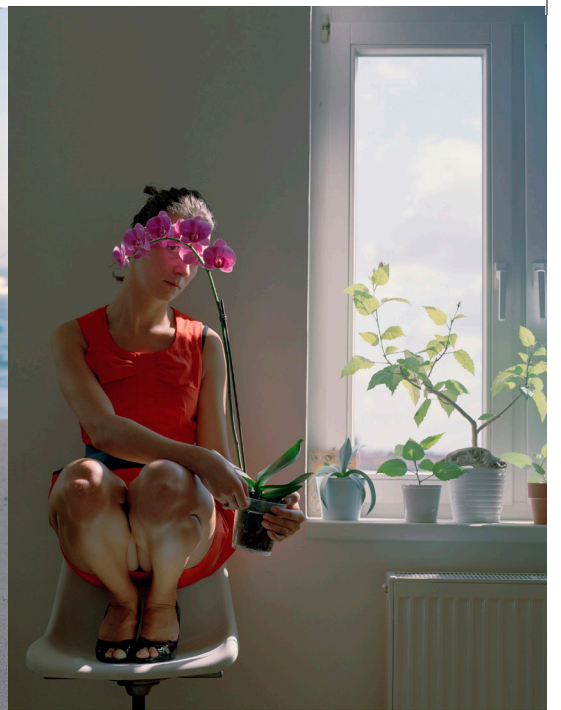
9. února - 28. března 2010

Cyklus fotografií *Ženy v dole* polského fotografa Arkadiusze Goly, v tu dobu čerstvého absolventa Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě, jako žáka ateliéru dokumentární fotografie u Prof. Jindřicha Štreita, sestává ze série portrétů žen v těžkých podmínkách uhelných dolů v polském Horním Slezsku¹, kdy autor cíleně vyhledával v dominantně mužském prostředí ženské dělnice. Systematicky prochází těžkými provozy uhelných dolů a hledá ženy tam, kde by je člověk nehledal. A nachází často křehké ženy v neuvěřitelně náročném pracovním prostředí, kde tyto ženy tráví den co den třetinu svého života. Přitom zdokumentovat vybrané téma nebylo vůbec jednoduché. Ženy na fotografiích je potřeba nejdříve dobře poznat, něco se o nich dozvědět a hlavně získat si jejich důvěru. Autor, jak jsem jej osobně poznal, má k takovéto práci všechny předpoklady, je velmi komunikativní a má vyjímečnou schopnost empatie. Díky tomu se podařilo se ženami navázat upřímný kontakt naplněný důvěrou a v důsledku toho byly ženy rády fotografovány. To vše dalo vzniknout fotografiím portrétů žen, které v těžkém prostředí nepůsobí depresivně, ale komunikativně.

Tento cyklus vznikl mezi léty 2007 až 2009. Jak sám autor uvádí, ve svém dokumentu se věnuje aspektům silně zakotvených v realitách současného měnícího se průmyslu v Horním Slezsku. Vždyť ještě před pár desetiletími ženy pracovaly běžně v podzemí hlubinných uhelných dolů. Dnes pacují „jen“ na povrchových pracovištích dolů a nastane doba, kdy v souvislosti s postupující automatizací, se v těžkém průmyslu se ženami nesetkáme vůbec. „Pohyboval se v malých důlních pracovních kolektivech a v dominantně mužském prostředí vyhledával ženy. Kontrast ženského prvku, tvrdých pracovních podmínek a až nelidského prostředí se mu podařilo zaznamenat velmi přesvědčivě,“ uvedla kurátorka Mgr. Štěpánka Bieleszová, PhD..

Arkadiusz Gola (*1972 v Ruda Śląska v Polsku, v Horním Slezsku) Pochází z prastaré hornické rodiny, kdy několik pokolení předků bylo horníky (pradědeček zahynul v dole). V této tradici Gola a jeho bratr již nepokračují, ale hornické prostředí je mu blízké. Zabývá se dokumentární fotografií, zejména zaznamenává změny ve společnosti v Horním Slezsku po roce 1989 a zajímá se zejména o místa spojená s těžkým průmyslem, který byl v Polsku výrazně omezen v důsledku společenských a politických změn, stejně jako v ostatních bývalých sovětských satelitech ve východní Evropě na konci 20. století. Jako reportážní fotožurnalista pracuje již od roku 1991, a to 18 let v redakci Dziennik Zachodni v Katovicích. Za svou tvorbu získal mnoho cen a uznání v různých soutěžích doma i v zahraničí, např. BZ WBK Pressfoto, Newsreportaż, první místo ve fotografické soutěži společnosti „Bayer“ Ecology in the lens 2003, ocenění v soutěži Silesian Press Photography, Grand Press Photo. Dále cenu Novinář pro rok Dziennik Zachodni v roce 2003. V roce 2010 byl oceněn prezidentem města Zabrze v oblasti kultury. Je držitel stipendia maršala Slezského vojvodství v oblasti kultury. Jeho fotografie jsou ve sbírkách Slezského zemského muzea v Katovicích, v Městském muzeu v Zabrze, v Muzeu těžby uhlí v Zabrze, v Muzeu umění v Olomouci a další. Je členem ZPAF (Asociace polských umělců). Je autorem řady knih. Vystavuje doma i v zahraničí (Česká republika, Francie, Německo, Belgie, Slovensko). Žije v Zabrze, je ženatý a má dvě děti. V současnosti je úspěšným studentem doktorského studia Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě.

¹ Horní Slezsko je jihovýchodní část Slezska. Díky své poloze v historii patřilo k českým zemím, Rakousku, Prusku, Německu i Polsku. Dnes je rozděleno mezi Česko a Polsko.

Lukáš Cetera | Uchvácení / Ravissement

30. března – 9. května 2010

Uchvácení / Ravissement. Taková slova jsou sama o sobě v obou jazycích zvláště zvukomalebná, zvláštní, nebezpečně vzrušující, sugerující riskantnost. A takový je i stejně pojmenovaný cyklus slovenského fotografa Lukáše Cetery.

Smyslem tohoto souboru je touha zachytit okouzlení ze šťastných chvil rodícího se milostného vztahu.

Začátek milostného vzplanutí, kdy člověk – čistě medicínsky (a cynicky) vzato – je po vlivem hormonů působících podobně jako drogy a cítí vzrušení. „A když člověka něco vzrušuje, musí to někam vést,“ říká František Drtikol, hlavní protagonista románu Jana Němce „Dějiny světla“. Tolik na obhajobu zamilování a zamilovaných.

Výstava díla Jana Cetery byla v Galerii Café Amadeus po polském fotografovi Arekovi Golovi a jeho dokumentárním cyklu Ženy v dole. Oba nadějní fotografové jsou absolventi Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

Uchvácení vznikalo souběžně se stejným pocitem autora během dvou let, tedy v letech 2007 až 2009. Ambice tehdy neměl soubor velké. Na počátku šlo Ceterovi o subjektivní fotografický deník začínající lásky, zachycující šťastné okamžiky a okouzlení nad milovanou bytostí, již si v těchto chvílích vždy idealizujeme a projektujeme do ní svou touhu po ideálu. V tomto smyslu bychom pak mohli hovořit o zvláštním druhu autoportrétu.

„Postupně však fotografie získávaly nový význam, staly se výrazem autorovy snahy o obecně srozumitelný záznam fázi mileneckého vztahu,“ řekla k výstavě kurátorka Mgr. Štěpánka Bielešová PhD.¹.

Podle jejích slov je Uchvácení fotografickou obdobou knihy francouzského literárního kritika a teoretika Rollanda Barthesa Fragmenty milostného diskurzu, kterou v době milostného uchvácení Cetera četl. „Podobně jako Barthes, který ve své knize hájí různé podoby jazyka milenců se všemi jeho banalitami a nuancemi, i Cetera sestavil svůj cyklus jako zlomkový katalog obrazů, který lze číst jako modelový příběh milostného citu,“ dodala Bielešová².

Cetera se zaměřil především na portréty své přítelkyně. Její postava „oblečená“ jen do různých nafukovacích balónků na břehu moře je snad z celého cyklu nejznámější a je jí rovněž opatřena pozvánka. Křehké balónky, které mohou pod tlakem prasknout a zbude z nich jen cár, jsou již nyní symbolem pomíjivosti mileneckého vztahu, který může skončit ztroskotáním. Cyklus Uchvácení však obsahuje i zátiší. Například v rohu ložnice autorových rodičů visí u stromu dva malé nafukovací balónky – koníci. I oni jsou metaforou mnohaletého vztahu, který když se vydaří, může být do jisté míry šťastným, vždy však má své hranice, limity a ohraničení, v nichž se partneri mohou cítit lapeni do sítě.

Ceterův konceptuální soubor je nafotografován na barevný film jako materiál minimalizující barevnost. Výsledkem skenování a počítačových úprav jsou ušlechtilé snímky jemných barev, jež působí nadčasově a snově.

Kdo je Lukáš Cetera (*1980)

Slovenský fotograf, který vystudoval psychologii na Filozofické fakultě Prešovské univerzity a psychologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je rovněž absolventem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, který začal studovat v roce 2005.

1 zdroj: tisková zpráva: www.olmuart.cz

2 zdroj: tisková zpráva: www.olmuart.cz

Svatopluk Klesnil | Chvilé šampiónů

11. května - 20. června 2010

Přesný sestřih kravské srsti, jasné zvířecí oči, ocas nahoru, mažoretka po boku, v pozadí na plátně rozkvetlá louka, působivé nasvětlení a všechny ty bizarní tanečky okolo. I to je obraz takových událostí jako jsou soutěže a výstavy plemenného skotu připomínající humbuk kolem výstav domácích zvířecích mazlíčků.

Proč se Svatoopluk Klesnil, absolvent Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, o takové téma zajímá? Odpovědí je jeho dětství a dospívání, které strávil ve vesnici Citov¹ u Přerova, kde byl v každodenním životě v kontaktu s hospodářskými zvířaty a dění okolo nich. Dětské hry se tam tehdy odehrávaly venku, poblíž zemědělského družstva, v kravíně či na poli. Autor jako dítě rád pozoroval dění v zemědělském provozu, práce kolem dobytka, jako starší pomáhal dospělým se o zvířata starat, pracoval také na poli. Současně vstřebával, jak se ošetřovatelé dobytka a ti, kteří pracovali na poli, chovají, jaké mají osudy, jaké charaktery, jaký mají ke zvířatům vztah. A ti, kteří se do takového prostředí někdy dostali, vědí, že to není žádná selanka, žádné místo pro přecitlivělost. Naopak: jedná se o drsné prostředí, jemuž vévodí tvrdá práce.

Klesnilův soubor Chvilé šampiónů nezapře osobní zkušenost s tímto prostředím a osobní zájmy autora, které není ničím nahraditelné. Po letech, v roce 2009, na základě svých dětských prožitků vytvořil fotografickou esenci zobrazující dění na soutěžích a výstavách plemenného skotu. Ještě v témže roce pak za tento soubor získal druhou cenu v prestižní soutěži CZECH PRESS PHOTO v kategorii Každodenní život.

Podle kurátorky výstavy Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD. pracoval Svatoopluk Klesnil na svém cyklu fotografií více než dva roky. Soubor v pracovní verzi a v náhledech obsahoval stovky snímků, poté byl pak autorem „zhuťněn“ na čtyřicet reprezentativních snímků.

Vnímavému divákovi neujde, že cyklus není o prostém statickém nafocení zvířat a chovatelů, ale že si klade nepoměrně náročnější cíl. Je ponorem do hloubky a přediva vztahů člověka ke zvířeti i lidí k sobě navzájem. Autor je chápe, neposmívá se jejich společenské neobratnosti, nejistotě, ostýchavosti na soutěžích i radosti, když jejich zvířecí svěřenec vyhraje cenu. Nesoustředí se a nevyhledává dehonestující situace a drobné ponižující události provázející každou hromadnou událost tohoto typu.

„Při prvním setkání s fotografiemi Svatoopluka Klesnila se mi vybavila atmosféra filmu Kráva z roku 1993. Balada o lidech, pro které byla závislost na zvířeti nejen existenční, ale i fatální. Klesnilovy fotografie sice nevypráví tak dramatický příběh o každodenním boji o přízeň osudu, o přežití, o závislosti na přírodě, tak jak jej podal režisér Karel Kachyňa, ale jsou především svědectvím o životech obyčejných lidí ve velmi specifických podmínkách. Přinášejí sondu do světa, kde zvíře hraje primární roli – k němu je upínána hlavní pozornost a péče, protože v něm se ukrývá i budoucnost dalšího života, chovu, obživy, obchodu a existence,“ uvedla Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD..

Snímky tvořící cyklus Chvilé šampiónů pocházejí z České republiky, ze Slovenska a z Paříže ve Francii.

MgA. Svatoopluk Klesnil (1977 v Přerově)

Absolvoval Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě (2009). V témže roce získal jeho soubor Příprava šampiónů druhou cenu v kategorii Každodenní život v prestižní soutěži Czech press photo. Působí jako majitel a lektor České fotoškoly v Olomouci a jako fotograf ve svobodném povolání. Vystavoval samostatně i na skupinových výstavách mj. v Praze, Brně, Ostravě, Berlíně, Poznani nebo Záhřebu.

¹ Citov je obec ležící v okrese Přerov na Hané.

Jitka Horázná | Nedělní odpoledne

22. června - 5. září 2010

Imprese. Vjem, dojem, otisk v paměti. Prchavý okamžik vytržený z proudu času do nezapomnění. Anebo také fotografické básně. I taková slova může vnímavý divák použít, když by chtěl zprostředkovat výstavu Jitky Horázné nazvanou „Nedělní odpoledne“.

Zhruba třicítka panoramatických fotografií vybraná z desítek dalších na výstavu v Galerii Café Amadeus svou rozostřeností sugeruje možnost, že je lehce přikryta průsvitným závojem, který zakrývá jejich jasné kontury. Mlhavost a barevnost – nebarevnost je přitom důsledkem autorčiny fotografické techniky používající s rozmyslem často zastaralý fotoaparát i staré kinofilmy, jež jsou dávno po záruce.

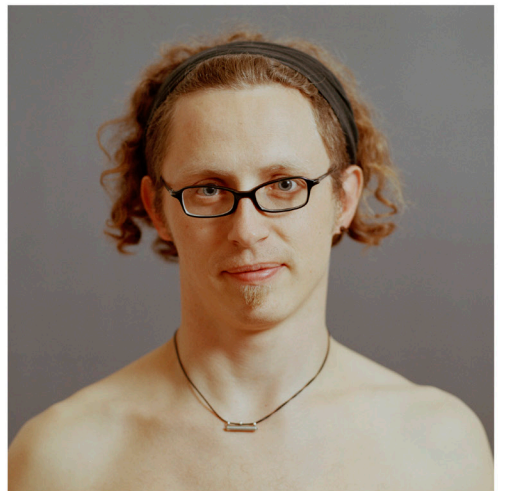
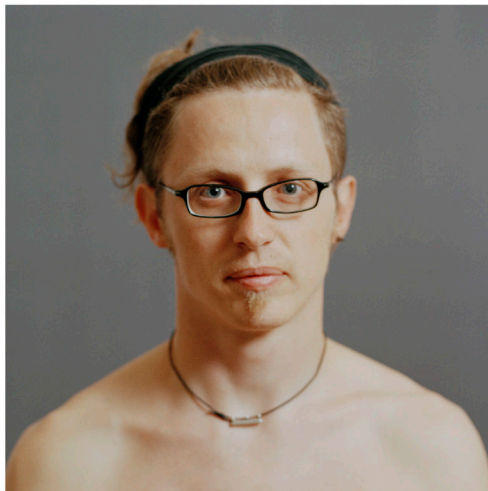
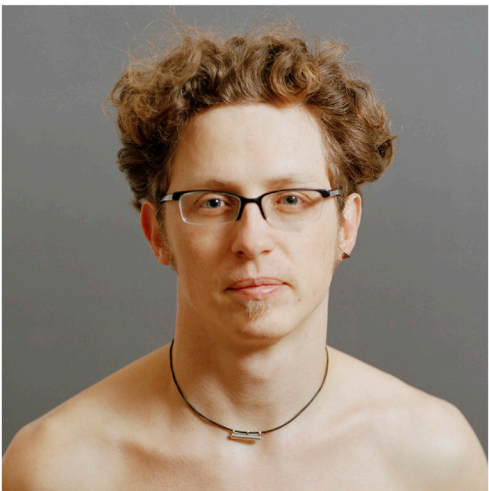
Nedělní odpoledne. V těchto dvou slovech může být obsaženo o člověku to podstatné. Někdo se něho těší, jiný se ho bojí. Autorka si vybrala tu pozitivní stránku. V prostředí měst a jejich okolí pozoruje lidi, jak tráví svůj volný čas. Co dělají, když nepracují a mají volno? Existuje jedno příhodné rčení: podle toho, co děláme ve volném čase, můžeme určit, jací doopravdy jsme.

Snímky Jitky Horázné jsou výjimečné především tím, jak jsou všední, nekonfliktní, jednoduché. Vždyť zachycují něco tak (zdánlivě) banálního jako je odpočinek člověka v nedělním odpoledni. Přesto může divák pod povrchem tušit emoce, napětí, o němž samotní aktéři ještě nic nevědí, ono tam však číhá přesně podle zákonitosti kyvadla, které v pozici nahoře již dává tušit, že půjde dolů a selanka šťastného nedělního odpoledne zmizí. Zatím jsme ale dívkou plující ve vodě, jezdcem na koni, dětmi na mořské pláži, pomalými chodci v bezejmenné ulici... Jsme přeneseni do krajiny dětství, v níž jsme zanechali zapomenuté drobné události a pocity z nich. Nad snímky Jitky Horázné se na ně rozpomínáme, vynořují se nám z podvědomí přinášejíce dávné emoce, které jsme už dlouho nepocítili. A toužíme se tam vrátit zpět, jen najít branku do minulosti a opět zažít tu jedinečnou poetiku bezpečných nedělních odpolední plných jasu, v němž jen někteří cítili blížící se stín, smutek a paniku nad nadcházejícím pondělním.

Horázná o svých fotografiích pro katalog soutěže Frame napsala následující: „Pro mě, už dlouho stále platí to samé – snaha zachytit atmosféru, náladu, pocit, příběh a především emoce. Emoce mé, emoce zobrazovaných – ať už lidí cizích či mých přátel – a emoce diváků. Různá místa, čas, lidé, náhody i záměry. Jeden příběh z obrovské mozaiky. Prostě jedna velká show.“

Česká fotografka a pedagožka SPŠ grafické Libuše Jarcovjáková o tvorbě své kolegyně uvedla: „Fotografie Jitky Horázné bych si s chutí prohlížela pořád dokola. Přivádějí nás kamsi na pomezí snu a reality, jsou výletem někam, kde jsme už kdysi byli, kam bychom se chtěli vrátit, jen kdybychom znovu našli cestu. Jsou jako by utekly z nějaké tajemné obrázkové knížky, důvěrně známé, tisícekrát prohlížené. Vzpomínáme si, jaké pocity v nás obrázky vyvolávaly. Nenasytost a zároveň plachost, s jakou se Jitka Horázná na svět dívá, jí umožňuje vytvářet vizuální hádanky, barevné hry, realitu, která tady chvíli je a za chvíli zase zmizí jako ponorná řeka. Její fotografie jsou plné tajemství a magie a to i přesto, že samotná témata jsou občas zcela banální. Cyklus „Nedělní odpoledne“ je na první pohled jen o dnech a času, kdy lidé relaxují, jen tak se brouzdají v moři, trochu si zabruslí, projedou se na kole nebo na jachtě, zajdou si na výstavu, někdo pozoruje létající ptáky, dívka se prochází zasněženým parkem, další se courají kdesi po pláni a radují se, že jsou spolu. Žádná velká dramata – a přesto – fotografie působí neobvykle dramaticky. Záměrná ignorace dokonalosti současných fotografických technických prostředků, kouzlo crossovaných barev, občasná zdánlivá ledabylost v komponování panoramat, zkratka, absence kalkulu, jen čirá vášeň pro obraz – to vše patří do její skříňky s nástroji. „Obrazy“ Jitky Horázné se mi dostaly pod kůži. Budu je hledat ve své paměti, tak jako všechny ty útržky hovorů a teplého větru, cinkání ledových sklenic s vínem, ztracené kousky dětství, kdesi, kdysi, jakési nedělní odpoledne.“

Jitka Horázná (*1982) Ostravská rodačka a absolventka pražské FAMU Jitka Horázná v roce 2009 dokončila své studium na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, kde se věnovala oboru filmové, televizní a fotografické umění a nová média. V roce 2009 jí udělila odborná porota mezinárodní fotografické soutěže FRAME (určené profesionálním fotografům a studentům fotografických škol) 2. místo v kategorii „SHOW“.

Barbora & Jan... Johan

Jan Branč | Navštívení

21. září - 28. listopadu 2010

Jak narození dítěte mění tváře rodičů? A mohli bychom i dodat: jak mění i jejich duše a vnitřní ustrojení? Protože – jak je všeobecně známo – tělo a duše se vzájemně ovlivňují, vzájemně na sebe působí. Nicméně mění se fyzická podoba rodičů v čase - to je základní téma časosběrného cyklu, který fotograf Jan Branč nazval Navštívení, a na kterém pracoval v letech 2004 až 2009. Zmíněný název se vztahuje k biblickému tématu setkání těhotné Panny Marie se svatou Alžbětou a zároveň odkazuje na dokumentární projekt o setkávání přátel. Tvorba Jana Branče měla jasný postup a systém. Nejdříve portrétoval rodiče před narozením jejich potomka, pak těsně po jeho narození a nakonec zhruba v půl roce jeho stáří. Tak vznikl soubor věnovaný problematice rodičovství „Podoby | 9 měsíců“. Autor tak v něm snímky rozčlenil do tří sloupců. V prvním je podoba rodičů přibližně dva až tři měsíce před porodem potomka, který je zastoupen snímkem z ultrazvuku. Ve druhém sloupci je rodina fotografována v době od dvou do šesti týdnů po porodu. Zde musel autor přihlížet k fyzickému i psychickému stavu maminky. Poslední sloupec fotografií kolem šesti měsíců věku dítěte ukazuje podobnost dítěte s rodiči, což je fascinující.

Rodičovský cyklus doplňují ukázky ze sociologického projektu Návštěvníci, který tvoří portrétní fotografie autorových přátel ve chvíli příchodu návštěvy. Dalším doplněním kolekce je několik fotografií z cyklu Naše návštěvy, v němž Jan Branč rozvíjí v rámci své domácnosti výše uvedení princip dokumentace hostů¹.

„První fotografií byl vždy portrét domácího. Další fotografií, kterou už ale pořizoval hostitel, byl snímek, na kterém jsem jako první návštěva já sám,“ upřesnil postup Branč s tím, že úkolem hostitele bylo fotografovat v průběhu dvou týdnů své další návštěvy. „Jak aparát, tak světlo mělo přesně určenou pozici, s níž se nemělo manipulovat. K posunu samozřejmě nakonec došlo, například při výměně filmu, ale to považuji za přínosné a naopak projekt oživující,“ doplnil autor, který vytvořil také pravidla pro fotografování. Kromě zachování pozice fotoaparátu měl domácí fotografovat všechny své hosty a host se mohl při opakované návštěvě fotografovat maximálně jedenkrát v průběhu jednoho dne. Jinak byla domácím i návštěvníkům ponechána naprostá volnost a prostor pro vyjádření sebe sama, jak při fotografování, tak i při vyplňování formuláře, který je součástí finální fotografické kompozice. Cílem projektu byl průnik do soukromí, vztahů a zvyků a zaznamenat přirozenou situaci v rodině bez jakékoli stylizace.

Podle vyjádření kurátorky výstavy Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD. dovedl Jan Branč proces fotografování až na hranici magického prožitku. „Během portrétování povzbuzoval budoucí rodiče opakováním věty Mysli na dítě, myslí na dítě..., která se postupně stala jakousi mantrou či zaříkávadlem celého čtyřletého projektu,“ uvedla kurátorka.

Jan Branč (*1974)

Jan Branč je původně vyučen leteckým mechanikem, následovala strojní průmyslová škola a poté absolutorium na bakalářském a magisterském studiu na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Pracuje jako fotograf na volné noze a zároveň vyučuje v Institutu digitální fotografie v Praze. Spolupracuje s propagačními agenturami, módními a lifestylovými magazíny. Je zakládajícím členem ateliéru PHOTOMORE a fotografické skupiny 6x6. Má za sebou desítky samostatných či kolektivních výstav. Stále více se zaměřuje na portrét, akt a subjektivně vnímanou krajinu, vyhledává možnosti, jak výrazově i formálně využít záměrnou neostrost.

¹ zdroj: Mf Dnes 6. 10. 2010, str. B5

Jitka Teubalová | Ona

30. listopadu 2010 - 9. ledna 2011

Barevnost, noblesa, klid, nadčasovost, ušlechtilost. Spojení dávné křesťanské tradice a ikonografie se současností. To jsou madony Jitky Teubalové. Představují je budoucí maminky, maminky s dětmi či ženy bezdětné, které autorka charakterizuje jako tajemná stvoření, jež běžně potkáváme v ulicích měst či vesnic, a z nichž září nedefinovatelná čarovná energie. Mateřství a jeho symbolika je tak pro ni zdrojem tvůrčí inspirace.

Tvorba této absolventky Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě má kořeny v inscenované fotografii osmdesátých let dvacátého století. Představovaný cyklus deseti barevných fotografií sugeruje „staré dobré“ svaté obrázky, jež najdete v lavicích poutních kostelů, motlitebních knížkách či na poutích. Některé snímky současných „madon“ připomínají středověké obrazy žen hladkých tváří v jednoduchých splývavých šatech, jež rukou s dlouhými prsty objímají své dítě.

Pro úplnost nutno dodat, že tento soubor madon je jakýmsi praktickým výstupem autorčina teoretického studia na Institutu tvůrčí fotografie (Maska a převlek v současné české fotografii, 2009, v němž se zaměřila na inscenované a stylizované fotografie).

„Cyklus portrétních fotografií Ona je výsledkem autorčina dlouhodobého zájmu o propojování tradičních, především lidových námětů a projevů obraznosti s konceptuálně chápanou tvorbou. I laik odhalí cíleně stylizované pózy portrétovaných moderních matek, vycházející z ikonografie západoevropského výtvarného umění. Nové je právě spojení tradiční ikonografické formy námětu s banálně barvotiskovým ztvárněním fotografického výstupu, který imituje laciné pouťové tisky a zbožné svaté obrázky,“ uvádí kurátorka výstavy MgA. Štěpánka Bielešová, PhD.¹

Výstava souboru Ona byla ozvláštněna zdánlivou drobností: reprodukcemi zmenšených fotografií na malých kartičkách, tolik se podobajícím výše zmíněným svatým obrázkům.

„V inscenovaných portrétech Ona se odráží můj dlouhodobý zájem o propojování lidových námětů a obraznosti s konceptuální tvorbou. Konkrétně zde mě zaujala estetika lidových „svatých“ obrázků madonek, jejich až přesycená či posunutá barevnost a jistá naivnost. Inspirována vlastním mateřstvím, rozhodla jsem se přenést něco z výše zmíněných prvků do zobrazení nejen dnešních matek skutečných, ale i těch ještě bezdětných, které v sobě nesou potenciál toho zázraku stvoření nového života a všeho, co k němu patří. V obrazech se také zpětně promítá a mísí vliv náboženské ikonografie z dějin západního výtvarného umění např. renesance, ze kterých samotné lidové zobrazování čerpá. Samotné madonky mě však více než z hlediska náboženského zajímají jako společensko-kulturní fenomén s jeho lidovým přisvojováním. Tak jako např. v Latinské Americe jsou madonky věcí veřejnou a jejich zlidovělé obrázky či sošky a jiné artefakty cirkulují, kromě kostelů také v metru, autobuse, na pouličních oltářcích nebo v parcích, rozhodla jsem se zachytit mě, tentokrát „skutečné či lidové madonky“ - tato tajemná zjevení a něco z jejich záře - ve veřejném prostoru, v krajině, tam, kde je sama potkávám. V městských parcích či na venkově, v okolí jejich bydliště, na místech jejich procházek ... Konečným výstupem tohoto souboru jsou kromě fotografií výstavního formátu také jejich reprodukce na malých kartičkách, podobající se „svatým“ obrázkům, které stály na počátku mé práce. Tyto obrázky jsem rozdávala nejen účastníkům vernisáží výstav tohoto projektu, ale např. také lidem v buenosaireském metru v rámci doplňující performance „Ona v suterénu“. Záměrem bylo vrátit je zase zpět z galerie na veřejnost,“ uvedla Jitka Teubalová ke svému souboru madon.

Jitka Teubalová (*1975)

Fotografka, překladatelka a tanečnice latinskoamerických tanců - se narodila 31. 1. 1975 v Ivančicích u Brna. V roce 1997 dokončila studia anglického jazyka na Pedagogické fakultě Masarykovy Univerzity v Brně. Od roku 1998 do 2001 žila v Buenos Aires v Argentině, kde absolvovala kurzy výtvarné fotografie, malby a plastiky. V letech 2001 - 2010 žila v Praze, kde působila nejen jako fotografka, ale také navrhovala kostýmy pro několik divadelních her a spolu se svým mužem vyučovala tanec argentinské tango. V r. 2009 absolvovala bakalářské studium na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Od roku 2010 žije se svým mužem a dcerou opět v Buenos Aires.

¹ zdroj: Ateliér č. 1/2011, 13. 1. 2011. str. 6.

Muzeum umění Olomouc a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy
LENKA JAKUBČÁKOVÁ | V ODLOUČENÍ.
Které se uskuteční 4. července 2011 v 18.15 hodin v Café Amadeus (Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo: Jindřich Štreit (ITF FPF SU Opava)
Kurátorka: Štěpánka Bielešová (Muzeum umění Olomouc)
Vystava potrvá do 4. září 2011.
Otevřeno denně mimo pondělí od 10.00 do 18.00 hodin.
www.olmuart.cz | www.itsf.cz | www.ceska-fotokolka.com

Muzeum umění Olomouc
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy
ANDREJ BALCO | ANTRACIT
Které se uskuteční 3. 5. 2011 v 17.00 hodin
v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc)
Úvodní slovo:
Jindřich Štreit (ITF FPF SU Opava)
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Vystava potrvá do 22. 6. 2011
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin
www.olmuart.cz
www.itsf.cz
www.ceska-fotokolka.com

Muzeum umění Olomouc a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy
RAFAL SIDERSKI | HOME TOWN
Které se uskuteční 8. 3. 2011 v 17.00 hodin
v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc)
Úvodní slovo: Jindřich Štreit (ITF FPF SU Opava)
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Vystava potrvá do 3. 4. 2011.
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin.
www.olmuart.cz
www.itsf.cz
www.ceska-fotokolka.com

ZASUNUTÍ
PRÁVĚPODOBĚ

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy
Zasunutí - Právěpodobně
Které se uskuteční 4. října 2011 v 17.00 hodin
v Café Amadeus
Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Vystava potrvá do 8. listopadu 2011
denně od 10.00 do 18.00 hodin

www.olmuart.cz
www.itsf.cz
www.ceska-fotokolka.com
www.young-fresh.eu

[["Správně!" to mě právě fascinuje. Je to
hluboké místo a poručá, ale člověk si na to jenom
vyběhne, neboť ten svět je jenom takový
slabě malý. A přitom je to tak přirozené...]]

[[Jsem to rázně zahradní chůze, ale to je
moužilová, já jsem rázně logická, samostatná,
samostatná do věcí, ale jistě jsem samostatná. Přesně
jako například třeba, samozřejmě jsem samostatná
mimořádně, jsou tedy správně, tak jak
mám to rád. Ale se mnou jsem měla, uměním se
tímto světem, a jsem v sobě, a souběží...]]

[[...bojí se toho, existence je však přehledně
středně, nevyhnutelně, osamělá, ale určitě. Zřejmě
středně osamělá, ale jistě jsem samostatná
neklavě. Racionálně a vlastně jistě jsem samostatná
mimořádně. Tímto světem jsem...
Máloco dává, i když je to. Neokonečně
hodnotu nebo hodnotu...]]

Muzeum umění Olomouc
a Česka fotokolka
Vás zvou na zahájení výstavy
**MICHAELA SPURNÁ
KARNEVAL**
Které se uskuteční 11. 1. 2011
v 17.00 hodin v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo:
Jindřich Štreit (ITF FPF SU Opava),
Svatopluk Hlasník.
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Vystava potrvá do 27. 2. 2011.
Otevřeno denně mimo pondělí
od 10.00 do 18.00 hodin.
www.olmuart.cz
www.ceska-fotokolka.com

Muzeum umění Olomouc
Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy
**Jiří Doležel
Stopy paměti**
Které se uskuteční 10. listopadu 2011
v 17.00 hodin v Café Amadeus,
Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
a Pavel Urbánek
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Vystava potrvá do 15. ledna 2012
denně od 10.00 do 18.00 hodin
www.olmuart.cz
www.itsf.cz

Michaela Spurná | Karneval

11. ledna - 27. února 2011

Fotografovala to, co jí bylo nejbližší, co měla „pod nosem“, v čem byla emočně velmi silně zainteresována. I díky tomu měla její výsledná tvorba úspěch. Fotografa Michaela Spurná získala za soubor snímků o své malé dceři druhou cenu v prestižní soutěži Czech Press Photo v kategorii Umění a zábava. Stalo se tak v roce 2010.

Autorka dala svému náladovému barevnému cyklu název Karneval. Příčinou byla skutečnost, že její dvouletá dcera Laura je fotografována na různých společenských akcích pro děti. Je na záběrech na karnevalu, na besídce, na bále, mezi dětmi i v rodinném prostředí. Většinou má veselou tvář, jindy je melancholická, smutná. Smyslem těchto poetických a dynamických snímků, které vznikaly během jednoho roku, je podle autorčiných slov „navození pocitu být pořád nablízku“.

„Chci dopřát dceři šťastné dětství, plné zážitků a radosti. Snažím se, aby se naučila mít pěkné vztahy k lidem, vrstevníkům i dospělým, proto se také často účastníme dětských vystoupení a karnevalů. Tyto okamžiky jsem začala fotografovat a během dvou let jsem se do fotky plně ponořila. Nejde přitom jen o samotné focení, ale všeobecně o studium tvůrčí fotografie,“ uvedla Michaela Spurná a dodala, že její dceru Lauru focení baví a sama všem říká, že chce být fotografkou.

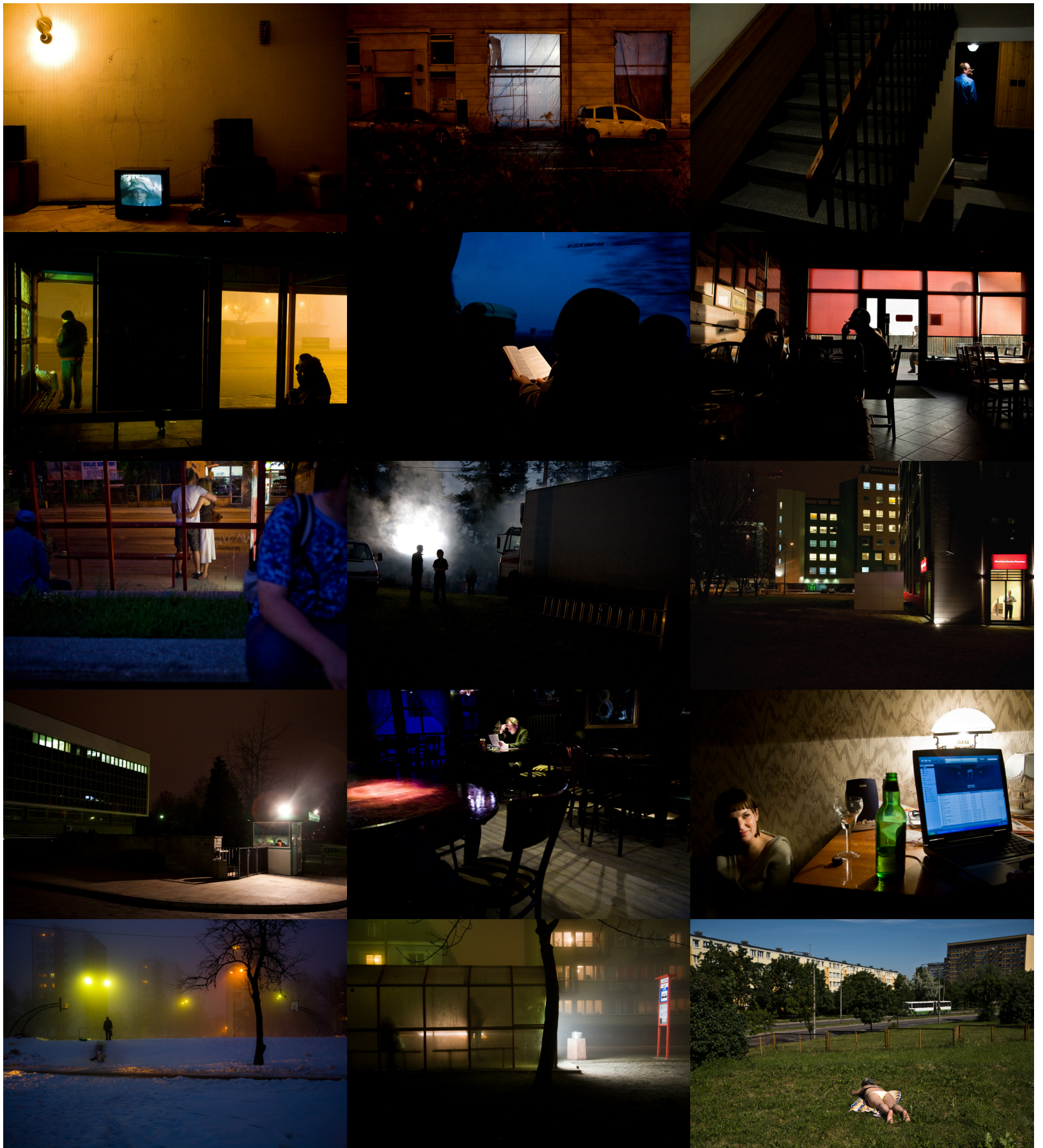
Fotografii se Spurná začala vážně věnovat od roku 2008. Tehdy začala navštěvovat kurzy České fotoškoly v Olomouci pod vedením lektora Svatopluka Klesnila, který je absolventem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Kurátorka výstavy MgA. Štěpánka Bieleszová, PhD. podotkla, že rodina a dokumentace dění uvnitř rodiny je nejsilnější stránkou autorčiných fotografií, protože má cit pro okamžitý záznam situace i empatii vůči dětskému světu.

Tato pozitiva jí pomohla získat výše zmíněné ocenění. Spurná do soutěže zaslala osm snímků, které vybírala se Svatoplukem Klesnilem. „Musím přiznat, že takový úspěch a navíc tak brzy jsem nečekala. Nicméně chci na sobě i nadále pracovat a do budoucna dělat snímky, za které se nebudu muset stydět a snad i někoho potěší,“ komentovala stručně svůj úspěch.

Michaela Spurná (*1981)

Narodila se v roce 1981 v Olomouci. Začínala jako autodidakt¹, od roku 2008 pravidelně navštěvovala kurzy České fotoškoly v Olomouci. Pod vedením lektora Svatopluka Klesnila začala systematicky hledat téma pro dlouhodobý fotografický cyklus, který by konvenoval jejímu naturelu i životní situaci. V době, kdy začínala pořizovat materiál pro cyklus Karneval, byla na mateřské dovolené. Intuitivně se tedy rozhodla pro možnost dokumentovat vlastní dceru v průběhu jednoho roku. Je absolventkou Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

¹ Samouk. Takto se označí člověk, který v nějaké oblasti dosáhl profesionální úrovně, aniž by prošel odborným školním vzděláním

Rafał Siderski | Home Town

8. března - 1. května 2011

Potemnělá či noční městská krajina, v níž se člověk nachází jaksi nahodile, bezděčně. A přesto je hlavní, ústřední postavou. Kulisa městských kontur, která působí všelijak jen ne radostně, je účinným prostředníkem, jak divákovi sdělit osamocení člověka, jeho smutek, touhu po soucitu, lásce, pozornosti, porozumění.

Siderski se ve své tvorbě věnuje barevné fotografii v širokém rozpětí od portrétní fotografie až po magické dokumenty z nočních města a krajin, přičemž vždy klade důraz na lidský příběh. Fotografický cyklus nazvaný Home Town [Rodné město] nadějněho polského fotoreportéra a dokumentaristy Rafala Siderského je reportáží o jeho rodném Bialystoku. Jedná se o hlavní město regionu Podlachia a největší město v severovýchodním Polsku nacházející se v blízkosti hranic s Běloruskem.

Podle autorových slov jsou tyto fotografie jeho soukromým pohledem na místo, kde se narodil a žil po většinu času svého života. V zachycených situacích se snažil najít univerzální hodnoty, srozumitelné a společné mnoha lidem, je fotografem nálady. Své rodné město má rád. Je přesvědčen, že kdyby vyrůstal jinde, byl by jiný. V Bialystoku poznal tam Grzegorze Dobrowského, který mu vštípil lásku k fotografii a naučil ho dívat se na svět skrze ni.

„V kompozici jeho snímků se objevují útržky a zlomky situací, které v sobě nesou silný emocionální náboj. Siderski se netají zájmem o pozorování a fotografování neznámých lidí. Jejich včleněním do promyšlené rozsáhlejší obrazové kompozice snímku se snaží naznačit možný obsah cizí intimní situace. Postavy ani místa jeho záběrů neznáme, přesto však jsme schopni na základě vlastních prožitků rozpoznat a z části i procítnout smutek, zoufalství nebo vytušit ukrývané tajemství či touhu po lásce a soucitu zachycených postav. Cílem Siderského fotografií je naznačení relativity pohledu na danou situaci, na potenciál, který v sobě každý moment má a který jsme jako diváci schopni interpretovat na základě osobní životní zkušenosti,“ uvedla kurátorka výstavy MgA. Štěpánka Bieleszová, PhD..

Podobnou tvůrčí strategii zvolil Siderski i v cyklu fotografií Magic Hours (Magické chvíle). Pro zvýšení napětí a zatraktivnění snímků zvolil noční scény s minimem postav. Záběry pořízené za umělého osvětlení nepostrádají dávkou spektakulárnosti. Postavy se zjevují jako přízraky, místa, která za denního světla míváme bez povšimnutí, se v noci stávají magickými. Oprýskané stěny a nátěry získávají ve svitu pouličních lamp snový nádech. Siderski opět prokázal, že je chopen fotografií naznačit syžet příběhu¹.

Dokumentární tvorba Rafala Siderského se dočkala uznání. Porota mezinárodní soutěže Framemu v roce 2010 udělila 2. cenu v kategorii Rekreace za seriál deseti fotografií z prostředí vesnických zápasů v boxu.

Rafał Siderski (*1984)

Je absolventem Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě (2009). V roce 2008 také dokončil studium pedagogiky a psychologie na univerzitě v Bialystoku. Od roku 2007 je činný jako nezávislý fotograf, od roku 2008, kdy se přestěhoval do Varšavy, pravidelně spolupracuje s polskými deníky Gazeta Wyborcza, Dziennik a Rzeczpospolita. Své snímky také publikuje v časopisech Przekroj, Kultura a Newsweek Polska. Na univerzitě v Bialystoku také působí jako externí kurátor galerie 113, kde pořádá výstavy mladých fotografů z Polska a dalších zemí. Kromě Polska a ČR vystavoval v Itálii, na Slovensku, v Japonsku, na Litvě, v Německu.“

¹ zdroj: MF Dnes, 11. 3. 2011, str. B5

Andrej Balco | Antracit

3. května – 22. června 2011

Antracit. Slovo, jež svou příjemnou znělostí sugeruje, že by mohlo být názvem například pro drahý kámen. Skutečnost je mnohem prozaičtější. Antracit je druh černého uhlí, které bylo vystaveno velkému tlaku a teple. Antracyt je však také je hornické město v Luhanské oblasti na Ukrajině. Je pojmenováno po antracitu, který se zde ve velkém těží.

Průmyslové město sugeruje určitý způsob života i podmínek pro něho. Soubor fotografií významného talentovaného slovenského dokumentaristy Andreje Balca nazvaný Antracit však svědčí o mnohem horší skutečnosti, než si mnozí dokáží představit.

„Už samotný název města napovídá, že realita, s níž se Balco na Ukrajině setkal, byla neutěšená. Většina obyvatel žije na hranici chudoby, životní podmínky jsou ubíjející, situace mladé generace je naprosto beznadějná. A to vše se samozřejmě promítlo do Balcových snímků, které pod tlakem skutečnosti ztrácejí dřívější barevnost i humornou nadsázku,“ uvedla kurátorka výstavy Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD..

Soubor Antracit je svědectvím o živoření v chudobě a bez naděje, že se to změní k lepšímu.

Lidé pracují do úmoru na směny, aby sobě a svým rodinám zajistili základní životní potřeby. Někteří odcházejí odvážně do zahraničí s rizikovým statutem nelegálních dělníků, většina však zůstává doma. Pracují v dolech nebo v jedné z mála továren jako je Slavsant, a to za velmi tvrdých pracovních podmínek.

Ze tří set zaměstnanců je zhruba čtvrtina žen, naprostá většina z nich pracuje manuálně jako dělnice. A právě na ty se Andrej Balco ve své sugestivní reportáži zaměřuje. Bez příkras a ornamentů naturalisticky ukazuje těžkou dřinu žen při výrobě a transportu mnoha tun kovových trubek a potrubí. Výsledkem jsou snímky plné emocí.

Podle Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD. se Balco zaměřuje jak na portrétní pojetí dokumentu, tak na sugestivní reportáž o místě a době, v níž se právě nachází. Příkladem je jeho soubor Domésticas z roku 2007 v Rio de Janeiru, který zachycuje dvě sociální vrstvy: domácí sluhy a pány v jednom okamžiku na stejném místě. Cyklus získal v roce 2009 speciální cenu Grand Prix na mezinárodním fotofestivalu v Lodži. Balco v subjektivním dokumentu pokračoval mezi nelegálními přistěhovalci z Ukrajiny na západním Slovensku nebo na slovenských sídlištích.

Kdo je **Andrej Balco** (*1973)

Andrej Balco patří k silné generaci slovenských fotografů. Do dokumentární fotografie vnesl barvu, humor a ironii. Vystudoval Fakultu sociální práce Trnavské univerzity (1998) a Institut tvůrčí fotografie Filozoficko – přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě (2010).

Jeho fotografie jsou pravidelně již od roku 2002 vystavovány a oceňovány na domácích i zahraničních přehlídkách. Jeho absolventský soubor Domésticas získal speciální cenu Grand Prix na 8. mezinárodním fotofestivalu v Lodži v roce 2009. V roce 2007 byla jeho tvorba oceněna na domácí přehlídce Czech Press Photo v kategorii Portrét a také v mezinárodní soutěži Frame.

Vedoucí Institutu tvůrčí fotografie profesor Vladimír Birgur na jeho adresu uvedl, že spolu s Andrejem Bánem, Alanem Hyžou, Martinem Marenčinem, Martinem Kollárem, Jozefem Ondzikiem, Lucií Nimcovou a několika dalšími fotografy patří k nejvýznamnějším představitelům mladší generace slovenských dokumentaristů, která se začala výrazně uplatňovat v posledním desetiletí.

Lenka Jakubčáková | V odloučení

4. července – 4. září 2011

Jaké to je, když člověku vezmou svobodu? Když vidí do nebe přes zamřížované okno a své nejbližší jen občas a na chvíli? Kdo to nezažil, nepochopí. Může jen tušit, jaký těžký trest to musí být.

Lenka Jakubčáková se tíhu ztracené svobody pokusila sdělit ve svých čtrnácti fotografiích z ze slovenských věznic v Sabinově¹ a Prešově, kde docházela dva roky. Tak vznikl dokumentární cyklus nazvaný V odloučení/V odloučení. Snímky symbolizují „křížovou cestu“ v prostředí věznic, jsou nadčasové a univerzální.

Autorčinou snahou je proniknout do duše vězně, do jeho uvažování, vnitřního ustrojení, poukázat na to, že i on cítí smutek, odloučení, stesk po rodině a známých místech, touhu po svobodě. Ve tvářích odsouzených jemně a s respektem pátrá po tom, zda mají výčitky svědomí za spáchané skutky, zda jsou schopni sebereflexe ale i humoru. Zda drží spolu lidé, které dohromady svedly jejich špatné činy, a nakolik je trýznivá jejich samota, protože osamoceni jsou. Vznikl tak cyklus meditativních portrétů, z něhož můžeme číst, že svoboda je nejvyšší hodnota, již Bůh člověka obdařil.

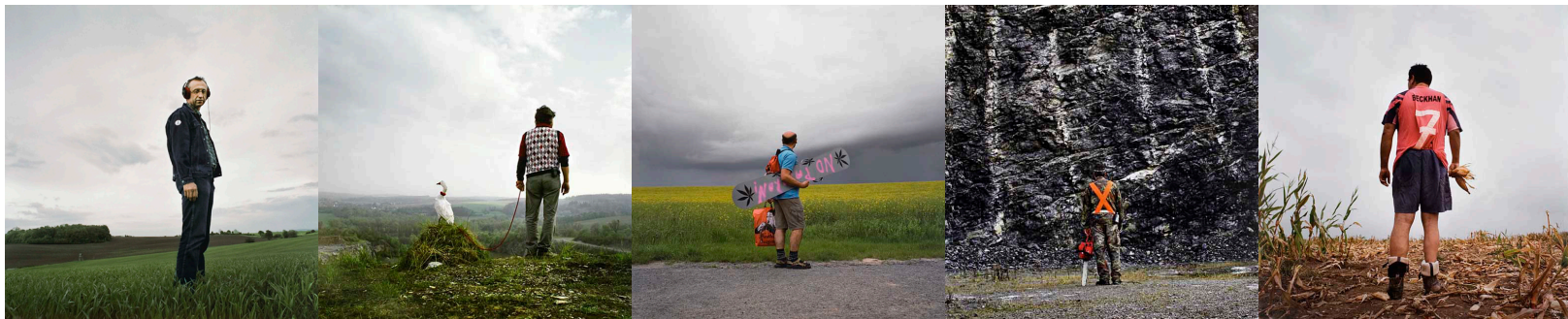
Lenka Jakubčáková je ovšem pozoruhodná nejen jako fotografka, ale i jako člověk, který díky své empatii, chování a komunikativnosti dokázal překonat řadu administrativních nástrah, příkazů, zákazů, aby nakonec dostal povolení přístupu do věznic i povolení tam fotografovat. A to se podařilo málokomu. Poté musí získat a přesvědčit vězně, aby se fotografovat nechali. A to vyžaduje pokoru, vytrvalost, čas, osobní nasazení i schopnost odsouzené přesvědčit, že nejste proti nim a nehledáte senzaci. Ne nadarmo je v tomto ohledu Lenka Jakubčáková studentkou profesora Jindřicha Štreita, který ve věznicích rovněž fotografoval.

„Lenka pracuje se symboly. Stín jako kříž, pořezané ruce, pohled na helikoptéru, odraz tváře. Její soubor je ojedinělým svědectvím o životě v odloučení a byl sestaven tak, aby představil různá prostředí, různé činnosti, vztahy mezi jednotlivými vězni, ale i jejich smutek, opuštěnost, samotu. Vězni jsou spolu, ale především je každý sám se sebou,“ řekl Jindřich Štreit k vystavenému souboru.

Kdo je **Lenka Jakubčáková** (*1980)

Lena Jakubčáková se o fotografii začala zajímat v šestnácti letech, kdy po dědečkovi zdělila třicet let starou Minoltu. První autorskou výstavu měla v roce 2003. Její snímky byly oceněny nejen v regionálních soutěžích v rodných Košicích, ale také ve slovenské mezinárodní soutěži Strom 2008. Jakubčáková vystudovala Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, rovněž francouzskou filologii (2004) a literární vědu (2008). V současnosti působí na Institutu překladatelství a tlumočnictví Filozofické fakulty Prešovské univerzity.

1 Film Obchod na korze režisérů Jána Kadára a Elmara Klose se odehrává v Sabinově

↑↑ Martin Hlavica
 ↑ David Mužík
 ← Eva Pospěchová

Zasunutí | Právěpodobně | Eva Pospěchová, Martin Hlavica, David Mužík 4. října – 8. listopadu 2011

Tři autoři, tři svérázné rukopisy. Široké a komplikované téma času a světa. Jinými slovy: téma světa, který nás obklopuje, zaznamenaný v průběhu času pod různými úhly pohledu.

Tak by se dal velmi stručně shrnout výstavní projekt tří studentů Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě Evy Pospěchové, Martina Hlavici a Davida Mužíka. Projekt je koncipován jako souhrnná prezentace solitérních prací zmíněných autorů.

Eva Pospěchová zajímá čas, respektive jeho záznam. Je přesvědčena, a také se to snaží svými fotografiemi dokázat, že „čas vnímáme jako linii s přílivem neustále nových událostí; prožijeme-li však tento okamžik, zjistíme, že se z přímkou stal kruh; čas se uzavřel¹. . .“ Pospěchová zaznamenává události, které se už staly minulostí, ale přesto jsou jí i divákovi neustále přítomné, povědomé. Téma lesa, které zastřešuje její současnou práci, pro ni znamená symbolické zosobnění stability, jistoty nebo také prostoru, kde změny probíhají pozvolna, zákonitě, logicky. „Vše zde má svůj čas, který se nedá předběhnout,“ uvedla kurátorka výstavy Štěpánka Bielešová.

Černobílé snímky **Davida Mužíka** mezi řádky odhalují autorovy obavy nad důsledky vědeckých objevů ústících do obav o budoucnost světa a vesmíru. „Výsledkem jeho obrazových studií je řada černobílých fotografií, v nichž je výchozí skutečnost zredukována do zneklidňujících výjevů s minimem postav, předmětů a dějů. Záměrná neostrost, zvýšený kontrast, lokální osvětlení určitých partií zvyšují bizarnost výjevů a posouvají je za hranici normálnosti“².

Martin Hlavica buduje své fotografie na kontrastu zobrazení člověka poznamenaného civilizací a relativně nedotčenou přírodou. Zajímá jej fenomén osamělosti lidské existence v porovnání se stabilitou a neohrožeností přírody³.

Kdo je **Eva Pospěchová** (*1980)

Eva Pospěchová bydlí v Praze, v roce 2013 ukončila bakalářské studium na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě svou bakalářskou prací o Jiřím Šigutovi.

Kdo je **David Mužík** (*1977)

Široké námětové pole fotografií Davida Mužíka se rozprostírá od otázek souvisejících se změnou sociálně-vědeckého paradigmatu, s vědeckými objevy až po vyjádření obav o osud světa a vesmíru. Ve svých raných pracích se zaměřoval na zkoumání krajních okamžiků, které nás nutí vizuálně reflektovat své okolí, deformovat pohled na něj, podléhat iluzorním představám, vzdalujícím se skutečnosti. Výsledkem jeho obrazových studií je řada černobílých fotografií, v nichž je výchozí skutečnost zredukována do zneklidňujících výjevů s minimem postav, předmětů a dějů. Záměrná neostrost, zvýšený kontrast, lokální osvětlení určitých partií zvyšují bizarnost výjevů a posouvají je za hranici.

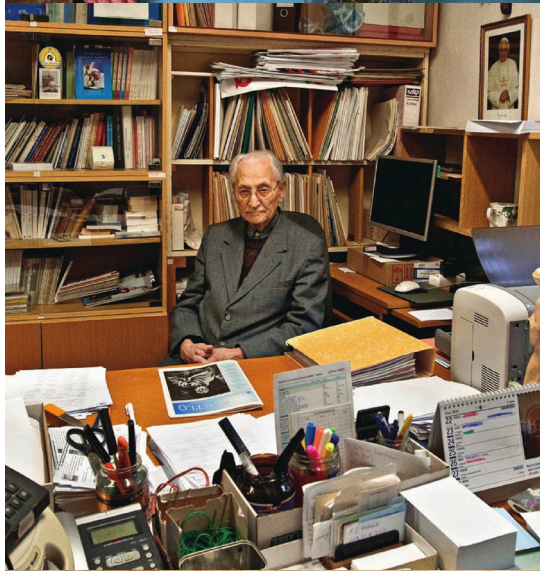
Kdo je **Martin Hlavica** (*1978)

Žije a pracuje ve Valašském Meziříčí. Během studia na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě zaujal v roce 2010 klauzurou za 2. ročník nazvanou Mimojdoucí. Absolvoval v roce 2013 praktickou diplomovou práci Předpoklady egoismu - reflexe tradic.

1 zdroj: Olomoucký deník, 3. 10. 2011, str. 10

2 zdroj: Radniční listy, 10/2011, str. 21

3 zdroj: Olomoucký deník, 3. 10. 2011, str. 10

Jiří Doležel | Stopy paměti

10. listopadu 2011 - 15. ledna 2012

Mnozí z nás ty příběhy znají z vyprávění. Příběhy o dědovi, který byl třetí největší kulak ve vsi, tak mu komunisté vše ukradli. Pole, stroje, krávy odvedli do JZD. Psala se padesátá léta, a aby rodinu nevyvezli do pohraničí, vstoupil do JZD jeho syn. Pracoval na svém jako družstevník a zaměstnanec. Rodinu to poznamenalo navždy. O takových a podobných životních osudech, jimž vládla perzekuce, zatýkání, věznění, ústrky, šikana i další druhy mučení vypráví fotografický cyklus portrétů Stopy paměti Jiřího Doležela. Je součástí stejnojmenného projektu shromažďujícího vzpomínky odpůrců a lidí postižených nacistickou a komunistickou totalitou. Prostorem, v němž autor pamětníky vyhledával, hovořil s nimi a fotografoval je Olomoucko. Za tento svůj cyklus získal olomoucký fotograf Jiří Doležel dvě ceny v prestižní soutěži Czech Press Photo. V roce 2010 získal soubor hlavní cenu Zlaté oko v kategorii Portrét, o rok později byl Doležel ve stejné kategorii oceněn čestným uznáním za fotografii téměř stoleté olomoucké rodačky Jiřiny Petřkové. Její bratr, pravoslavný kněz Vladimír Petřek, ukryval československé parašutisty, kteří provedli atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. „Kněze nacisté odhalili a popravili. Pomstili se však celé rodině a všechny její členy odvěkli do koncentračních táborů. Jiřina Petřková jako jediná z rodiny přežila. Její rodiče a tři sourozenci se již domů nevrátili,“ uvedl Doležel

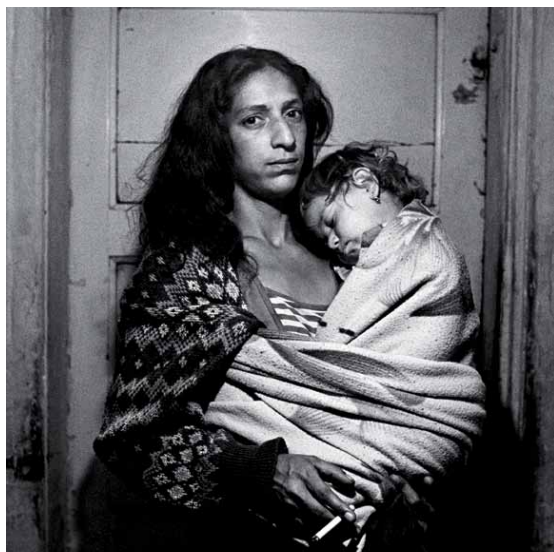
Stopy paměti však nejsou jen fotografickým cyklem. Jedná se rovněž o projekt sdružení novinářů a historiků, který shromažďuje vzpomínky lidí postižených totalitami. Projekt shromáždil svědectví zhruba desítek pamětníků.

Impulsem pro vznik sdružení Stopy paměti byl zážitek Jiřího Doležela, z oslav Dne D v Holandsku v roce 2004, kde si všiml respektu a úcty, s níž jsou oslavováni tamní vojenští veteráni. Tehdy si uvědomil, že u nás tomu tak není a rozhodl se, že vytvoří „galerii elity národa“, důstojné portréty těchto hrdinů, které začal kontaktovat v roce 2008. Výstavní prostor Galerie Café Amadeus tak přinesl portréty pamětníků 2. světové války a perzekucí komunistického režimu v 50. letech minulého století, kteří se stali oběťmi kolektivizace, provokací StB, nenávisť k církvím i nenávisť pro svůj protikomunistický odboj. Návštěvníci, kteří zcela zaplnili galerii, si mohli prohlédnout patnáct barevných inscenovaných fotografií klidných a důstojných tváří pamětníků v prostoru jejich domova, pod nimi přečíst popisky se stručným životním příběhem protagonisty, ve sluchátkách poslechnout zhruba dvacetiminutový zvukový záznam s jejich vzpomínkami. Výsledkem byl silný smyslový zážitek. Díky kombinaci všech tří forem nejsou Stopy paměti jen fotografickou výstavou, za níž jsou tři roky práce, hodiny rozhovorů, opakované návštěvy i hledání cesty, která by nejlépe příběhy zprostředkovala. Jiří Doležel setkání a čas prožitý s pamětníky shrnul do slov, že neměli jednoduchý život, ale totalita je nezlomila a oni zůstali nad věcí. Nutno zdůraznit, že k výsledné podobě souboru přispěl také Prof. Vladimír Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie v Opavě a pedagog ITF Tomáš Pospěch. Právě ITF Jiří Doležel studoval. Světlo světa spatřila také kniha Jiřího Doležela nazvaná stejně Stopy paměti, jejíž slavnostní křest se uskutečnil v úterý 10. května 2011 v Galerii Ceasar v Olomouci. Příběhy v knize jsou zvoleny tak, aby reprezentovaly osudy společenských skupin, na něž se totalitní moc ve svých represích zaměřovala nejčastěji. O osudech svých, svých rodin a přátel tak vyprávějí prvorepublikoví sokolové a skauti, českoslovenští zahraniční vojáci z Anglie i od Dukly, příslušníci druhého a třetího odboje, Židé věznění v koncentračních táborech, položidé, duchovní, ale i sudetská Němka nebo političtí vězni z 50. let a zemědělci krutě postižení komunistickou kolektivizací venkova. „Dalším klíčem pro výběr byl samotný region Olomoucka. V příbězích se jedinečně zrcadlí osud celé oblasti střední Moravy od Prostějova a Konicka na jihu, až po Hanušovice a Šumpersko na severu,“ dodal Jiří Doležel¹.

Kdo je Jiří Doležel (1965)

Vyrůstal v Řimicích u Litovle a žije v Olomouci. Pracoval mimo jiné jako elektromechanik, hlídač, číšník, stavební technik, restaurátor. Pobýval dlouhodobě mimo republiku, například v Řecku, Itálii, USA, v Holandsku. Fotografovat začal jako samouk v 80. letech minulého století. Zaměřuje se zejména na dokumentární fotografii, divadelní a portrétní fotografii, je hledačem silných příběhů. Často spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi. Už v roce 2006 dostal na Czech Press Photo Cenu UNHCR, a to za sérii fotografií z humanitární mise po zemětřesení v Pákistánu. Dále je držitelem Ceny Dokumentární fotografie a diskriminace 2007, Multikulturního centra Praha a první ceny v kategorii Portrét, Czech Press Photo 2010.

¹ Zdroj: https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/nezname-hrdiny-olomoucka-mapuje-unikatni-kniha-stopy-pameti-20160507.html

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

**Petr Drábek /
Můj domov je, kde jsem já**

kteřé se uskuteční 19. ledna 2012 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

60 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
111 galerie café amadeus
FFP
MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ

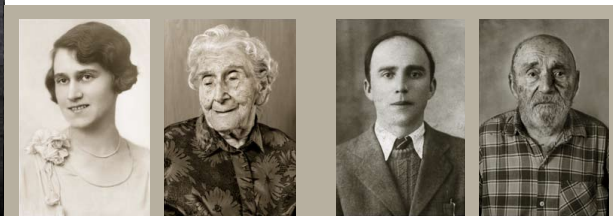
60 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
111 galerie café amadeus
FFP
OLOMOUČ

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Kristýna Erbenová Soukromá území

kteřé se uskuteční 13. listopadu 2012 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Hudební doprovod: Richard Mlýnár
Výstava potrvá do 31. ledna 2013.
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.
Vstup volný
Tato výstava je realizována za podpory
Statutárního města Olomouc.

www.kristynerbenova.com
www.olmuart.cz
www.ifpcz
www.ceska-fotoskola.com

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

JAN LANGER STOLETÍ

kteřé se uskuteční 29. května 2012 v 17.00 hodin v Café Amadeus,
Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 18. září 2012
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.

60 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
111 galerie café amadeus
FFP
OLOMOUČ

60 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
111 galerie café amadeus
FFP
OLOMOUČ

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
CAFÉ AMADEUS
A INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE
FPF SLEZSKÉ UNIVERZITY V OPAVĚ
VÁS ZVOU NA ZAHÁJENÍ VÝSTAVY

JAN MAHR SYNTHETIC

kteřé se uskuteční 14. března 2012
v 17.00 hodin v Café Amadeus,
Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 27. května 2012
Otevřeno denně
od 10.00 do 20.00 hodin

www.olmuart.cz
www.ifpcz
www.ceska-fotoskola.com

60 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUČ
111 galerie café amadeus
FFP
OLOMOUČ

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus,
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity
v Opavě a Akademie Vás zvou
na zahájení výstavy

Světlo jinak

Домінік Васіліек, Марко Сессанопі,
Маяк Дечко, Деніза Сноластова,
Святославі Клепіш, Давід Кошінек,
Талеца Оломушова, Сімона Рінокс,
Рагал Сірэсскі, Раіна Заводны,

kteřé se uskuteční 18. září 2012
v 17.00 hodin v Café Amadeus,
Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava je součástí festivalu
VZÁŘÍ! Septembrem 2012
a potrvá do 30. září 2012.
Otevřeno denně
od 10.00 do 20.00 hodin.
Vstup volný
www.olmuart.cz
www.ifpcz
www.vzari.cz
www.ceska-fotoskola.com

Petr Drábek | Můj domov je, kde jsem já 19. ledna -1. března 2012

Romská madona s dítětem v náručí a cigaretou mezi prsty, za ní oprýskané staré dveře dávající tušit prostředí a atmosféru celého bytu. Sugestivní snímek matky z jedné východoslovenské romské osady, který Petr Drábek použil na plakát zvoucí na vernisáž do Galerie Café Amadeus. Zmíněná fotografie patří do souboru nazvaného Můj domov je, kde jsem já. Cyklus má za sebou dlouhou pouť vzniku, a to od roku 2004. Jeho název dává tušit svobodu, nelpění na věcech a majetku. Dává tušit vnitřní přesvědčení, že nejlepším domovem je člověk sám pro sebe. Jinými slovy: cítí-li se dobře sám se sebou, může mít vnějškový domov kdekoli na světě. Velice důležitý je přitom fakt, že Drábkovy snímky jsou především opravdové a pravdivé. Nejsou krásné, líbivé a přitom zakrývající chudobu, smutek, neštěstí, vydědění ze společnosti. Nejsou ale ani předimenzované drásavé s prvoplánovým cílem vzbuzovat soucit a pocit nepatřičnosti či dokonce špatného svědomí z vlastního „nadbytku“. Petr Drábek je absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě, kde studoval u Prof. Jindřicha Štreita, který počátky výše zmíněného cyklu charakterizoval jako hluboký ponor do života komunity. Mimo jiné proto, že Petr Drábek se na místa fotografování opakovaně vracel, aby se ztotožnil s prostředím a získal si lidi, které fotografuje. A to je podle Prof. Jindřicha Štreita to nejdůležitější. Vše začalo v roce 2004, kdy Petr Drábek a fotografka Markéta Laskačová fotografovali na východním Slovensku romské školy. „Seznámil jsem se s jejich rodiči, kteří mě pozvali na kávičku. Chtěl jsem je poznat a také mně zajímalo jejich cítění muziky. Hledal jsem pak romskou osadu, kam bych se mohl vracet, protože jsem věděl, že jenom tak pochopím, jak tito lidé žijí, jaké jsou rituály, které posvěcují jejich životy,“ vzpomínal Drábek v rozhovoru pro časopis Listy.

Z jeho snímků každodenního života v romských osadách číší především obrovská emocionalita, a to nejen z často rozmáchlých gest protagonistů, ale i ze zdánlivé nehybnosti jejich tváří. Podle Mgr. Štěpánky Bielezové, PhD. Drábek velmi citlivě pronikl do intimity romských společenství a rodin. „Podařilo se mu zachytit rodinné vztahy a příbuzenské vazby a zaznamenat emoce. Subjektivní dokument naprosto vyhovuje jeho snaze co nejlíže, ale zároveň s formální uměřeností přinést svědectví o radosti a bolesti sociálně vydělené menšiny,“ uvedla kurátorka s tím, že v cyklu se střídají fotografie s figurálními motivy se snímky na pomezí zátiší a krajiny. Petr Drábek má blízko k hudbě, hrával na flétnu, klavír a kytaru. Později založil s kamarády kapelu. Společným jmenovatelem mezi hudbou a fotografováním je podle jeho mínění proces vzniku: nechává se unést místem, lidmi, okamžikem a cítí přitom rozechvění, napětí, radost i smutek.

Kromě romské komunity fotografuje například poutě, sakrální tematiku, industriální objekty, ale i vietnamskou komunitu.

Autor je rád, když se může něčemu věnovat delší dobu, když se nemusí spěchat. Naplňuje ho okamžik vzniku, proces tvorby.

Kdo je Petr Drábek (*1971)

Absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Většina jeho tvorby patří do dokumentární fotografie, ve které je možno rozlišit dvě varianty. Na jedné straně to jsou sociologicky zaměřené cykly o různých přesně vymezených skupinách lidí (Lidé na poutích, O lidech z mého domova, Beton-ART-ka a cyklus fotografií Můj domov je, kde jsem já, z romských osad na východním Slovensku) a druhou oblastí je subjektivní dokument (Život města Hodonína, Sweet Fun, good day). Dlouhodobě působil jako sociální pracovník na Centru prevence drogových závislostí v Hodoníně a také jako lektor v oblasti Primární prevence na základních a středních školách. Pořádá a vede fotografické dílny a kurzy fotografie. Připravil a organizoval několik výstavních expozic, je vedoucím a hlavním organizátorem hodonínského fotofestivalu Fotokošť a pravidelných fotografických setkání na Výklopníku u Sudoměřic na Moravě. Samostatně vystavoval například v Českých Budějovicích nebo Zábřehu a zúčastnil se kolektivních výstav doma i v zahraničí. Petr Drábek zpracoval rovněž pohled na emeritního kurátora fotografické sbírky Moravské galerie v Brně Antonína Dufka (*1943).

← Lenka Bláhová

→ David Mužík

← Michaela Spurná

→ Lena Jakubčáková

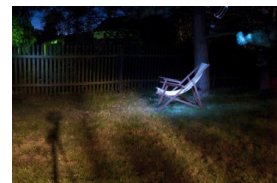
← Marek Malůšek

→ Pavel Maria Smejkal

← Vojtěch Sláma

→ Šimon Pikous

Regenerace | Současná fotografie ze sbírek Muzea umění Olomouc

7. března – 3. dubna 2012

výstavu pořádá Galerie Café Amadeus, jako jeden z mnoha svých doprovodných¹ programů, v Muzeu umění na Denisově ulici v Galerii Café 87

„Výstava Regenerace je součástí většího výstavního projektu, který pod názvem Civilizované iluze představuje výběr z fotografické kolekce Muzea umění Olomouc, a to v časovém průřezu od poloviny devatenáctého století až po začátek století jedenadvacátého. Výstava Regenerace je výběrová a ve své koncepci spojuje několik zájmových i odborných hledisek.

Především se jedná o ukázkou zatím nejaktuálnějších výsledků akviziční² činnosti, které se podařilo realizovat v průběhu let 2010 a 2011, s přesahem až do začátku roku 2012, a to formou mimořádných darů. Strategie dobrovolného dárcovství vznikla na základě téměř tříleté spolupráce Muzea umění Olomouc a opavského Institutu tvůrčí fotografie. V uplynulých letech se v alternativních výstavních prostorách muzea, v galerii Café Amadeus v areálu Arcidiecézního muzea, uskutečnilo téměř dvacet výstav začínajících i renomovaných absolventů i studentů institutu. V těsné spolupráci s pedagogy opavské vysoké školy, Jindřichem Štreitem a Vladimírem Birgusem, se pak podařilo vytvořit malou, ale reprezentativní kolekci současné tvorby nejmladší fotografické generace.

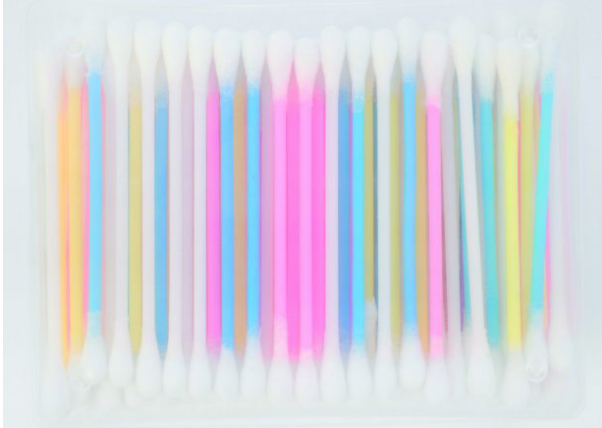
V galerii Café Amadeus se diváci v minulosti již setkali s mnoha mladými českými, slovenskými i polskými fotografy. Profil sbírky bezprostředně a přímo z výstav obohatila poetická díla Jitky Horázné, dokumenty Svatopluka Klesnila a Leny Jakubčákové, přírodní motivy Davida Mužíka nebo gendrová témata Michaely Spurné a Jitky Teubalové. Nezávisle na výstavách putovaly do sbírky i fotografie dalších úspěšných absolventů opavského institutu. K nejzajímavějším patří manipulované fotomontáže snímků historických událostí od Pavla Marii Smejkal, emotivní dokumenty Vojtěcha Slámy, sociální studie Jana Kociana nebo koncepty Davida Maixnera. Kolekci současné fotografie koncem roku 2011 a začátkem roku 2012 ještě rozšířily snímky Marka Malůška, Milana Kryštůfka, Lenky Bláhové, Šimona Pikouse a Jany Hunterové.

Výstava Regenerace je osvěžující ukázkou možnosti obrození tradiční sbírky, která sběratelsky neustrnula v minulém století, ale naopak je otevřená aktuálním trendům současné fotografie³, uvedla kurátorka této doprovodné výstavy a kurátorka Galerie Café Amadeus Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD..

1 mezi doprovodné výstavy patří výstavy Ve vitríně v prostorách Galerie Café Amadeus a výstavy ve středovém sklepení pod Galerii Café Amadeus, tyto doprovodné výstavy, vyjma výstavy Regenerace, nejsou předmětem bádání této práce

2 akviziční činnost je podrobně popsána v rozhovoru se Mgr. Štěpánkou Bielešovou, PhD. na straně 129, 130

3 zdroj: www.muoz.cz

↑
← Jan Mahr | Synthetic

Jan Mahr | Synthetic

14. března – 27. května 2012

Papírové tácky, obaly na CD, poznámkové bločky, plastové přibory a obaly, vatové tyčinky... Předměty běžné, každodenní potřeby, které v podstatě vůbec nevnímáme, natož abychom se nad nimi zamysleli.

Fotograf Jan Mahr, absolvent Institutu tvůrčí fotografie v Opavě, však nad nimi přemýšlí a přetváří je v abstraktní fotografické obrazy, jimž dopřává rozměry velkých formátů, v některých případech téměř dvoumetrových. Ví, proč to dělá. Teprve na velkém prostoru se tyto běžné předměty stávají za využití možností barevné digitální fotografie něčím nevídaným, něčím zcela jiným než je původní předloha. Divák pak před sebou nemá fotografii barevných vatových tyčinek, jež má doma běžně v koupelně, ale obraz, který mu může sugerovat například žebra dávného, neidentifikovatelného živočicha. Například. Záleží na jeho obrazotvornosti a úhlu pohledu.

Účinnost snímků na diváka je o to větší, oč je toho na nich méně. Mahrův minimalismus ve spojení s barvou a především světlem dává vzniknout originálním abstraktním kompozicím evokujícím – jak uvedla kurátorka výstavy Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. - obrazy například Marka Rothka¹ nebo Josefa Alberse².

Když si uvědomíme, že na začátku toho všeho byly zcela obyčejné, jednoduché a levné předměty, jimiž jsme běžně obklopeni, je výsledný obraz o to obdivuhodnější. Jistého mistrovství autor dosáhl, když tyto věci nasnímal digitální kamerou a jejich formální vzhled pak dodatečně upravil v grafickém programu.

Na rozdíl od svého předchozího cyklu Soft zobrazujícího zátiší z dvojic předmětů si podobných, se Mahrova konceptuální série Synthetic soustředí jen na solitérní předměty (mycí houba, tampony, brčka), fotografované vždy v neporušeném originálním balení, které má banálním předmětům dodat zdání exkluzivity.

„Vizuální zážitek, který fotografie vyvolávají, je do velké míry podmíněn právě zvětšením do fotograficky nadstandardního formátu. Tím právě vzniká nový vizuální účinek a spojnice s podobností s díly výše zmíněných významných abstrakcionistů. A jak trefně poznamenal Jiří David, fotografie Jana Mahra balancují mezi rafinovanou obyčejností a nebezpečnou lyričností,“ uvedla Štěpánka Bielešová.

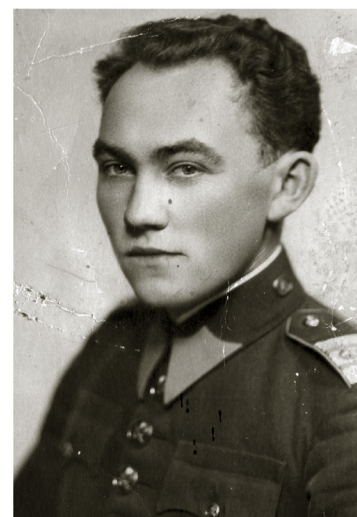
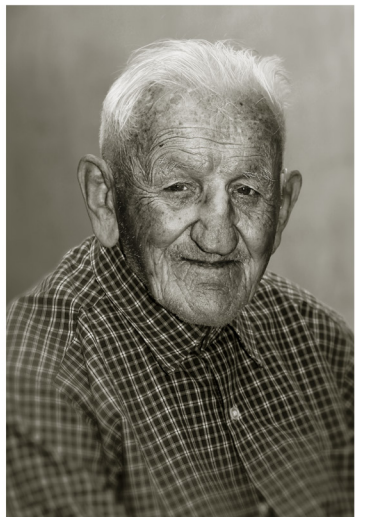
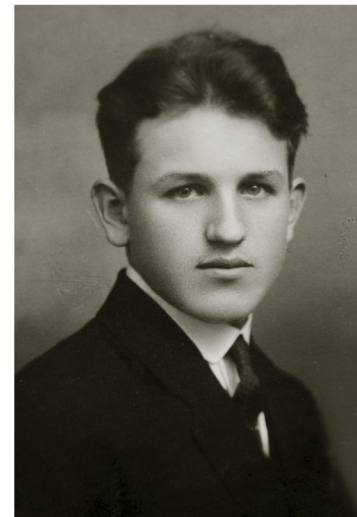
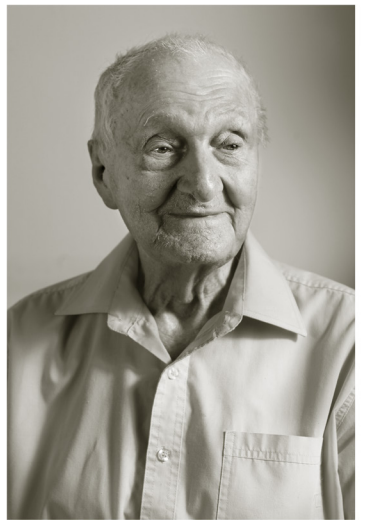
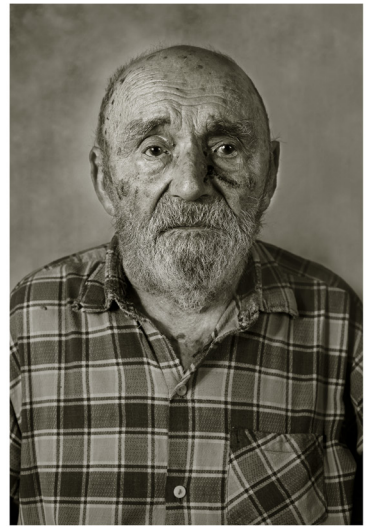
Mahrova výstava byla zařazena do doprovodného programu výstavy Civilizované iluze, která od 8. března do 20. května 2012 představovala v reprezentativním vzorku zhruba 150 fotografií sbírku fotografie Muzea umění Olomouc. (<http://www.olmuart.cz/test/civilizovane-iluze-fotograficka-sbirka-muzea-umeni-olomouc--209/>)

Kdo je Jan Mahr (*1977)

Narodil se v Českých Budějovicích. Vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu sv. Anežky České v Českém Krumlově, dále Pražskou fotografickou školu, Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích a Institut tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, který zakončil doktorským studiem. Věnuje se fotografii především ve smyslu jejího přesahu do ostatních uměleckých disciplín. Kromě fotografie se dále věnuje malbě a grafickému designu.

¹ Mark Rothko (*1903, †1970) americký malíř lotyšského původu. Jeho malby jsou abstraktní, byl průkopník tzv. malířství barevných ploch. Představitel abstraktního expresionismu.

² Josef Albers (*1888, †1976) americký malíř německého původu, představitel abstraktního malířství a op-artu - optické umění, geometrická abstrakce nebo vjemová abstrakce

Jan Langer | Století

29. května - 16. září 2012

Výstava nazvaná Století autora Jana Langra patří k nezapomenutelným. Je sugestivní tím, co chce sdělit, fascinující samotnými tvářemi poskládanými do vrásek i výpověďmi stoletých lidí. Jejich odpovědi na otázky, jaká mají ještě přání a jaká je jejich nezapomenutelná vzpomínka, nám nastavují neocenitelné zrcadlo. Nutí nás přemýšlet nad tím, jaký život žijeme my sami, zda na jeho konci budeme moci říci, že to byl život dobrý a že bychom na něm nic neměnili.

V Galerii Café Amadeus byly vystaveny dvojportréty. První z alba z mladých let, druhý aktuální, pořízený Janem Langrem. Co ho k tomuto projektu oceněném na konci dubna zvláštní cenou UniCredit Bank Young na festivalu Prague Photo v roce 2012 vedlo?

„Měl jsem pocit, že téma stárnutí a pokročilý věk je ve společnosti přehlížen. Chtěl jsem proto tyto lidi vyhledat a zeptat se jich na jejich životní příběh,“ vysvětlil absolvent Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě¹.

Koncept spočívající ve srovnání ateliérových fotek z mladých let a aktuálních snímků ho napadl ve chvílích kontaktu s hlavními protagonisty. Pak si Jan Langer položil zásadní otázku: „Zračí se prožitých sto let jen ve tváři člověka, nebo roky nesmazatelně poznamenají také jeho osobnost, jeho vnitřní svět? A měl jsem pocit, že jejich vnitřní svět radikální změnu neprovedl.“

Rozšířené popisky pod dvojsnímky dokazují, že století lidé zažili různé zvraty a peripetie v osobním životě, museli však čelit a vyrovnávat se i se společenskými změnami, na něž neměli vliv. „Jsou to silné vzpomínky, silné zážitky, obě světové války, komunismus, převrat, nová doba, kapitalismus, ti lidé si museli stále zvykat na nové a nové okolnosti a životní podmínky. A myslím, že se z těchto příběhů máme co učit,“ řekl fotograf³.

Jan Langer si z rozhovorů se starými lidmi odnesl poučení o tom, že lidé si na sklonku života nejvíce váží dobrých vztahů se svými nejbližšími a také svých zážitků s nimi. To je pro ně mnohem silnější a hodnotnější než úspěch v práci, materiální bohatství a všechno, za čím se my honíme a k čemu jsme současnou společností tlačeni.

„Jan Langer vytvořil unikátní sociální sondu, která dokumentuje, jak se v tomto věku žije, jak tito lidé vypadají a na co vzpomínají a současně nás staví před otázku, jak seniory vnímá většinová a mládí preferující společnost⁴,“ zhodnotila Stoleté kurátorka výstavy Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD..

Kdo si pečlivě přečetl odpovědi seniorů v dotazníku, mohl si všimnout i jejich smyslu pro humor. Na otázku týkající se nezapomenutelné vzpomínky jeden z mužů odpověděl: „Nevzpomínám si, na to mám ještě dost času.“

Na souboru snímků dvaceti stoletých Čechů a Češek začal pracovat v roce 2010 a s předsevzetím, že v něm bude i nadále pokračovat.

Kdo je Jan Langer (1978)

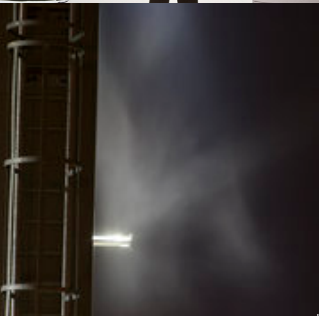
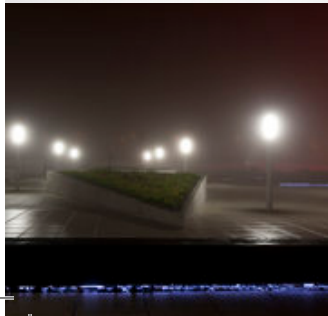
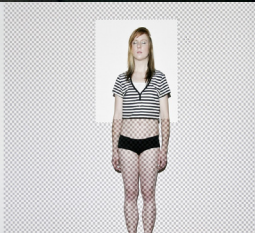
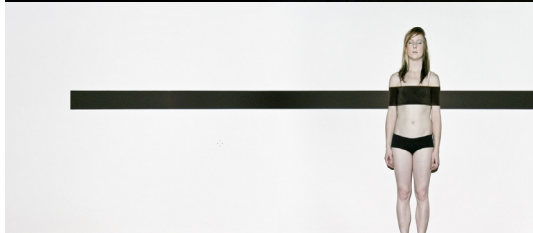
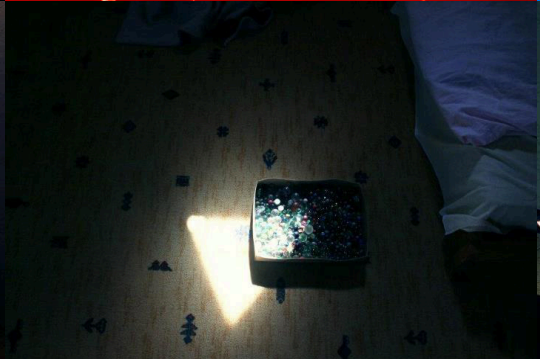
Narozen v Opavě. Od roku 2001 spolupracoval s časopisem Muzikus, ČTK a obrazovou agenturou Isifa. Krátce pracoval v brněnském deníku Rovnost, než využil nabídky trvalejšího závazku v Aktuálně.cz. V redakci působil od dubna 2009 do konce roku 2012. Je absolventem a současné době doktorandem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, kde tihnul k sociálnímu dokumentu. Účastnil se pak několika dobrovolnických projektů v zahraničí. V roce 2006 působil v Nairobi ve fotooddělení neziskové organizace MYSY a po návratu se obrazově podílel na publikacích rozvojového vzdělávání a spolupráci s Člověkem v tísní. Pracuje jako fotograf na volné noze v oblasti reportážní, dokumentární a portrétní fotografie.

1 zdroj: Olomoucký deník, 28. 5. 2012, str. 6.

2 zdroj: Olomoucký deník, 28. 5. 2012, str. 6.

3 zdroj: Deník, 7. 6. 2012, str. 8

4 zdroj: Deník, 7. 6. 2012, str. 8.

Světlo jinak

18. září - 30. září 2012

Světlo je přepych. Uvědomění si toho přichází, až když nám chybí, když ho nemáme, když o něho přijdeme. Tuto skutečnost si nejspíše desítky fotografů, kteří spojili své síly do výstavního projektu nazvaného Světlo jinak, uvědomuje.

Světlo světa pak spatřily jejich fotografie vystavované na jednom místě ve stejném čase v Galerii Café Amadeus. Každý z nich pojal zobrazení světla jinak, pro každého má jiný význam, každý ho zachytil v jiném prostředí, jinou technikou.

Vzorek deseti mladých fotografů z tuzemska, Slovenska, Polska a Itálie tvoří z velké části studenti Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě (Marco Ceccaroni, Marek Detko, Svatopluk Klesnil, David Komínek, Šimon Pikous, Rafal Siderski), další studují v ateliéru reklamní fotografie Tomáše Bati ve Zlíně (Tereza Ondrušková, Robin Závodný). Zbývající dva patří mezi posluchače České fotoškoly v Olomouci.

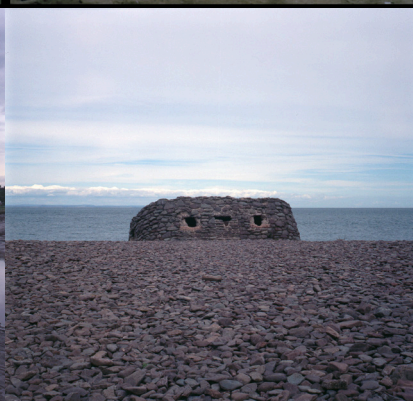
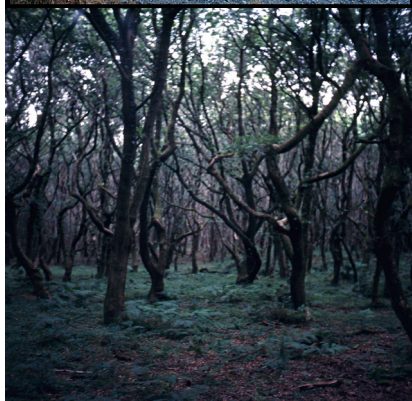
Společným jmenovatelem jejich tvůrčího snažení je fascinace světlem a touha zobrazit ho a zachytit v nových souvislostech a moderním fotografickým jazykem.

Cyklus tak nabízí rozličnou podívanou: světlo, které proměňuje tvář dívky, světelné kužely v noční přírodě, světlo hrající zásadní roli v módě, v mezilidských vztazích, během módním přehlídek, i téměř posvátné světlo doprovázející poutníky během jejich pouti. Světlo je mimoslovním komunikátorem i prostředkem osvětlujícím tmu v naší mysli. Ve všech případech je to ovšem fenomén s pozitivním účinkem, je kouzelné, magické, pomáhající nadějí, jež je jeho podstatou.

Tvorbu všech deseti mladých autorů výstižně charakterizovala kurátorka Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. v tiskové zprávě vydané k výstavě 20. září 2012: „V tvorbě zlínského autora Dominika Bachúrka (*1989) hraje světlo v roli sociálního fenoménu, spojujícího poutníky při cestě k náboženského zážitku. Ital Marco Ceccaroni (*1964) představuje část většího společensky kritického souboru počítačově manipulovaných fotografií Lorem Ipsum. Slovenský fotograf Marek Detko (*1981) se zaměřuje na fotografii osvětlených architektonických objektů s cílem zachytit dočasnou a proměnlivou formu světla. Ve výstavním výběru využil podobný princip při záznamu krajiny. Denisa Cholastová (*1979) vystavuje dvojice fotografií, které spojuje osobní příběh, doplněný vizuálním a světelným prvkem z jejího nejbližšího okolí. Podobný záměr lze vysledovat i v tvorbě Terezy Ondruškové (*1989), která se snaží zachytit proměny nálad, emocí a světelných změn v prostředí svých blízkých. Svatopluk Klesnil (*1977) připravil autorský koncept zaměřený na různé výklady pojmu světla, jak je lze najít ve virtuálním prostoru internetu a sociálních sítí. David Komínek (* 1973) se dlouhodobě věnuje barevným efektům světla při průchodu skleněnou hmotou. Kresba světlem v přírodních exteriérech je námětem díla libereckého autora Šimona Pikouse (*1970). Světlo jako součást společenských vztahů hraje důležitou roli ve fotografiích polského fotografa Rafala Siderského (*1984). Manipulativní uplatnění světla a především digitálních technologií v prostředí modelingu se stala náplní fotografií Robina Závodného (*1987).“

Výstava Světlo jinak měla širší rozměr. Stala se součástí olomouckého festivalu vizuálního umění a videomappingu¹ VZÁŘÍ / Septembeam 2012. Jednalo se o druhý ročník mezinárodní soutěžní přehlídky ve dnech od 25. do 29. září 2012. Náplní byly videomappingové projekce, tedy vizuální umění, které využívá projekci ve volném prostoru na libovolné objekty, například fasády budov. Centrem dění bylo stejně v prvním ročníku této soutěže olomoucké Horní náměstí. Součástí festivalu byly rovněž komentované projekce pro nevidomé, workshopy videomappingu, koncerty a výstavy.

¹ videomapping - vizuální umění, které využívá projekci ve volném prostoru na libovolné objekty, například fasády budov

Kristýna Erbenová | Soukromá území

13. listopadu 2012 – 17. března 2013

Hledání klidu, současně ale i napětí. Vnímání atmosféry a pocitu z místa, ale také vnímání toho, jak daná situace nebo člověk na toto místo reaguje a jak ho přetváří. Tak zní stručná a možná i nejužitečnější charakteristika procesu umělecké tvorby, kterou na svou adresu pronesla samotná Kristýna Erbenová.

Absolventka Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě je překvapivě subtilní. Jejím snímkům s melancholickou náladou vládne emoce, Současně se však autorka vyznačuje smyslem pro technicky precizní provedení na klasický čtvercový fotografický materiál.

Za fotografiemi shrnutými do cyklu Soukromá území vyrazila autorka do zahraničí, pohybovala se ale také v tuzemsku, například ve vojenském prostoru Libavá.

Na jejích fotografiích divák na první pohled vnímá pouhé všední výjevy a scény, které jsou ovšem nezajímavé pouze zdánlivě. Pod povrchem lze tušit neklid, jisté napětí, smutek, strach, ale také utrpení z opuštěnosti, osamění, bezradnosti.

Všechny scenérie a výjevy jakoby ustrnuly v okamžiku stisknutí spouště bez naděje na budoucnost, na svůj další vývoj. Zachyceny ve vteřině jakoby by byly stvořeny jen pro tento okamžik a vzápětí se v reálném prostoru a času rozplynuly. Působí snově, rozostřeně a do jisté míry také tajemně.

Kurátorka výstavy Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. upozornila, že témata, která si Kristýna Erbenová vybírá, jsou velice osobní. „Vybírá si místa taková, která ji v ten okamžik přijdou vlastní, zajímavá, místa protknutá zážitky, emocemi, vzpomínkami. Spíše intuitivně a pocitově volí vizuálně příbuzné motivy a emotivně podobně nabitě a viděné scény,“ upozornila kurátorka.

Kristýna si ke své tvorbě zvolila tradiční analogovou fotografii. Používá starý aparát a snímky v počítači nijak neupravuje. Podle kritiků nepodléhá krátkodobým trendům, jimiž je fotografická scéna zaplavena. Přes riziko, že bude nařčena z patosu a prvoplánové emocionality, komponuje své fotografie s velkou mírou jistoty a čitelného talentu, jenž je zjevně vytříben obsáhlou znalostí (nejen) výtvarného umění. Odmítá intelektuální hrátky, nové technologie, dokonce i explicitní vazby na historii fotografie¹.

Podle slov profesora Jindřicha Štreita je tvorba Kristýny Erbenové zajímavá tím, že je kontemplativní: „Je to autorka, která přemýšlí, která má svoji vizi a tu si naplňuje, a to jednak v krajině, zároveň i v portrétech.“

Kdo je Kristýna Erbenová (*1987)

Nadějná fotografka Kristýna Erbenová vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, dále rovněž Fakultu humanitních studií Univerzity v Utrechtu v Nizozemsku a Institut tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Účastnila se mnoha výstav a festivalů fotografie u nás i v zahraničí a její práce byla reflektována odborným tiskem i médií (Atelier, Týden, Lidové noviny, Prager Zeitung, Prague Post, Český rozhlas Regina, portrét autorky v pořadu kultura.cz České televize).

¹ Zdroj: časopis Atelier

² kontemplativní - rozjímavý, hloubavý, přemítavý

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Anna Grzelewska Julia Wannabe

kteřé se uskuteční 19. března 2013 v 16.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 16. června 2013.
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.
Vstup volný

www.olmuart.cz
www.itf.cz
www.ceska-fotoskola.com

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Josef Mikulka (1892-1975) Sentiment

kteřé se uskuteční 25. 6. 2013 v 17.00 hodin
v Café Amadeus
(Václavské náměstí 3, Olomouc).
Úvodní slovo:
Jindřich Štreit a David Komínek
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava potrvá do 15. září 2013
denně od 10.00 do 20.00 hodin

www.olmuart.cz
www.itf.cz
www.ceska-fotoskola.com

Muzeum umění Olomouc,
Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě,
ARTnativ a Česká fotoskola
Vás zvou na zahájení výstavy

SVĚTLO JINAK II

HORKÝ, KAŠPÁREK, KLESNÍL,
PANDULOVÁ, SKOPALÍKOVÁ
A ŠTREIT (j.h.)

kteřé se uskuteční 17. září 2013
v 17.30 hodin v Café Amadeus,
Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Výstava je součástí festivalu
VZÁŘÍ / Septembersam 2013
a potrvá do 20. října 2013
Otevřeno denně od 10 do 19 hodin,
v pondělí do 18 hodin
Vstup volný

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Renáta Mia Köhlerová | poznámky o mizejícím světě

kteřé se uskuteční 12. listopadu 2013 v 18.00 hodin v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit | Kurátorka: Štěpánka Bielešová

Výstava potrvá do 31. prosince 2013 | Otevřeno denně od 10.00 do 19.00 hodin, v pondělí do 18.00 hodin | Vstup volný

Anna Grzelewska | Julia Wannabe¹

19. března - 16. června 2013

Dospívající dívka nahá ve vaně. Dítě na prahu přerodu v ženu. Tento snímek je pro význačnou polskou fotografku Annu Grzelewskou obzvláště důležitý. Podle svých slov pořád trochu cítí bolest, když ho vystavuje. Je to snímek její dcery. A je intimní a smyslný zároveň. Patří mezi desítky dalších fotografií dokumentujících přerod malé dívky, dítěte v ženu. To je smysl a cíl fotografického projektu Julia Wannabe polské fotografky působící ve Varšavě Anny Grzelewske. Projekt vysoce ceněný a oceňovaný odborníky je výsledkem spolupráce mezi matkou a její dcerou. Patří mezi práce, o nichž lze říci, že zdánlivě všední náměty a témata, která nám doslova „leží pod nosem“ patří k nejúspěšnějším a nejgeniálnějším. Samozřejmě za podmínky, že jsou skvěle uchopena a zpracována. A to je případ Anny Grzelewske a její dcery. Fotografovat ji přitom začala tak trochu z nouze. Podle svých slov chtěla být v mládí, již ve svých patnácti letech, kdy se válčilo v bývalé Jugoslávii, válečnou fotografkou, chtěla zažít vzrušení a být přítomna dramatickým okamžikům. Jenže přišly na svět děti a z plánů sešlo. Tak začala jen tak pro sebe a ze zvědavosti fotografovat svou malou Julii. Na počátku jen dokumentovala každý krůček v jejím životě, ale pak se rozhodla jednotlivé scény aranžovat a navádět Julii k pózování. Soubor snímků přinesla ukázat svým pedagogům na ITF s provinilým pocitem, že na rozdíl od spolužáků přináší jen obyčejné fotografie své dcery. Čekalo ji však překvapení, protože profesori si uvědomili plnohodnotnost tématu. To byl okamžik, kdy Anna Grzelewska začala na svém projektu pracovat vědoměji. Cyklus snímků je skutečně velmi intimní. Dokumentuje, jak může být dětství a dospívání znepokojivé, bolestivé, jaké emoce a myšlenky s člověkem cloumají, jak se cítí, co prožívá. Jsou taková období mnohých dospívajících, v nichž mnoho úsměvů, štěstí a radosti nenajdete, třebaže vnější podmínky jsou tomu nakloněny. Julia Wannabe je toho dokladem. Při pohledu na ni se divákovi mohou vybavit vzpomínky na vlastní dospívání, vybaví se mu dávno zasuté a vědomě či podvědomě potlačené zážitky, pocity z dnů, kdy sám dospíval a vyrůstal. A může to být vzpomínání neradostné.

Soubor barevných fotografií zachycuje velmi klidným a pokojným způsobem život hrdinky příběhu. Autorka o tomto projektu říká, že ji zajímá okamžik, ve kterém se holčička mění v ženu. V tomto hraničním okamžiku je něco zneklidňujícího a dvojsmyslného. Dětství je v naší kultuře viděno jako země štěstí, nevinnosti a sladkosti. Naše paměť má sklon k vymazávání všech kazů na tomto obraze. Jestli vůbec někdy označujeme dětství jako nešťastné, znamená to, že není takové, jakým by mělo být; bezchybný obraz zůstává neposkvřněn. Můžeme se pak na dítě dívat jiným způsobem? Můžeme vnímat dětství jiným, složitějším způsobem? Pokud tento úhel pohledu přijmeme, zjistíme, že hranice mezi dospělostí a dětstvím je plynulá a že se oba obrazy vzájemně prolínají. Název projektu Julia Wannabe vznikl v návaznosti na fenomén Madonna wannabe, což je termín, kterým se označují dívky, které se oblékají jako Madonna. Tyto dívky nejen že nosí stejné oblečení, podobně se líčí a poslouchají stejnou hudbu, ale prostřednictvím těchto vnějších atributů se pokoušejí proniknout k samotné podstatě „bytí Madonnou“, jádru tohoto druhu ženskosti. Paradoxně jim zpodobnění jiného pomáhá vyjádřit sebe. Chtějí být Madonnou, chtějí být přesně jako ona².

Kdo je Anna Grzelewska (*1976)

Je absolventkou katedry pedagogiky Varšavské univerzity (2003) a žačkou Andrzeje Wajdy v oboru filmové režie se zaměřením dokumentární film. Rovněž je absolventkou ITF v Opavě. Její fotografie jsou publikovány v řadě časopisů a novin (Elle, Exklusiv, Gaga, Kikimora, Polityka, Przekrój, Newsweek Polska). Je laureátkou Ceny Lensculture Emerging Talent (San Francisco, 2015), druhé ceny Grand Prix Fotofestivalu (Lodž 2015) a finalistkou Mezinárodního festivalu Mode De Photographie (Hyères 2014). Za projekt Julia Wannabe získala cenu na soutěži FRAME 2011 a na Polském festivalu reklamy Złote Orły 2004. Narodila se a žije ve Varšavě. Vystavovala v Polsku, České republice, Slovensku, Francii a Velké Británii. Její práce lze nalézt v soukromých sbírkách³.

1 wannabe - osoba chtějící někým být

2 zdroj: Teoretická diplomová práce, Krzysztof Gotuch, Polské dokumentární fotografky po roce 2000, Slezská univerzita v Opavě Filozoficko – přírodovědecká fakulta v Opavě Opava, 2013, vedoucí práce: Prof. PhDr. Vladimír Birgus)

3 zdroj: <http://annagrzelewska.com>

Josef Mikulka | Sentiment

25. června – 15. září 2013

Neprávem pozapomenut. Olomoucký rodák Josef Mikulka, který svým fotoaparátem zachycoval „pouhé“ výjevy a momenty všedního, běžného života i atmosféru zašlých časů, byl zastíněn slavnějším Františkem Drtikolem, Jaromírem Funkem či Josefem Sudkem. „Myslím si, že ani neměl snahu proniknout do celostátního kontextu, byl to autor regionálního charakteru,“ vysvětlil fotograf Prof. Jindřich Štreit.

Mikulkova tvorba však dnes, stejně jako v minulosti, stále patří mezi vysoce uměleckou i historicky ceněnou. A skutečnost, že Galerie Café Amadeus Josefa Mikulku opět vynesla na světlo, uspořádala z jeho snímků výstavu a dostala je do širšího povědomí veřejnosti, je více než chvályhodná.

On sám patřil za svého života k významným a oceňovaným fotografům. Jeho tvorba se těšila velké pozornosti, posbírala ceny na domácích i zahraničních výstavách. Cenili si ho na mezinárodních salonech v Lucernu nebo v Cannes. O tom, jak byl úspěšný, snad nejvíce svědčí fakt, že jeho fotografii Vánoční stromek zveřejnil na titulní stránce i prestižní časopis American Photography.

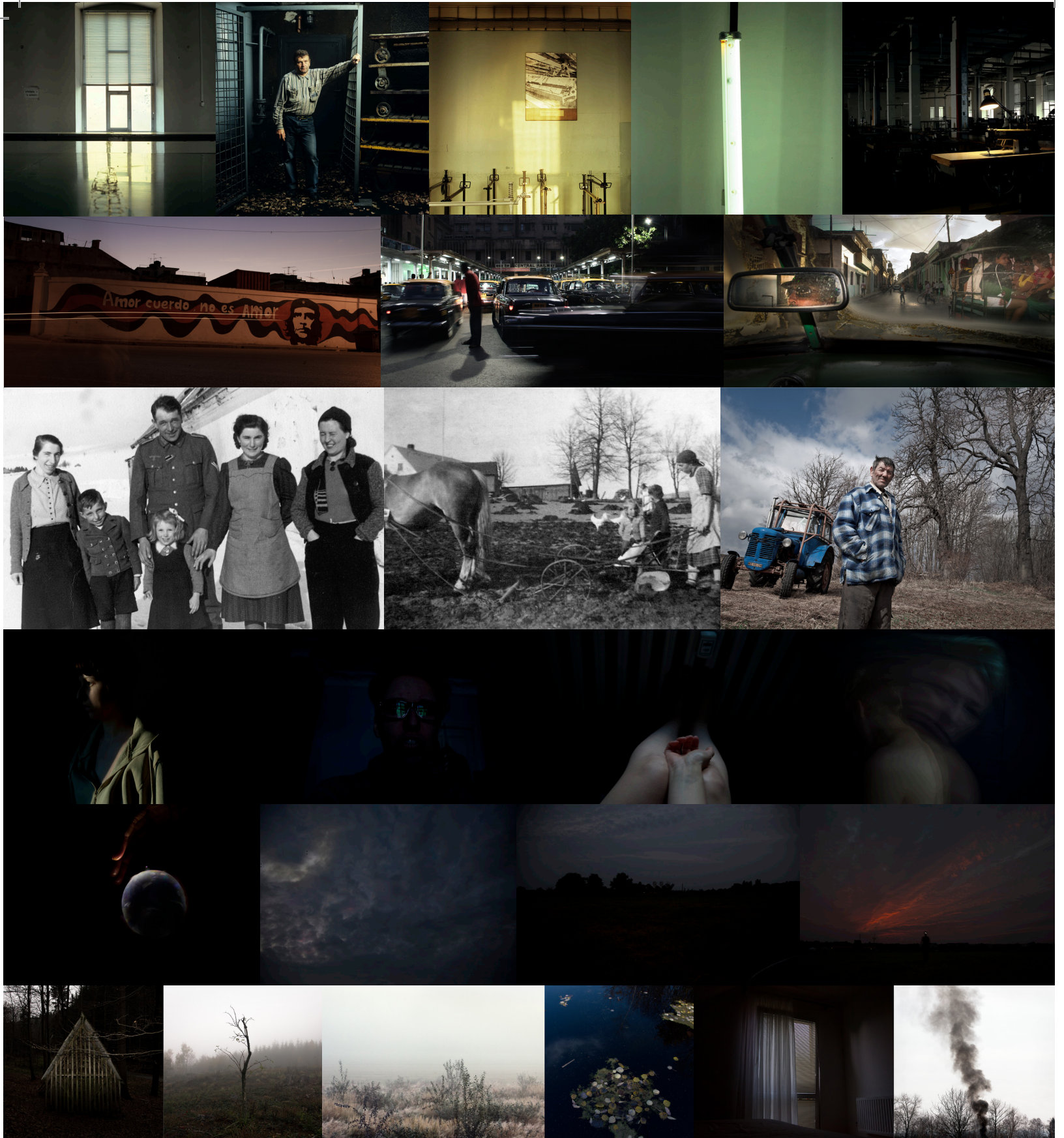
Kurátorem výstavy nazvané Sentiment byl v Galerii Café Amadeus David Komínek. Podle jeho slov Mikulkovy fotografie nepřekypují experimentem, ale dokumentují život v duchu doznívajícího piktorialismu a klasické krajinářské fotografie. Láska k přírodě a k lidem, patrná z jeho snímků, jde napříč celou jeho tvorbou. Komínek míní, že příčinou byla aktivní zkušenost ze dvou světových konfliktů, která nutila Mikulku hledat ve svých snímcích klid, vyrovnanost a poezii.

Historička umění Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. uvádí, že velkým fotografickým námětem Mikulkovým byla samotná Olomouc. Starobylé uličky, atmosféra městských parků, povodí řeky Moravy. U všech jeho fotografií je patrná atmosféra podmalovaná světlem, počasím, nálada z nich doslova promlouvá. Přestože byl „jen“ fotoamatér a nepatřil mezi průkopníky nových trendů, nepostrádají jeho fotografie výtvarné a estetické kvality, ba právě naopak. Hodnota jeho fotografií je nejen v umělecké rovině, ale i v rovině dokumentární a historické. To potvrzuje skutečnost, že řada míst v Olomouci, která Mikulka fotografoval, už dnes dávno zanikla nebo vypadá zcela a nenávratně jinak.

Fotograf Mikulka byl také teoretik, vytvořil projekční přednášku pro amatérské fotografy. Soubor jeho diapositivů obletěl fotografické kluby po celém Česku.

Kdo je **Josef Mikulka** (*1892 – † 1975)

Rodák z Bohuslavic u Litovle se začal fotografii věnovat ve svých 18 letech. V období mezi dvěma světovými válkami byl aktivním členem amatérského hnutí u nás, byl členem Klubu fotografů amatérů v Olomouci.

- ↑↑↑↑ Lukáš Horký
- ↑↑↑ Jiří Kašpárek
- ↑↑ Svatopluk Klesnil
- ↑↑ Eva Pandulová
- ↑ Barbora Skopalíková
- ← Jindřich Štreit

Světlo jinak II

17. září – 20. října 2013

Světlo, jeho zachycení, zpodobení i působení. Světlo komunikující, světlo, které osvětluje temná zákoutí našich duší. To bylo hlavní téma tvorby pětice mladých a začínajících fotografů z České republiky, Slovenska a Německa, která se sešla na výstavě Světlo jinak II. Ukázkou své tvorby doplnili tehdejší olomoucký festival světla a videomappingu¹ VZÁŘÍ 2013. Hostem byl Jindřich Štreit, který mnohé z nich v minulosti nejen inspiroval, ale také připravoval ke studiu na ITF. Fotografie Svatopluka Klesnila, Lukáše Horkého a v Německu působící Slovenky Evy Pandulové doplňuje práce studentů České fotoškoly Jiřího Kašpárka a Barbory Skopalíkové.

Lukáš Horký (*1979, Boskovice) se zabývá jak fotografií, tak i grafikou, hraje na basovou kytaru v rockové formaci Downbelow. Experimentuje s 16mm filmovou kamerou a videem. Působí v Praze, Brně a ve Frýdku-Místku. Vystavený soubor dokumentuje skličující okamžiky, které provázely uzavřením frýdecko-místeckého výrobního podniku Slezan, který zhruba sto padesát let rozvíjel tradici českého textilního průmyslu.

Jiří Kašpárek (*1975, Přerov) fotografuje od roku 1999. Věnuje se dokumentární fotografii a experimentům při zkoumání technických možností digitální fotografie. Působí ve Vítkově. Pro výstavu Světlo jinak II připravil několik fotografií ze souboru Na cestě, který vznikl v průběhu jeho pobytu v Latinské Americe a Asii v roce 2012. Autor se zaměřil na život na ulicích, na hru světla a barev, které s sebou přináší denní i noční život v exotických zemích.

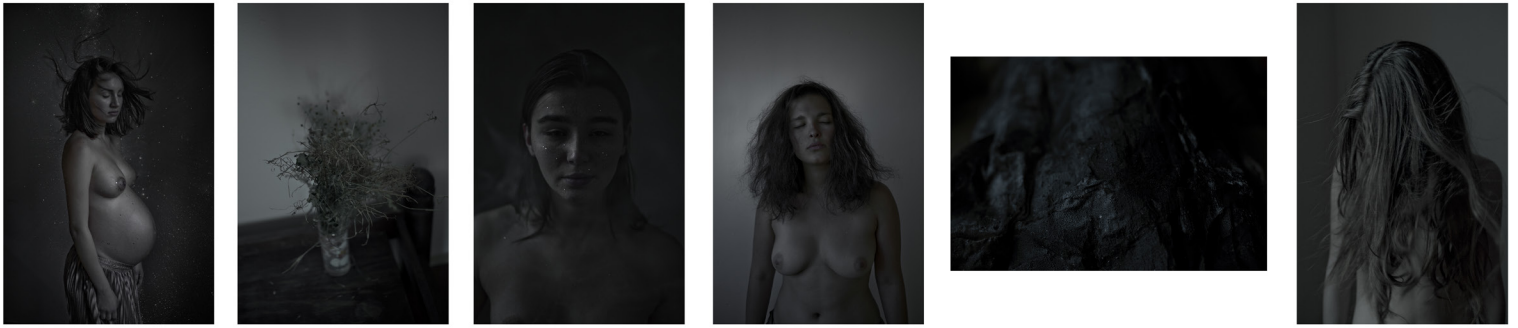
Svatopluk Klesnil (* 1977, Přerov) již několik let působí jako lektor České fotoškoly v Olomouci. Věnuje se dokumentární fotografii. Pro společnou výstavu připravil několik snímků, kterými představuje část více jak tříletého projektu, v němž zaznamenává proměnu prostředí bývalých Sudet. Soubor s názvem „Svatá Anna“ je příběhem jednoho místa a kostela, které poznamenaly jak historické a společenské události, které dramaticky zasáhly do osudů lidí, míst i objektů, a to od doby před druhou světovou válkou přes poválečné uspořádání a normalizační éru až do současnosti. V rámci projektu se autor spojil s fotografem Prof. Jindřichem Štreitem, který oblast Sudet v minulosti také dokumentoval. Proto jsou na výstavě i Štreitovy snímky, které přibližují atmosféru 70. a 80. let 20. století. K jedné ze svých nejznámějších fotografií traktoru parkujícího v kostele Štreit poznamenal: „Kostel tehdy sloužil jako traktorová stanice. Byly tam sudy s naftou, původní dveře byly vyraženy, místo nich se nasadila vrata od garáže. Je to jeden ze symbolů tohoto kraje, jeho osudů, vztahu k církvím, k náboženství. Stejně jako v celých Sudetech i tady došlo k hroznému vykořevení. Mé snímky ukazují devastaci, ke které došlo v 70. a 80 letech minulého století nejen v krajině, i na vesnicích a na lidech. Traktorista si nevymyslel, že zaparkuje traktor v kostele. To mu bylo přikázáno.“

Zcela jinou tematikou se zabývá **Eva Pandulová** (*1981, Snina, Slovensko). Absolventka ITF, žije a tvoří v Berlíně, kde pokračuje ve studiích na Weißensee Kunsthochschule. Pracuje s fotografií a videem, v poslední době se věnuje také olejomalbě a kresbě. Těžištěm její tvorby je motiv jedinice vrženého do tohoto světa: jeho boj o osobní prostor a znovu smířování se se svým údělem. V souboru Daniel z roku 2012 zachytila příběh transsexuála Daniela. „Vo fotografickom súbore temných obrazov sa zaoberám témami ako genetické inžinierstvo, singularita alebo nesmrteľnosť. Skrz moje autoportréty, portréty transludí, inscenované domáce miniperformance, nazerám na aktuálnu spoločenskú tematiku z mojho domáceho ateliéru. Nájdené zátišia doma alebo na ulici používam k ďalšej digitálnej manipulácii a vytváram si tak nový svet objektov, ktoré by som mohla v budúcnosti potrebovať.“

Debutující autorkou je **Barbora Skopalíková** (*1984, Šternberk), která fotografuje od roku 2009, kdy začala navštěvovat fotografický kurz České Fotoškoly vedený Svatoplukem Klesnilem. Barbora nejraději fotoaparátem zaznamenává krajinu, místa a situace, které na ni silně emočně působí ale přesto zůstávají klidná. Pro výstavu připravila soubor snímků Pozdní sezóna².

1 vizuální umění, které využívá projekci ve volném prostoru na libovolné objekty, například fasády budov

2 zdroj: Tisková zpráva, Mgr. Petr Bieleš, Muzeum umění Olomouc

a uzrela oslice andela

hane_elam

women who run with the wolves

Renáta Mia Köhlerová: Poznámky o mizejícím světě

12. listopadu 2013 – 15. ledna 2014

Galerie Café Amadeus se na přelomu roku 2013/2014 stala místem výstavy fotografií rozdělených do čtyř souborů. Již jen jejich názvy mohou vzbudit určitý druh respektu. Takového, jakým jsou obdařena magická slova. A o tom, že tato slova použitá do názvů korespondují s fotografickými obrazy Renáty Mii Köhlerové není pochyb: Ženy, které běhaly s vlky, A uzřela oslice anděla, Poznámky o mizejícím světě a Výtah duší. Z její tvorby je patrná fascinace mytologickými příběhy, mystikou ale například i folklorem. Mladá výtvarnice se netajila ani tím, že ji fotografická tvorba baví jako zvláštní druh hry, v níž se stírá hranice mezi skutečností a snem, v níž splývá fantazie s realitou v níž je nakročeno tak trochu do pohádky. V souboru fotografií **Ženy, které běhaly s vlky**, nazvaném podle stejnojmenné knihy Clarissy Pinkola Estés, vystupují dívky jako mytologické bytosti. „Nezajímala mě ani tak konkrétní podoba a charakter žen, spíš jsem v nich hledala mytologické bytosti, archetyp divošky. Podle Clarissy Pinkola Estés se v každé ženě skrývá mocná síla, naplněná zdravými instinkty, vášnivou tvořivostí a nesmrtelným poznáním. Snažila jsem se tuto ženskou sílu a instinktivní povahu žen vizuálně zaznamenat,“ vysvětlila Köhlerová. Absolventka Střední školy výtvarných umění Václava Hollara v Praze vystaví rovněž fotografie ze souboru **Poznámky o mizejícím světě**. „Vedle sebe konfrontuji portréty žijících židovských obyvatel Mikulova a památky, často jen jejich fragmenty, které historií slavné chasidské dynastie připomínají. Fotky jsou tak mým osobním záznamem pohybu po hranici mezi minulostí a současností,“ popsala svůj koncept fotografka s tím, že v Olomouci představí rovněž snímky ze souborů **A oslice uzřela anděla** a **Výtah duší**¹.

A uzřela oslice anděla (2013) Soubor z redukováných nočních fotografií, inspirovaný atmosférou a pocitem z knih "A uzřela oslice anděla" od Nicka Cave a knihou "Nabarvené ptáče" Jerzyho Kosinského, který vznikl na základě autorčiného soužití se špatnou energií a je tedy jakousi její autoterapií. Tento soubor je mezistupněm v období, kdy se autorka zaobírá smrtí a zároveň harmonií lidství na zemi.

Ženy, které běhaly s vlky (2011 – 2012) Autorku vždy fascinovaly ženy jako mytologické bytosti. Zvláště ty divoké. Mytologické příběhy, kde ženy vystupují jako Víly, Rusalky, Navky, Čarodějnice, Lesní panny, Vodní panny (Vodopánky) a v neposlední řadě také Divé ženy (Divoženky). V tomto svém souboru se pokouší navázat neverbální komunikaci s vybranými dívkami, zachytit něco z jejich vnitřního života a poodkrývat tak tajemnost ženské bytosti. Nezajímá ji ani tak jejich konkrétní podoba a charakter, ale spíš v nich hledám archetypy mytologických bytostí. Vychází především z knihy *Ženy, které běhaly s vlky* od autorky Clarissy Pinkola Estés, kde se říká, že v každé ženě žije mocná síla, naplněná zdravými instinkty, vášnivou tvořivostí a nesmrtelným poznáním a také z Máchalova Bájelství Slovánského, kde se zabývá podobou náboženských a mytologických představ u pohanských Slovanů. V souboru „Ženy, které běhaly s vlky“ se autorka snaží tuto ženskou sílu a instinktivní povahu žen vizuálně zaznamenat a archetyp divošky hledat v dnešní moderní ženě.

hane'elam / poznámky o mizejícím světě (2013) Soubor inscenovaných fotografií pátrající po stopách a odrazech mizející židovské kultury v Hasidské dynastii Mikulov (Nikolsburg). Na hranici mezi vstupem do minulosti a s překročením do současného osobního vnímání přetrvávajících odkazů.

l'lui neshama, je to termín z judaismu, který vyjadřuje přesvědčení, že duše zemřelého po smrti putuje „Výtahem duší“ do nebe, kde se proměňuje v něco vyššího a ušlechtlejšího. Podle židovské víry je po smrti člověka jeho duše souzena v nebeském soudu za její chování a činy během celého předchozího života. Duše spravedlivých jsou přepravovány na místo v nebi a zlé duše jsou za své hříchy vedené do pekla. V tomto souboru autorka fotografovala dvě nemocné dívky, které se dostaly do blízkosti k tomuto abstraktnímu prostoru, před „výtahem duší“, kde setrvávají a udržují se na fyzické úrovni bytí. Paralelně s nimi fotografovala také zvířata, která již vystoupila z tohoto prostoru přepravy duší a mohla tak dále pokračovat ke svým dalším inkarnacím. Obě dívky, které jsou v souboru zastoupeny, trpí psychickou nemocí mentální anorexie, odmítají samy sebe, své tělo a touto tělesnou sebedestrukci a rozkladem myslí se nevědomě přibližují smrti. Na těchto portrétech se autorka zaměřila především na onu přítomnost smrti a strachu, která byla výrazně čitelná z jejich očí a dále také z jejich gest, způsobu komunikace a určité apatie. Uhynulá zvířata nalezená na ulicích či sušené květiny autorka sestavovala do různých kompozic, vytvářela osobní ceremoniál a estetizovala je tak, aby jejich fyzická pozůstalost byla co nejvíce pohádková, snová a společensky přijatelnější, než je u zvířat běžné. Každému zvířeti autorka vytvořila vlastní příběh na základě informací, které o zvířeti a způsobu jeho uhynutí měla, a také na základě „intuitivní fantazie“. Obřad rozkladu jejich smrti dlouho sledovala až do jejich úplného fyzického vymizení.

Ke konceptu l'lui Neshama autorku intuitivně přiměla ztráta blízkého člověka a zamyšlení se nad zesnulou částí její rodiny².

Kdo je Renáta Mia Köhlerová (*1991, Krompachy, Slovensko)

Absolventka Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě zabývající se především fotografií, scénografií a tvorbou loutek. V letech 2007–2011 studovala obor vizuální a propagační grafika na Střední škole výtvarných umění Václav Hollara v Praze. Věnuje se především portrétům a inscenované fotografii, která je inspirována mytologií, teologií, literaturou, folklorem a mystikou, které se snaží objevovat v běžných věcech. O svých fotografiích řekla, že je v nich zakomponována nepatrná linie mezi realitou a fantazií. Baví ji svobodně procházet a vytvářet imaginární krajiny z nalezených věcí, ve kterých hledá mytologické podněty a představy. Je to druh hry, hledání jejich vlastních snů a osobní touha po ideálním vysněném prostředí.

1 Zdroj: www.olmuart.cz/AMO/VYSTAVY/probihajici/vystavy-2013-amadeus-kohlerova/

2 Zdroj: <https://kultura.eurozpravy.cz/umeni/81488-renata-mia-kohlerova-po-stopach-mikulovske-chasidske-dynastie/>

RWE
Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Česká fotokola a ARtNative

Vás zvou na zahájení výstavy

Světlo jinak

III (Martin Holík, Jiří Langer, Katarzyna Sagatowska, Radim Scholaster a Hubert Worobiej)

16. září 2014 / 17:30
Café Amadeus
Václavské nám. 3, Olomouc

Úvodní slovo Jindřich Štreit
Kurátor: Svatopluk Klesnil a Štěpánka Bielezová

Výstava je součástí festivalu VZÁŘÍ / September 2014 a potrvá do 16. listopadu 2014
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin
Vstup volný

www.olmuart.cz / www.tif.cz / www.vzari.cz / www.ceska-fotokola.com /

Otvárá mě, že jsem jin vada v Konešněví tří řádky od jina. To mě také dovedlo, potřeboval jsem si a dala okamžiků vyjádřit.

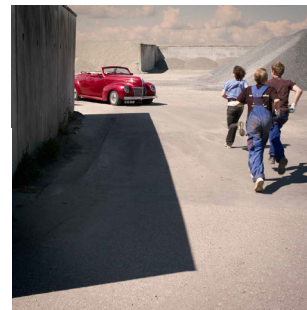
Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus,
Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
a Česká fotokola
Vás zvou na zahájení výstavy

Jaromír Palas

Dobry člověk ještě žije

kteř se uskuteční 10. června 2014 v 17.00 hodin
v Café Amadeus (Václavské nám. 3, Olomouc).
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátor: Svatopluk Klesnil
Výstava potrvá do 7. září 2014.
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin. Vstup volný

www.olmuart.cz
www.tif.cz
www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus,
Institut tvůrčí fotografie FPF
Slezské univerzity v Opavě
a Česká fotokola
Vás zvou na zahájení výstavy

Matěj Třešňák

Yes, it happened!

kteř se uskuteční 8. dubna 2014 v 17 hodin
v Café Amadeus, Václavské nám. 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Kurátorka: Štěpánka Bielezová
Výstava potrvá do 8. června 2014.
Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.
Vstup volný

www.olmuart.cz
www.tif.cz
www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
a Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava Vás zvou na zahájení výstavy

Rodina

/Lucia Petrujová - Jindřich Štreit - Oldřich Kučera/

kteř se uskuteční 3. února 2015 v 16.00 hodin v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
Úvodní slovo: Jindřich Štreit / Kurátorka: Lucia Petrujová
Výstava potrvá do 29. března 2015. / Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.

Szymon Szcześniak | Útěk do divočiny

14. ledna - 30. března 2014

Dlouhé hodiny putovat pouští. Oslňující písek, žhavé slunce, obrovský prostor připomínající zvláštní druh vesmíru, prázdnota, samota. Jen člověk a příroda, nebo chcete-li Bůh. Ano, přítomnost boží je podle těch, kteří poušť přešli, prý jasně patrná. Svě o tom ví polský fotograf, absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě Szymon Szcześniak. Místo slova Bůh používá slova jako magický zážitek. Setkání s něčím, co nás přesahuje. Ostatně sám se vyjádřil takto: „Během přesunů přes rozsáhlá pouštní území jsem pocítoval jak očištění a zbystrění mysli i smyslů, tak i tíži osamocení.“

Pozoruhodný cyklus Útěk do divočiny vznikl v roce 2011 z cest Szymona Szcześniaka po kalifornské poušti a Kalifornii. Fotografoval zde jedince, kteří uprchli z civilizace, a to z různých příčin: utíkají před sebou samými, svou minulostí, zákonem, před svými démony i systémem, v němž nechtějí či neumějí žít. A touží po svobodě.

Autor neměl podle svých slov problém oslovit a požádat kohokoli, aby mu zapózoval, „i kdyby to prý byl osel“. Snaží se do života lidí nezasahovat, a když svolení nedostane, nic se neděje. „Nechci, aby byla fotografie nudná, aby byla vynucená. Pozorně sleduji dění a teprve na poslední chvíli vytahuji fotoaparát. Česká škola¹ mi dala skvělou průpravu, jak docílit kvalitního dokumentu. Vždy jsem se zajímal o portrét, v něm jsem se snažil spojit to, co jsem se naučil s tím, co je vlastní jen mně. Abstrakce ve spojení s vážností života dodává obrazům distance i humoru, bez kterého si sám sebe jako fotografa nedovedu představit,“ podotkl².

Setkání s portretovanými pak přirovnal k návštěvě starých přátel, s nimiž se dlouho neviděl. Tato nálada je na fotografiích jasně patrná, snímky jsou plné extrémních pocitů - od dojímavé osamělosti po odzbrojující radost z okolní přírody a charakteru místních lidí. Rozpadající se architektura pouštních sídel, zachycená na jeho fotografiích v oslnivém světle vycházejícího slunce, vzbuzuje dojem kaširovanosti filmových scén. Bez elektrické energie, vody a dalšího vybavení zde stojí jen několik osamělých rekreačních domů a karavanů. Vedle nich hloučky lidí...Čas zde neexistuje, o budoucnosti se nehovoří. Je to v každém případě hluboce osobní projekt, což autor dokládá svým komentářem: „Cítím absolutní úctu k těmto lidem. Každý z nich mi tváří v tvář a do objektivu svěřil svůj příběh. Jsem jim za to velmi vděčný a doufám, že jsou stopy našich vzájemných vztahů obsaženy v mých fotografiích³.“

Podle vedoucího ITF profesora Vladimíra Birguse, autora textu ke katalogu Absolventi / Graduates, v němž jsou prezentováni absolventi v letech 1991-2006, patří Szcześniak k osobnostem nejpočetnější skupiny zahraničních studentů a absolventů z Polska, kteří ovlivnili radikální změny v současné polské fotografické tvorbě. „Jejich díla se v Polsku těší značné pozornosti a v souvislosti s nimi se dokonce mluví o jakési opavské škole mající mimořádně významné místo zejména v moderní dokumentární, portrétní a reklamní fotografii, jež u našich severních sousedů donedávna stály ve stínu konceptuální tvorby,“ zhodnotil profesor Vladimír Birgus, vedoucí ITF.

Kdo je Szymon Szcześniak (*1975)

Specializuje se na reklamní fotografii a portréty slavných osobností. Spolupracuje s nejvýznamnějšími lifestyle časopisy na polském trhu (např. Viva či Playboy). Netají se obdivem k fotografiím Jeanloup Sieffa. Od roku 2008 přednáší na Akademii fotografie ve Varšavě a v Krakově.

1 Institut tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě

2 zdroj: <http://independent.pl/szymonszczesniak>

3 zdroj: <http://www.zpaf.waw.pl/component/content/article/83-aktualnoci/997-leica-gallery-w-krakowskiej-galerii-dedo-szymon-szczesniak-into-the-wild.html>

Matěj Třešňák | Yes, it happened!

8. dubna – 8. června 2014

Je fascinován padesátými léty minulého století, fotografuje retro, tančí a fotografuje swing, jezdí závody na motorce z roku 1950, hraje jazz a doma má cenu Czech Press Photo za fotografický cyklus dokumentující sraz fanoušků automobilových veteránů v Dánsku. To je Matěj Třešňák, fotograf - solitér, z něhož jeho obdiv k padesátým létům číší již jen z jeho vizáže. A protože – jak sám říká – vše co dělá, dělá pořádně – koresponduje jeho zevnějšek s jeho vnitřním nastavením, aby se obojí prolínalo, ovlivňovalo a v konečném důsledku napomáhalo jeho procesu fotografické tvorby. Výsledkem jsou čisté, elegantní snímky veteránů o dvou či čtyřech kolech, lidí okolo nich, i snímky často úchvatné a do nejmenšího detailu propracované módy této doby, v níž se kupodivu neodráží temný politický středověk padesátých let. Z jeho snímků číší neopakovatelná dobová atmosféra s jiskrou radostí, nadšením, vášně ale také nostalgie, která ovšem předchází vyjmenované pocity nevylučuje.

Matěj Třešňák je absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Kurátorka Galerie Amadeus Mgr. Štěpánka Bielezová, PhD. jeho tvorbu krátce charakterizuje takto: „Jeho cykly se často dotýkají módy a životního stylu. Přímou jej fascinují veteráni, tedy automobily a motorky, a to konkrétně ze čtyřicátých a padesátých let minulého století, a prostředí nadšenců, kteří se kolem nich pohybují.“

Mgr. Štěpánka Bielezová, PhD. fotografie Matěje Třešňáka nevnímá jen jako reportáž ze světa fanoušků této techniky. „Skrývají mnoho poloh. Mohou být společensky ironické nebo jemně teatrální, či naopak dramatické nebo vzhledem k prostředí, kde vznikají, i bizarní. Ale také přes vrstvu stylizace oděvů a účesů hlavních protagonistů jsou to čisté dokumentární a neinscenované snímky,“ uvedla kurátorka.

Sám autor si je podle svých slov vědom, že jeho vášeň pro svět veteránů této doby je neznámému člověku téměř nesdělitelná. „Ve světě je kulturní milieu¹ tohoto desetiletí stále populárnější. Pořádají se velké swingové večírky, po celém světě jsou momentálně velmi oblíbené tance z té doby...“ Sám svůj zájem o minulost vysvětluje: „Je těžké vysvětlit někomu, koho to nezajímá, o co vlastně přesně jde, ale ve světě jsou padesátá léta – jako celek – čím dál tím víc populárnější. Pořádají se velké swingové večírky, po celém světě jsou momentálně velmi oblíbené tance z třicátých až padesátých let?...”

Matěj Třešňák netají, že nerad fotografuje například svatby. Má rád nadsázku a má osobitý smysl pro humor, s tím však může být u svateb potíž. Přiznává, že má tendenci udělat z takových událostí tak trochu frašku, a to zvládne ocenit jen málokdo.

Když v roce 2009 získal první místo v prestižní soutěži Czech Press Photo, začal být o něho velký zájem. Když se ho novináři ptali na radu pro začínající fotografy, odpověděl, že je důležité nebát se. Věřit si, nevymlouvat se, vzít fotoaparát do ruky a fotografovat. A pokud má náš fotoaparát nějakou technickou nevýhodu, tak si osvojit umění udělat z nevýhody přednost.

Kdo je Matěj Třešňák (*1980)

Fotografování se věnuje od svých dvanácti let. Vystudoval uměleckou školu Michael, v roce 2012 dokončil magisterské studium na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Po absolutoriu pracoval na manažerských postech ve společnostech Fujifilm CZ, IDIF a Olympus. Od roku 2011 se věnuje společnosti Kinorama a fotografii na volné noze. V roce 2009 získal první místo v prestižní soutěži Czech Press Photo (kategorie Umění a zábava) za svůj soubor fotografií Víkend ve stylu 50. let ze srazu milovníků veteránů v Dánsku.

¹ prostředí

² časopis Xantypa, 2011, č. 6

Mám velké plány, chtěl bych dát dohromady kvarteto.

Ne, nejsem sama. Mám tady spoustu květek a musím se o ně starat.

„Dnes zakládám reklamní agenturu.“ (1989)

Obvinili mě, že jsem jim vzala v kanceláři tři flášky od pivu. To mě teda dovrátilo, pobřežela jsem si a dala okamžitě výpověď.

Světlo jinak III

↑↑↑↑↑

Hubert Worobiej.

↑↑↑↑

Jiří Langer

↑↑↑

Katarzyna Sagatovska

↑↑

Martin Holík

↑

Radim Scholaster

Jaromír Palas | Dobrý člověk ještě žije?

10. června - 7. září 2014

„Ne nejsem sama. Mám tady spoustu kvítek a musím se o ně starat“. Dvě věty v rukopisu, nad nimi fotografie staré ženy sedící za stolem opatřeným bílým ubrusem, cukřenkou, podivnou soškou a velkou kyticí ve váze. Samota, jež číší z tohoto černobílého snímku, je v přímém kontrastu se slovy pod ním. Na misce vah však optimismus převažuje nad pesimismem. Navzdory tomu, že pro vítězství pesimismu jsou všechny podmínky splněny. Tato fotografie staré paní je snad pro tvorbu Jaromíra Palase nejprizmačnejší. Beze zbytku naplňuje jeho bytostné přesvědčení, že optimismem se dá vzdorovat. Takový postoj k životu vyžaduje odvahu, statečnost, sebezapření, vítězství jedince nad sebou samým. Protože podlehnout těžkému životu je mnohem snazší, než se mu postavit s přesvědčením, že kyvadlo se opět vyhoupne nahoru. Protože tak to zkrátka v životě chodí.

Jaromír Palas svým souborem „Dobrý člověk ještě žije?“ sděluje, že dobrých lidí je na světě víc, než si myslíme. Zlo totiž bývá hlasité, bezohledné, rvavé.

„Zlí, sobečtí a cyničtí lidé se nebojí veřejně prosazovat své zájmy, protože okolí mlčky a netečně přihlíží. Tak se může zdát, že zla a sobeckosti je kolem nás mnoho, že je ho více než sil dobra. Proto si záměrně všímám té lepší stránky člověka, abych dokázal sobě i druhým, že dobrých lidí je mezi námi dostatek,“ vysvětlil svůj přístup k životu i umělecké tvorbě autor¹. Toto jeho přesvědčení pramení z jednoduchého faktu, že byl sám optimista. „Působivost tohoto souboru vychází zejména z kombinace obrazu a doprovodného textu. Palas ukazuje život takový, jaký je, se všemi radostmi a starostmi, nesplněnými přáními i sny. Sledujeme lidi v těžkých chvílích, ale málokdy fotografie působí bezvýchodně, což koresponduje s optimistickým životním postojem autora fotografa,“ říká Svatopluk Klesnil, kurátor výstavy a autor odborné studie o Jaromíru Palasovi².

A je to právě Svatopluk Klesnil, který Jaromíra Palase v Přerově „objevil“ a jeho cyklus si vybral za téma bakalářské práce při studiu na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Podle jeho slov tento fotograf, léta pracující v Přerovských strojírnách, vyhledával lidi, kteří řešili soukromé vnitřní problémy, nějakým způsobem bojovali s komunistickým režimem anebo se alespoň snažili ze střetů s ním vyjít čestně.

Jaromír Palas svým „obyčejným hrdinům“ rozuměl, chápal je a dobře je znal. Již jen proto, že jeho soubor portrétů a dokumentárních momentek reflektující období tzv. normalizace 70. a 80. let minulého století vznikl s přestávkami téměř třicet let. Za fotografovanými lidmi docházel opakovaně a zajímal se, zda se jim jejich sny, předsevzetí a plány splnily.

Počátky vzniku souboru, který byl představen v galeriích po celé České republice, datuje sám autor rokem 1978. „Hlavní podíl na tom, že soubor vznikl, má slovenský fotograf Martin Martinček. Právě jeho knihy a snímky zachycující lidi v jejich přirozeném prostředí dřevěných chalup, na poli, v lese, doplněné básněmi Milana Rúfuse, jej ovlivnily na dalších třicet let,“ doplnil Svatopluk Klesnil³.

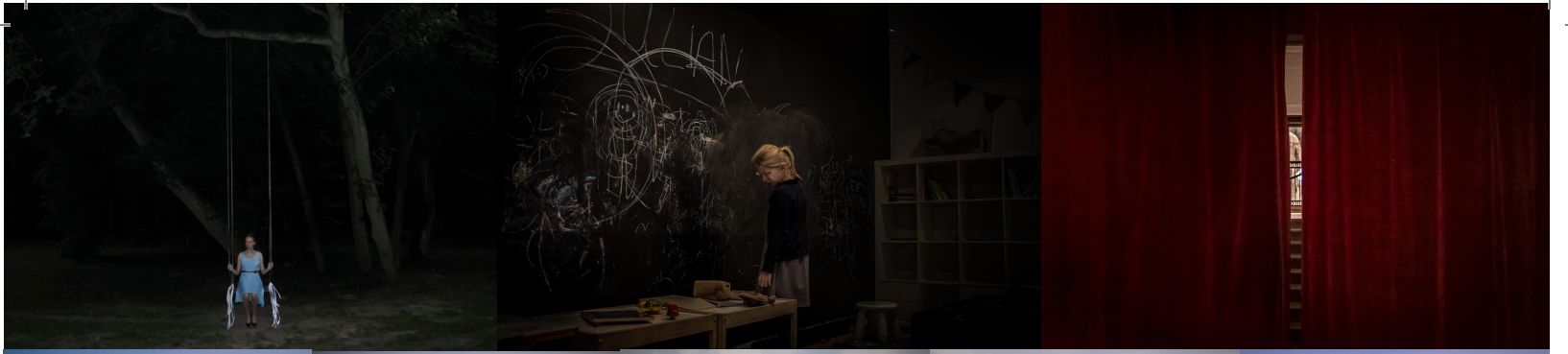
Kdo je Jaromír Palas (*1945 †2016)

Jaromír Palas se narodil v roce 1945 v Tišnově. Fotografování se věnoval od dětství. Město Brno, kde studoval Střední elektrotechnickou školu, mělo pro Palase zásadní význam. Začal chodit na výstavy výtvarného umění, hlavně na výstavy fotografií. V roce 1968 po vpádu sovětských vojsk se rozhodl k emigraci. Pobýval ve Vídni a v Belgii, ale stýskalo se mu po domově a tak se po roce vrátil. Pracoval v Přerovských strojírnách, kde sedmnáct let navštěvoval fotoklub, v jehož rámci se organizovaly pravidelné výstavy amatérských fotografů. Stal se členem Svazu českých fotografů a vystudoval Institut výtvarné fotografie s výborným prospěchem.

1 Olomoucký deník, 12. 6. 2014, str. 5.

2 Olomoucký deník, 12. 6. 2014, str. 5.

3 5 plus 2, Přerovsko a Hranicko, 17. 3. 2017., str. 3

Světlo jinak III

16. září – 16. listopadu 2014

Martin Holík, Jiří Langer, Katarzyna Sagatowska, Radim Scholaster a Hubert Worobiej. To jsou jména pětice mladých fotografů z tuzemska a Polska, kteří svá díla prezentovali na společné výstavě nazvané Světlo III. Všichni jsou absolventi Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. „Stejně jako v minulých letech také letos jsme ve výběru autorů a konkrétních fotografií zohledňovali zpodobení světla v různých souvislostech. Přestože světlo není v tvorbě zastoupených autorů hlavním tématem, vystupuje jako důležitý a někdy i zásadní prostředek sdělení,“ popsala výstavu kurátorka Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD.¹ Například ze snímků Martina Holíka je patrné, že jeho zásadním tématem skutečně není světlo, ale život pod sopkou Pacaya. Světlo je zde jako prvek napomáhající účinnosti sdělení. Podobné to je rovněž ve tvorbě Radima Scholastera, který zdokumentoval svůj pobyt v kapucínském klášteře v Olomouci. Kdo by snad čekal snímky stejně atraktivní jako je uvedené téma, bude zklamán. Scholaster fotografuje obyčejné předměty a laik z této jeho tvorby ani nemusí poznat, že se jedná o prostředí kláštera. Katarzyna Sagatowska si pohrává se světlem zeleného odstínu, jež vytváří magickou a neopakovatelnou atmosféru pro její velmi osobní snímky. Jiří Langer uvádí svou část výstavy rčením, že příroda netvoří ostré hrany. Jeho snímky jsou velmi dobře čitelné

a srozumitelné. Autor v sobě nezapře vyznavače minimalismu a čistoty. V přírodě si vybírá objekty – převažují solitéry – které upravuje tak, že sugerují jakousi svou nepatříčnost v krajině. V podtextu pak lze číst, jak člověka ve vnímání krajiny a přírody ovlivňuje urbanizace. Výstava Světlo jinak III byla první akcí bohatého programu olomouckého festivalu světla a videomappingu VZÁŘÍ / Septemberbeam 2014. Čtvrtý ročník této mezinárodní soutěžní přehlídky nabídl od 25. do 27. září 2014 videomappingové projekce². Centrem dění bylo olomoucké historické centrum města. Součástí festivalu jsou také komentované projekce pro nevidomé, workshopy videomappingu, koncerty a výstavy.

Kdo jsou

Martin Holík (*1985) Volcán de Pacaya, 2014.

Jedna z neaktivnějších sopek na světě. Místní si na ni zvykli, uctívají ji a nenávidí zároveň. Už je nerozhodí zvuk sirén oznamující erupci a evakuaci. Prostě se sbalí a jdou. Za týden se zase vrátí. Domy jim hlídá pár chlápků s brokovnicemi, všechno nechají tak, jak je a doufají, že až se vrátí, bude jejich dům ještě stát. Je vtipné pozorovat turisty, kteří se tu míjí s místními. Pacaya dává místním práci, přivádí jim turisty a zároveň je ohrožuje, ničí jim životy a zanechává v jejich srdcích strach. Děti si hrají, dospělí pracují, turisté se baví a Pacaya vyčkává.

Radim Scholaster (*1988) Jsou věci stále věcmi, i když u toho nejsme?, 2012/2013

Dokumentární soubor, mapující dvouletý pobyt za zdmi kapucínského kláštera v Olomouci. Fotografie jsou soustředěny na subjektivní vnímání zdánlivě obyčejného prostředí olomouckého kapucínátu. Jde o jakousi skrytou bohoslužbu, přičemž jednotlivé fotografie symbolicky zobrazují bohoslužebné úkony katolické mše. Pochází z Fulneku a žije v Olomouci

Katarzyna Sagatowska (*1973) Momentary Collection, 2011

Projekt velmi osobního charakteru. Zvláštní fotografický deník, vznikající jako blog na internetové adrese momentarycollection.blogspot.com. Fotografie vznikaly mobilním telefonem.

Hubert Worobiej (*1976) Subconscious, 2014

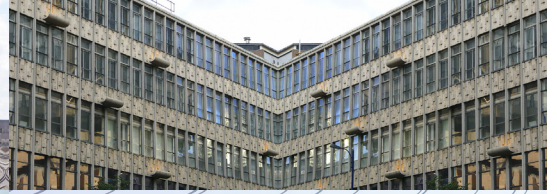
Soubor fotografií inspirovaných vším, čeho se obáváme a tím, co si přejeme.

Jiří Langer (*1989) Příroda netvoří ostré hrany, 2012-2013

Minimalisticky laděné snímky, kde ústředním motivem se stává reálný objekt vzatý z přírody je pomocí digitálních technologií upraven tak, aby vytvořil umělý tvar podobný geometrickému obrazci, nebo navodil dojem opakování. Tyto úpravy nemají být na první pohled jasně viditelné, jde o hru na hranici rozpoznání skutečnosti a fikce; nepřímou ukázkou vlivu urbanizace na vnímání přírody člověkem.

¹ zdroj: Mf DNES, 19. 9. 2014, str. 2B

² vizuální umění, které využívá projekci ve volném prostoru na libovolné objekty, například fasády budov

↑↑↑ Tomáš Jakubec

↑↑ Martin Cenkl

↑ Robin Závodný

Martin Cenk, Tomáš Jakubec, Robin Závodný | Urbánnosti

18. listopadu 2014 – 1. února 2015

„Svatyně“. „Jinde“. „Silent Crowds“. To jsou názvy fotografických souborů prezentovaných společně jedinou výstavou nazvanou Urbánnosti. Jejich společným jmenovatelem je téma městské, průmyslové krajiny, jež může být i digitálně manipulovaná. Autory jsou mladí olomoučtí fotografové Martin Cenk, Tomáš Jakubec a Robin Závodný. V jejich hledáčku je krajina viděná jinak než běžným okem diváka¹,

Na druhou stranu se ovšem jedná i o krajinu reálnou, v níž pro její všednost mnohé přehlédneme. Teprve až na fotografii z ní vystupují detaily, jichž jsme si pro jejich nenápadnost nevšimli².

Martin Cenk hledal svatyně pro svůj stejnojmenný soubor v Londýně, Valencii, Birminghamu, Lyonu či Berlíně. Vycházel podle svých slov z významu a účelu starověkých svatyní, v nichž se naši předci setkávali za duchovní očistou i za společným spojením s božstvy. Dnes jsou ovšem svatyněmi místa zcela jiná, místa, která lidé kvůli duchovnu rozhodně nenavštěvují: obchodní centra, nádraží, křižovatky, letiště, správní úřady... Jeho snímky tak vypovídají o naší současné společnosti, jejích materiálních potřebách, o hodnotovém žebříčku dneška, o ztrátě duchovních hodnot i Boha. Martin Cenk své městské krajiny upravuje počítačem. Poukazuje na vítězství a sílu architektonické formy. Snímky zachycují nejen ideál krásy v podobě dokonalé symetrie, ale také sterilitu moderních staveb, uniformní řešení velkých měst. „Využil jsem zrcadlové symetrie různých částí známých i neznámých budov z velkých evropských měst, které vyústily do podoby přísně symetricky centrálních kompozic. Fotografie však nejsou jen čistým zrcadlením. Do převrácených polovin fotografií jsou často přerušovány nebo odretušovány různé fragmenty, detaily nebo i celé části budov. Retuše jsou jednou použity jako schválně viditelné, jindy jsou zase rafinovaně skryté. Pro větší znejistění a mystifikaci diváka jsou v souboru přimíchány i existující a reálné budovy (bez počítačových manipulací), které rovněž vycházejí z dokonalé symetrie,“ uvedl autor v pozvánce na výstavu.

Soubor „Jinde“ Tomáše Jakubce působí ve srovnání s Cenkem a Závodným komorním, nenápadným a subtilním dojmem, přesto má svým minimalismem značnou sílu sdělení. Autor fotografuje místa, jež dobře zná, u nichž mnohokrát stál. Na jeho snímcích náhle vidíme nenápadné průmyslové objekty, které pomalu zarůstají zelení a vytvářejí jedinečný genius loci. „Je možné, že touto postupnou metamorfózou se za mnoho let veškerá původní techničnost zcela vytratí a přemění se do čistě biologické podoby,“ podotýká v pozvánce Jakubec. Robin Závodný a jeho „Silent Crowds“ (Tiché davy) se v zobrazení městské krajiny v tchajwanském městě Tchaj-pej soustředí mj. na hluk a ticho. Hovoří o hluku, který vydávají davy a dění okolo nich, hovoří však i o překvapivém tichu, které zde našel a vyfotografoval. „Tu a tam se však ve městě objevila místa, oázy, kde se to všechno začalo ztrácet v pozadí. Obklopilo mě ticho a zapůsobil pohled na konstrukce a stavby, kde ti lidé bydlí a kde se všechen ten mumraj odehrává,“ podotkl autor na adresu svých fotografií, v nichž se např. snoubí obrovské obytné komplexy se zelenou plochou s pasoucím se dobyt看em.

1 Martin Cenk „Svatyně“

2 soubor Tomáše Jakubce „Jinde“

Muzeum umění Olomouc, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě a Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava Vás zvou na zahájení výstavy

Rodina /Lucia Petrůjová - Jindřich Štreit - Oldřich Kučera/

kteřé se uskuteční 3. února 2015 v 16.00 hodin v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc.
 Úvodní slovo: Jindřich Štreit / Kurátorka: Lucia Petrůjová
 Výstava potrvá do 29. března 2015. / Otevřeno denně od 10.00 do 20.00 hodin.

Muzeum umění Olomouc,
 Institut tvůrčí fotografie FPF
 Slezské univerzity v Opavě
 a Česká fotokola
 Vás zvou na zahájení výstavy

Oldřich Malachta Camp

kteřé se uskuteční 14. dubna 2015 v 17.00 hodin
 v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
 Kurátorka: Stěpánka Bielešzová
 Výstava potrvá do 14. června 2015
 denně od 10.00 do 20.00 hodin

www.muart.cz | www.ift.cz | www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc – Café Amadeus,
 Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
 a Fakulta umění Ostravské univerzity v Ostravě
 Vás zvou na slavnostní zahájení výstavy

Vladimír Košťál KRAJINA – DOKUMENTACE – PROPAGACE

kteřé se uskuteční 24. listopadu 2015 v 17.00 hodin
 v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
 Kurátorky: Lucie Petrůjová, Klára Jenišťová, Stěpánka Bielešzová

Výstava je součástí doprovodného programu projektu

Dohnat a předejnat
 Československý a polský design 60. let 20. století
 a potrvá do 31. ledna 2016

Otevřeno denně od 10.00 do 19.00 hodin, v pondělí do 18.00 hodin
 Vstup volný

www.muart.cz | www.ift.cz | www.fuova.cz

← Oldřich Kučera

Lucia Petrůjová →

← Jindřich Štreit

Lucia Petrůjová, Jindřich Štreit, Oldřich Kučera | Rodina

3. února – 29. března 2015

Každý z jiného úhlu pohledu, každý dle svého naturelu i vlastní životní zkušenosti. To je soubor Rodina, jímž se fotografové Lucia Petrůjová, Jindřich Štreit a Oldřich Kučera připojili k dvacátému výročí Mezinárodního roku rodiny, vyhlášeného Organizací spojených národů v roce 1994.

Rodina je zde zobrazena prostřednictvím jejich předků, současných členů i potomků.

„Lucia Petrůjová vystaví soubor fotografií o generačních vazbách, sestavený z několika portrétů svých dětí a doplněný historickou fotografií předků. Jindřich Štreit nezvykle použil techniku barevné fotografie pro dokument ze života jedné česko-slovenské rodiny. A Oldřich Kučera naopak na černobílý materiál zachytil okamžiky ze života vlastní rodiny,“ doplnila kurátorka výstavy Mgr. Štěpánka Bieleszová, PhD.¹

Iniciátorkou společné výstavy, která měla premiéru v roce 2014 v Ostravě, byla studentka Tvůrčí fotografie na Ostravské univerzitě Lucia Petrůjová, která pracuje v ostravském Centru pro rodinu a sociální péči a je matkou tří dětí. „Rodina je obrovská hodnota. Nenahraditelná. Dítě narozené z lásky svých rodičů. Dítě rostoucí k samostatnosti v úctě svých rodičů. Rodina, kam se rádi vracíme, kde máme své zázemí. Rodina, která nás doprovází a chrání v dobrém i ve zlém. Je nekonečné množství vět, které jen stěží a uměle zachytí podstatu i bohatství rodiny. Tyto věty však dnes možná mnohým znějí nevěrohodně, mají vlastní bolestnou zkušenost zklamání. Něco jiného bylo na začátku a něco jiného na konci. Ale o to více je třeba rodinu chránit, ukazovat na její důležitost, vytvářet podmínky pro vznik a stabilitu rodin, oceňovat obrovskou hodnotu mateřství a otcovství, hodnotu věrnosti, sounáležitosti, úcty a pokory navzájem. Naše výstava je malým příspěvkem do této mozaiky,“ uvedla fotografka.

Kdo jsou:

prof. Mgr. Jindřich Štreit, dr. h. c (*1946) – světoznámý dokumentární fotograf, kurátor, pedagog, 43 let ženatý, jedna dcera, žije na Sovinci

Lucia Petrůjová (*1975)- studentka oboru Tvůrčí fotografie na Ostravské univerzitě,
maminka
3 dětí, vdaná 20 let

Oldřich Kučera (*1946) - žijící a pracující v Olomouci, fotografuje již 50 let, ženatý 27 let, otec
5 dětí

¹ zdroj: Olomoucký deník. 3. 2. 2015, str. 8

Oldřich Malachta | Camp

14. dubna – 14. června 2015

Další výstava v Galerii Café Amadeus patřila fotografickému souboru Camp, jehož autorem je absolvent Institutu tvůrčí fotografie v Opavě Oldřich Malachta. Jeho sugestivní, nostalgii navozující snímky zachycují krajinu subjektivním pohledem autora. Krajinou mu byl nevelký prostor kempu v Českém ráji, v němž se zrcadlí každodenní proměnlivost počasí. Ze způsobu, jakým se Oldřich Malachta této minikrajině „zmocňuje“

i z výsledku jeho snažení, může divák usuzovat na citlivost a emocionalitu tvůrce, který do svých snímků promítá kus sebe samého, své myšlenky, nálady, pocity. Je to poctivé, osobité a nezaměnitelné dílo prosté jakýchkoli manýr, nad nímž se mnohým mohou vybavit jejich vlastní vzpomínky na místa, jež je oslovila

a zanechala v nich stopu. Oldřich Malachta pocházející z Jesenicka, které ho velmi ovlivnilo a kam se ve své tvorbě stále vrací, se převážně věnuje sociální dokumentární tvorbě současné doby. K vystižení života lidí žijících v mnohdy velmi skromných podmínkách využívá krajinářskou a subjektivní fotografii. Není uspěchaný, není akční, není povrchní, ani prvoplánový. V této souvislosti sám o své tvorbě uvedl, že jeho snímky jsou

o jeho vlastním prožitku, musí ho zasáhnout, musí splynout s tématem. Vnímá a všímá si krajiny s vědomím, že v příští vteřině může být vše jinak. Tak jak se mění krajina, tak se mění i autorova nálada a pocity. Zajímá ho příběh, který si musí sám prožít a odžít v reálném čase, který se uspišit nedá. Teprve pak lze hovořit o opravdové a pravdivé tvorbě. O autorovi je známo, že má rád tramping, sám se mu věnuje, a to nejen pro pocit svobody, ale i pro sounáležitost s přírodou i lidmi okolo něho. Letos v březnu představil svůj projekt Trampové v předsálí kina Kotva v Českých Budějovicích. Na tomto souboru Malachta pracoval šest let. Pro periodikum 5+2 uvedl, že trampig chápe jako jakýsi stav duše. Trampové jsou podle něho odlišní ve všem,

a to například i stylem oblékání. „U nás se nejčastěji oblékají jako vojáci. Jsou však i tací, kteří na první pohled připomínají indidány. Společný však mají svůj postoj k přírodě. V přírodě cítí, že je jejich život svobodný

a jsou s ní v intenzivním kontaktu...Zajímavé je, že tramping nikdy nebyl organizován oficiální cestou. I díky tomu je zřejmé, že jde o volnomyšlenkářskou činnost,“ podotkl Oldřich Malachta, který se netají, že lásku

k přírodě si vybudoval již v dětství v rodném Jesenicku. Je rovněž přesvědčen o tom, že člověk nemusí procestovat celý svět, že je mnohem zajímavější poznávat krásy domoviny. V tomto ohledu si po svých cestách tuzemskem kromě Jeseníků oblíbil také divokou Šumavu. Malachta ovšem fotografuje v zahraničí, např. také arménskou společnost, zvláště pak Armény žijící na okraji společnosti v nuzných podmínkách. „Často se tam setkávám s lidmi, kteří nemají nic a často ani nemají co jíst. Přesto jsou přátelští, otevření a optimističtí,“ doplnil pro časopis 5+2¹. Autor se věnuje i jiným tématům. S Petrem Tomanem pracuje na projektu StoryHub. Chtějí pomoci mladým talentovaným českým fotografům, aby šli více do hloubky, učili se přemýšlet, dotahovali věci do konce. Oldřich Malachta je přesvědčen, že dobrý fotograf se pozná právě v domácích podmínkách, kde ho dobrá znalost prostředí, podmínek i života všeho nutí k přemýšlení. Netají se rovněž svým obdivem a kladným vztahem k profesoru Jindřichu Štreitovi, když říká, že on a legendární Werner Bischof byli příčinou, proč začal fotografovat

Kdo je Oldřich Malachta (*1978 v Javorníku)

Absolvent Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě a současně absolvent fotografických studií Photogenia v Brně. Pochází z Jesenicka, nyní žije a pracuje v Praze. Duší nejenom fotograf, ale i cestovatel. Absolvoval jeden a půl roční pozemní cestu přes Turecko, Irán, Pakistán do Indie a dalších zemí jihovýchodní Asie. Díky tomu si uvědomuje jaké má štěstí, že se narodil v Čechách. Pokud někdo říká „všude dobře, doma nejlíp“, tak ví, že to tak doopravdy je. Je autorem několika dokumentárních souborů z Arménie, kterou je doslova posedlý. Poslední dobou se fotograficky věnuje lokálním tématům ve své domovině. Pracuje na dokumentárním cyklu z Jesenických hor. Rovněž dlouhodobě dokumentuje vztah člověka a přírody v malém prostředí Českého Ráje².

¹ Českobudějovicko 5 plus 2, 23. 3. 2018

² zdroj: elpida.cz, 2013/10

SPOLU V: 10 let kurzů tvůrčí fotografie České fotoškoly Svatopluka Klesnila 16. června – 22. září 2015

Černobílé fotografie sester, portréty dcery Anny v průběhu čtyř ročních období, lidé obdivující Baťu, sakrální stavby v Sudetech a s nimi spojené příběhy lidí...i o tom byla společná výstava nazvaná SPOLU V. Vystavovali studenti a absolventi kurzů tvůrčí fotografie, které vede olomoucký fotograf a majitel České fotoškoly Svatopluk Klesnil. Vystavující byli studenti a absolvent jeho kurzů, jimiž byli: Tereza Ondrušková, Lucie Podhorná, Barbora Skopalíková, Iva Višínková, Zbyněk Kosík, Tomáš Pavlíček a také Svatopluk Klesnil. Akce, jejímž hostem byl profesor Jindřich Štreit, se konala k příležitosti 10. výročí založení České fotoškoly.

Tereza Ondrušková (*1989 Olomouc), která se ve své volné tvorbě věnuje inscenované portrétní fotografii a dokumentu, představila svůj soubor *Sestry* (2013). Černobílé snímky dvou a tří sester působí vážně a navozují smuteční atmosféru pohřebních obřadů.

Lucie Podhorná (*1984 Šumperk) se ve své volné tvorbě věnuje zneklidňujícím fotografickým záznamům ze svého osobního života tak, jak je zachytila v cyklu *Mobilhome* (2013–2015).

Barbora Skopalíková (*1984 Šternberk), absolventka Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě, se snaží prostřednictvím fotoaparátu vyjádřit témata lidského osudu a směřování. Nejraději snímá krajinu, místa a situace, které na ni silně emočně působí, ale přesto jsou klidná. Takový je její soubor *Introverze* (2012–2015).

Převažujícím tématem tvorby **Ivy Višínkové** (*1957 Olomouc) je žánr zátiší obsahující sociální podtext. (soubor *Den co den*, 2007). Její uměleckou činnost vyjadřují nejlépe verše, které autorka zveřejnila na výstavě u svých fotografií:

Probouzí nás světlo čistého, obyčejného dne,
náhodné setkání, nečekaný vjem ... změni život?
Vše nás pohlcuje ...
kolik odlišných dnů a prožitků každého z nás.

Svatopluk Klesnil (*1977 Přerov), žák profesora Jindřicha Štreita, se orientuje na sociální dokument a portrétní fotografii. Na fotografickém cyklu *Eichhorn – Veverí* dokumentuje příběh několika sakrálních staveb v oblasti Sudet v kontextu s historickými a společenskými událostmi, které zasáhly do osudů lidí, míst i objektů, a to od doby před druhou světovou válkou až do současnosti. Klesnil v roce 2009 získal druhé místo v prestižní domácí soutěži *Czech Press Photo*. Jeho kvalitní profesionální školení v České fotoškole, ale hlavně silná osobní angažovanost a snaha o kultivaci současné podoby fotografie, se přirozeně spojila s touhou předávat vlastní zkušenosti dalším zájemcům o fotografii.

Zbyněk Kosík (*1973 Přerov) představil fotografie své dcery v průběhu čtyř ročních období: *Anna* 2006–2007. Snímky do nejvyšší možné míry respektují dívčino soukromí a jsou tak důkazem, že fotografovat vlastní dítě lze i pokorně a s respektem k jeho osobnosti. Fotografie mají podobu s plátny impresionistů a navozují pocit z poklidné četby dívčí knížky.

Tomáš Pavlíček (*1976 Zlín) se věnuje sociálnímu dokumentu a portrétnímu, o čemž svědčí vystavovaný soubor *Hlásím se k Baťovi!!!* 2011–2015. Jedná se o soubor o lidech, kteří se učili v Baťově škole práce anebo prošli zaměstnáním v Baťových závodech a mají k jejich zakladateli i po letech dobrý vztah.

Host výstavy – **profesor Jindřich Štreit** (*1946 Vsetín), se ke svým kolegům připojil snímky z cyklu *Vesnice je svět*. „Mé snímky ukazují devastaci, ke které došlo v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století nejen v krajině, ale i na vesnicích a na lidech,“ podotkl Jindřich Štreit.

↑ Vladimír Košťal | Krajina – dokumentace – propagace

Vladimír Košťial | Krajina – dokumentace – propagace

24. listopadu 2015 - 24. února 2016

Byl to fotograf, za nímž zůstaly stovky tisíc negativů. Kurátorky. Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD., Klára Jenišťová a Lucia Petrůjová jich v Café Amadeus vystavily dvacet z několika tisíc, které stačily z tak obrovské pozůstalosti prohlédnout. A je to právě poslední jmenovaná, která Košťialovo dílo mapovala pro svou bakalářskou práci na Ostravské univerzitě. Je tedy příznačné, že Lucia Petrůjová byla rovněž autorkou výstavy. Jejím cílem bylo připravit podklady pro Košťialovu monografii. Petrůjová Košťialovu tvorbu rozdělila do tematických celků. Pro Olomouc vybrala prostředí architektury a krajiny 60. a 70. let, protože ji zaujaly tvary tohoto období, stejně jako propagační zaměření. Olomoucká výstava rovná se unikátní soubor barevných vintage printů¹ z poválečného Slovenska. Výstava snímků ze 60. a 70. let minulého století volně navazovala na výstavní projekt Dohnat a předejnat² podrobně mapující projevy tzv. Bruselského stylu 60. let 20. století. V Košťialově díle lze vysledovat dvě základní autorské linie: jedna se dotýká etnografické fotografie a dokumentuje život a zvyky v podhorských vesnicích, jejichž obyvatelé mají silný vztah ke křesťanství a přírodě Vysokých Tater. Druhou linií jsou snímky zachycující rozvoj cestovního ruchu a moderního životního stylu, plné kempy, hotely, auta a zábavu. „Vladimír Košťial fotil interiéry, chatové osady nebo campingové vybavení, vše prodchnuté dobou šedesátých let, kulturou, kterou přinesla výstava v Bruselu v roce 1958. Soubor jsme nechali naskenovat a vytisknout, abychom návštěvníkům představili, jak se lidé stravovali, stanovali a trávili volný čas,“ popsala kurátorka výstavy Štěpánka Bielešová. V Olomouci vystavené fotografie měly v době svého vzniku punc oficiálnosti a počítalo se s nimi pro propagační materiály a časopisy Kráasy Slovenska nebo Vysoké Tatry. Podle Bielešové musel Košťial opatrně našlapovat co a jak vyfotí, aby se mu podařilo překrýt, co nemělo být zjeveno. Proto jsou to dokonalé snímky po všech stránkách – technické, kompoziční nebo obsahové, ale nejsou to fotografie reportážní nebo dokumentární. „Je to spíše dobová kulisa, která při podrobném pohledu začne zjevovat určité absurdity. Vše je naaranžované, aby tvář reálného socialismu vypadala co nejprívětivěji. Košťial sám s tím musel podle všeho bojovat, musel přemýšlet jak záběr uchopit, nasnímat a fotografii vyrobit. Jejich postupné objevení je úkol pro badatele,“ uvedla Štěpánka Bielešová v tiskové zprávě vydané k výstavě. Vladimír Košťial v průběhu let prezentoval své fotografie v desítkách publikací, nespočetných časopisech a také reklamních prospektech a pohlednicích. Byl známým umělcem patřícím mezi oficiální fotografickou elitu, Když mu však zemřela milovaná žena Julie, přestal v podstatě ze dne na den tvořit. Za svého života se tak Vladimír Košťial dočkal pravděpodobně jediné samostatné výstavy. Jeho archiv nyní zpracovávají syn Vladimír Košťial a Lucia Petrůjová.

Kdo byl **Vladimír Košťial** (*1912 Stará Turá, †2001 Tatranská Lomnica)

Byl slovenský fotograf. V roce 1926 vstupuje do učení do ateliéru Emanuela Procházky v Bratislavě. V roce 1937 si v Tatranské Lomnici zakládá vlastní fotografický ateliér, věnuje se portrétní práci, fotografii hor a postupně i reportážní fotografii. Tento ateliér mu byl v padesátých letech znárodněn. V roce 1951 začíná pracovat s barevnou fotografií. O tři roky později je přijat do Svazu československých výtvarných umělců. V roce 1955 vydává první obrazovou publikaci Vysoké Tatry. Když mu v roce 1976 umírá jeho žena Julie, přestává v podstatě fotografovat. Zásadní část jeho tvorby vznikala v rozmezí let 1935–1975. Od roku 1945 se Košťial profesně věnoval fotožurnalistice. Spolupracoval s časopisy jako byly Kráasy Slovenska či Vysoké Tatry. Převážná část jeho tvorby proto byla zaměřená na krajinu, dokumentaci a propagaci Slovenska a hlavně Vysokých Tater. Část tvorby zaměřil i na dokumentaci folklóru a venkova.

¹ první fotografie, kterou autor zhotoví vlastnoručně z vyvolaného vlastního negativu

² Muzeum umění Olomouc, 15. 10. 2015 -24. 1. 2016

MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC, ŽIDOVSKÁ OBEC OLOMOUC
A CENTRUM JUDAISTICKÝCH STUDIÍ KURTA A URSULY SCHUBERTOVÝCH FF UP

VÁS ZVOU NA

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ DNŮ ŽIDOVSKÉ KULTURY OLOMOUC 2016

V PONDĚLÍ 19. ZÁŘÍ 2016 V 18.00 HODIN V CAFÉ AMADEUS, VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 3, OLOMOUC

ZÁŠTITU NAD FESTIVALEM PŘEVZAL J. E. GÁRY KOREN VELVYSLANEC STÁTU IZRAEL V ČR

PROGRAM SLAVNOSTNÍHO ZAHÁJENÍ FESTIVALU

VERNISÁŽ VÝSTAVY **ELIŠKA BLAŽKOVÁ – HAREDIM**

KTEROU UVEDE **JINDŘICH ŠTREIT** INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE FPF SU V OPAVĚ

19.00 MOZARTEUM KONCERT **NACHES TRIO (PRAHA – BERLÍN)**

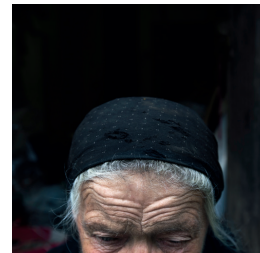
FESTIVAL POTRVÁ DO 27. ZÁŘÍ 2016

VÝSTAVA POTRVÁ DO 27. LISTOPADU 2016 A BUDE OTEVŘENA

DENNĚ OD 10.00 DO 18.00 HODIN MIMO PONDĚLÍ

www.olmuart.cz/dzko

Muzeum umění Olomouc, Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezské univerzity v Opavě a Česká fotokola
Vás zvou na zahájení výstavy

Lena Jakubčáková Baba z lesa

kteř se uskuteční 23. února 2016 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě

Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Muzeum umění Olomouc

Výstava potrvá do 24. dubna 2016

Otevřeno denně od 10 do 20 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.olmuart.cz | www.ifcz | www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc, Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezské univerzity v Opavě a Česká fotokola
Vás zvou na zahájení výstavy

Arek Gola Druhá strana cihly

kteř se uskuteční 30. června 2016 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě

Kurátorka: Štěpánka Bielešová
Muzeum umění Olomouc

Výstava potrvá do 18. září 2016
denně od 10 do 20 hodin, v pondělí od 12 do 20 hodin
vstup volný

www.olmuart.cz | www.ifcz | www.ceska-fotokola.com

Muzeum umění Olomouc, Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezské univerzity v Opavě a Česká fotokola
Vás zvou na zahájení výstavy

Barbora Skopalíková Symbióza

kteř se uskuteční 29. listopadu 2016 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě

Kurátor: Šteňopluk Klesnil
Česká fotokola

Výstava potrvá do 31. ledna 2017
denně od 10 do 18 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.olmuart.cz | www.ifcz | www.ceska-fotokola.com

Lena Jakubčáková | Baba z lesa

23. února – 24. dubna 2016

Baba z lesa je zjevení. Zjevení ve smyslu osobnosti hlavní protagonistky i zjevení ve smyslu vzniklého fotografického cyklu sestávajícího z třinácti barevných fotografií formátu 40 x 60 centimetrů, který vzbudil nemalý rozruch a rozčeřil vody.

A přitom se jedná o snímky jediné ženy, byť s neobyčejným osudem. Co je tedy na nich tak výjimečného? Právě ta jednoduchost, přímocíarost, síla prostoty. Jako když píšete úvahu sice jednoduchými leč výstižnými slovy, k nimž musíte dospět po dlouhé práci a vcítění se do příběhu.

Baba z lesa totiž příběh vypráví. Silný příběh, a takových je dnes málo. Ve fotografických obrazech je divákovi vyprávěn román o životě ženy, která odmítla opustit svůj domov v dnes již zaniklé obci Košické Hámre na východe Slovenska. Vesnice od roku 1966 leží na dně přehrady Ružín¹. Všichni její obyvatelé před zatopením odešli do nových domovů, jen Katarína Kiovská, jež sama sebe nazývala baba z lesa, odmítla. Umíme si vůbec představit tu sílu, již byla obdařena, aby se dobrovolně odtrhla „od stáda“ a zůstala vyděděncem? To dokáže jen málokdo.

Baba z lesa to dokázala. Dožila svůj život o samotě a v samotě v polorozpadlém domě nad přehradou Ružín. Lena Jakubčáková ji léta navštěvovala jen tak, bez fotoaparátu. Teprve pak se rozhodla starou ženu fotografovat. V jejích snímcích je patrná láska i obdiv autorky ke Kataríně Kiovské, jež se vlastně stala originální modelkou dobývající ze své lesní samoty svět. Městskému člověku žijícímu v civilizaci se všemi jejími výdobytky se tak předestřel osud člověka, který si ho zvolil dobrovolně, je se vším naprosto smířen, a nebojí se smrti. A zde je „svatý grál“ celého příběhu. Baba z lesa totiž nemá strach, nebojí se samoty, lesního šera ani vlastního konce. Cítí lásku k domovu, k okolní přírodě i zvířatům, která jí dělají společnost. A tím fascinuje.

Baba z lesa je příběh ve fotografii, kterému nesluší velká slova, emoce ani přecitlivělost. Je to jasný a drsný příběh o velké lásce člověka k domovu. Lena Jakubčáková vydala o Kataríně Kiovské a její nevšední životní moudrosti rovněž knížku. Baba z lesa zemřela těsně po jejím dokončení.

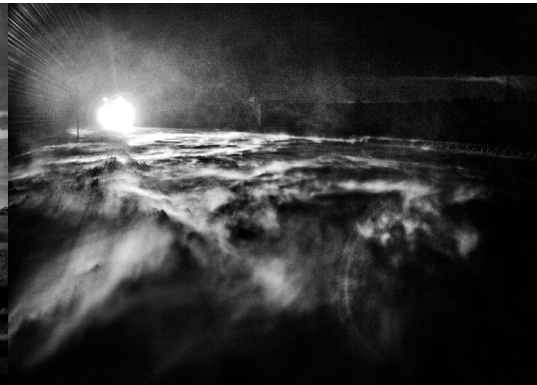
... Už dávno v ňom žije sama. Velký dom malej ženy. Aj s trinástou komnatou, mačacím dvorom, gigantickou jabloňou, lúkou a poľom rovno hore i vpravo dole, čarovnou pivnicou na kopci, padajúcou stodolou, hnojiskom pod starými malými jabľoňami a mašťalou nebohej kravy Hermíny a do dvadsaťštyri rokov žijúceho a do dvoch metrov skáčućeho psa Nera..., to všetko je kráľovstvom baby z lesa, ktoré najprv matne, neskôr vrúcne vnímam asi už od mojich šiestich rokov. Napriek krutým udalostiam v jej živote (príbeh zatopenej dediny je voči nim len menej smutný fragment) a drsným podmienkam, v ktorých doteraz žije, je to starena, ojedinelá v žití bez strachu, vo vyrovaní sa s nepriazňou, ale aj v humore a v stave pripravenosti kedykoľvek zomrieť. Na pozadí tajomného, na prvých pohľad temného sveta jemne žiari jej prostá, čistá a zmierená duša. Keď raz odíde, stratí sa jeden dôležitý rozmer, spolu s ňou vymrie vzácny druh ľudskej existencie. Vôňa tohto bytia ma často zastihne, keď som od nej ďaleko, vtedy svet nadobúda iný zmysel, inú pravdu a hodnoty. Vtedy je zem i nebo presiaknuté slovom, ktorým si Boh vyberá slabších, aby ukázal svoju veľkosť.

„Láska k babe z lesa je láskou k drsnému, krikľavému hlasu a k jeho výčitkám, vôni hnoja a teplých zemiakov, k prostote, naivnosti, samote, modlitbe za šťastnú smrť, k znovuzrozenému dieťaťu...“
(úryvok z knihy)

Kdo je Mgr. MgA. Lena JAKUBČÁKOVÁ PhD. (*1980)

Absolventka Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko – přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Působí rovněž v Ateliéru fotografie Fakulty umění TU v Košicích. Ukončila studium francouzské filologie (2004, Mgr.) a literární vědy (2008, PhD.) na Filozofické fakultě PU v Prešově, kde do roku 2013 i pracovala. Svoje fotografie vystavovala na vícerych autorských a kolektivních výstavách na Slovensku, v Čechách, ve Francii, v Maďarsku či v Polsku. Její nejznámější série jsou V odlúčení (z prostředí slovenské věznice, 2007 – 2010) a Marseille (2010 – 2013). Spolupracovala na fotografických projektech Second Cities, Umelecké vzdelávanie vo väznici či na projektě Antoine D'Agatu Odysseia. Vystavovaný soubor Baba z lesa zvítězil v roce 2017 kategorii Každodenní život ve fotografické soutěži Slovak Press Photo

¹ Ružín je přehradní nádrž na Hornádu pod obcí Margecany v Košickém kraji na Slovensku. Rozloha je 3,9 km². Dosahuje maximální hloubky 54 m

Martin Wágner | Kde začíná Evropa

26. dubna – 26. června 2016

Žádná lacinost, žádná prvoplánovost. Něco takového není talentovanému fotografovi Martinu Wágnerovi zapotřebí. Naopak. Snímky z jeho putování Ruskem shrnuté do výstavního souboru „Kde začíná Evropa“ jsou opravdové, vykazují nevídanou míru osobního zaujetí autora a jeho fascinace touto obrovskou zemí. Zemí tak obrovskou, že si to mnozí naši neumí představit.

Dvacítka jeho černobílých snímků, které autor pro vystavovaný soubor vybral z kolekce více než 40 000 fotografií, v Galerii Café Amadeus zaujala, vzbudila pozornost, ohromila, překvapila. A to přesto, že vzbuzovat ohromení nad svými fotografiemi nemá autor s nejvyšší pravděpodobností ve svém repertoáru. Má Rusko zkrátka rád a dokumentuje ho takové, jaké je. Při prohlížení jeho „ruských“ fotografií musí diváka napadnout, že autor je z rodu odvážlivců a dobrodruhů. To bezpochyby. Současně je obdařen vnímavostí a citlivostí, a to v té nejlepší možné míře, jež mu během tvorby umožňuje zdravý odstup.

To vše dohromady je mix, který mu ještě během studia na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě vynesl ocenění. V roce 2012 získal na 18. ročníku fotografické soutěže Czech Press Photo s cyklem Kde začíná Evropa první místo. Stalo se tak v kategorii Každodenní život.

Martina Wágnera Rusko přitahovalo od dětských let. Sympatické a symptomatické je přitom jeho ovlivnění ruskými romanopisci a básníky. Turgeněv, Puškin, Lermontov, Dostojevskij, Tolstoj a další. Chtěl poznat, jaká je to země, v níž se narodili a tvořili. Podkarpatskou Rus navštívil, když mu bylo třináct, od sedmnácti let jezdil sám na Ukrajinu, do Ruska a do dalších zemí. Procestoval mimo jiné Sibiř a Dálný Východ. Pobýval a fotografoval v místech bývalých gulagů, na transsibiřské magistrále, v prastarých sibiřských komunitách, poznal pastevce sobů i lovce velryb na Čukotce, fotil lov kachen na Ankaře, vulkanology na Kurilských ostrovech, polévkovou lžící jedl kaviár s rybáři se sovchozů na chov jeseterů, pil s prostými obyvateli i důležitými náčelníky milice či četníků.

Autor, který do Ruska podnikl 34 cest, se nechal slyšet, že tam potkal mnoho lidí, kteří štvou a provokují, ale zároveň potkal při každé cestě lidi, kteří ho nesmírně inspirovali a fascinovali. „Každá cesta byla neuvěřitelná poznáním nových lidí, nových zkušeností i sebe sama. Pokud Rusko považujeme za Evropu, tak asi začíná na Čukotce, pokud ne, tak Evropa začíná někde u Užhorodu,“ řekl. Podle něj je Rusko obrovská, ale globalizovaná země. Všichni čtou stejné noviny, poslouchají stejné rádio a sledují stejnou televizi. Také jedí stejné potraviny a bydlí ve stejných panelácích ze 70. let. „Z tohoto pohledu se považují za Evropany¹,“ dodal.

Umělec rád tvoří v odstínech šedé, má rád černobílou, považuje ji za velmi vypovídající. Mimo jiné lépe dokumentuje bezútěšnost a osamění člověka v ruské zemi, která je sice krásná, ale rovněž drsná a krutá. Podle svých slov dnes fotí digitálním přístrojem, ale láska ke klasickému filmu, s nížž začínal, ho neopustila. „Pokud fotím na barvu, stejně jsou to fotky hodně monochromatické,“ komentoval své snímky s tím, že každou z vystavených fotografií je schovaný příběh a diváci by si ho měli podle slov fotografa sami najít. O tom, co k Rusku cítí, svědčí fakt, že se od něho neodpoutal, i když se usadil doma. Má ho hluboko pod kůží, ze Sibiře si přivezl manželku Světlanu, s níž má syna.

Kdo je **Martin Wágner** (*1980)

Pražský rodák Martin Wágner vystudoval fotografii na střední škole v Praze, poté byl studentem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. V roce 2013 zde ukončil studium černobílým dokumentárním cyklem Kde začíná Evropa? S těmito fotografiemi však uspěl už o rok dříve, a to na 18. ročníku fotografické soutěže Czech Press Photo 2012, kde za ně získal v kategorii Každodenní život první místo. Uspořádal řadu samostatných výstav v Česku i v zahraničí včetně Moskvy, Nižního Novgorodu, Jekatěrinburgu nebo Sachalinu.

Svou první výstavu měl v roce 2006 ve Františkánském klášteře v Praze a již tehdy jeho obrazy z cest vyvolaly pozornost.

¹ Zdroj: https://www.olomouckadrbna.cz/zpravy/kultura/2570-martin-wagner-vystavi-v-olomouci-sto-nejlepsich-snimku-z-cest-ruskem.html?utm_source=copy

Arek Gola | Druhá strana cihly

30. června - 18. září 2016

Příběhy bytů a příběhy lidí, kteří v nich bydlí. Vzájemně se ovlivňují a současně – každý svou řečí - vyprávějí své příběhy v toku času. Výsledkem je jazyk, kterému rozumí jen oni sami. Polský fotograf Arek Gola však této řeči svými snímky porozumět dokázal.

Na konci jeho snažení a tvůrčího procesu je fotografický cyklus nazvaný Druhá strana cihly. Absolvent Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě představil byty v dělnických čtvrtích v Horním Slezsku, postavených před zhruba padesáti lety kolem dnes již nefunkčních oceláren a uhelných dolů. Stejně jako opuštěné průmyslové provozy působí opuštěně a osamoceně i lidé a jejich příbytky. Ty vypadají vesměs pochmurně, trochu jako ze strašidelné pohádky, již se děti bojí a již nechtějí znovu poslouchat, trochu jako z nepodařeného hororu pro dospělé. A přesto je to realita, nad níž si mnohý divák může ohromeně říci: „I takto lidé žijí“.

Arek Gola fotografoval každodenní život v rozpadajících se lidských obydlích, která jsou chudobná a velmi skromně vybavená. Jejich obyvatelé se je křečovitě snaží udržet při životě a vyzdobují je tak, aby budily zdání honosnosti. Že to může díky pestrobarevným cetkám, umělým květinám, levnému porcelánu, háčkovaným dečkám, různým prapodivným obrázkům a zbytečným předmětům působit komicky i tragicky, je nasnadě. Přesto – a to je velice důležité - Arek Gola tyto lidi ani náznakem nedehonestuje. Naopak, má pro ně pochopení, je laskavý a vstřícný, aniž by zabředl do soucitu, který zde ostatně ani není na místě. Byť totiž mohou někteří muži a ženy působit smutně, ve skutečnosti tomu tak není. Žijí své životy v kulisách, které si sami vytvořili a v nichž je jim víceméně dobře. Otázka, zda mají či nemají vkus, je v jejich případě naprosto nepatřičná a nemístná.

Arek Gola je žákem profesora Jindřicha Štreita, který Golu považuje za jednoho ze svých nejnadanějších žáků, a který na jeho adresu mimo jiné na vernisáži pronesl: „Dokumentární fotografie je o čase, který musíte věnovat navázání kontaktů. Důležitým prvkem je pokora a empatie, nutno vcítit se do fotografovaných lidí. Takové vlastnosti v sobě Arek nese. Umí s nimi navázat kontakt, zeptá se: A nepotřebujete něco pomoci? Jeho fotografie lidí vznikly poblíž jeho bydliště - v Zabrze a v Katovicích – a zobrazují lidi tvrdě pracující v dolech, hutích. Arek zaujal mimo jiné i svými snímky žen pracujících v dolech.“

Kdo je Arkadiusz Gola (1972)

Polský fotograf Arkadiusz Gola vystavoval v Olomouci již před osmi lety. Tehdy to byl jeho cyklus portrétů Ženy v dole, který zaujal protikladem ženského prvku a tvrdou dřinou na povrchu v dolech. Gola je absolventem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Od roku 1996 se profesionálně věnuje práci v novinách (Dziennik Zachodni), má za sebou úspěšnou účast na mnoha soutěžích (Pressfoto 2005, Newsreportaż, 2003, Ekologia v objektivu, 2003). V současné době pracuje jako fotoreportér pro polské deníky, jeho fotografie jsou ve sbírkách Katowického muzea, Městského muzea v Zabrze či v Muzeu umění Olomouc. Je členem ZPAF (Svaz polských fotografů).

1 zdroj: www.fpf.slu.cz

Ženu statečnou kdo nalezne. To byl podtitul Dnů židovské kultury Olomouc ve dnech 19. – 27. září 2016. Výstava nadějně mladé fotografky Elišky Blažkové nazvaná Haredim celou tuto výjimečnou událost v Galerii Café Amadeus zahajovala. Kdybychom se vrátili k úvodní otázce a osobnosti autorky, tak odpověď by byla nasnadě. Eliška Blažková bezesporu statečná je. Mladá žena se jménem a vizáží, jež ani zdaleka nepřipomínají Židovku, se sama vydává do nejortodoxnější židovské čtvrti v Jeruzalémě. Na sítnici očí si můžeme promítnout obraz dívky v džínách, košili s dlouhým rukávem a s šátkem na hlavě, jak vchází do této části města, jež je sice pár kroků od centra, je veřejně přístupné, přesto ho však zdejší židovští obyvatelé považují za své výsostné území. Jen s velkým sebezapřením zde vidí kohokoli jiného než příslušníka své komunity. Muži po ní házeli kameny, od žen si vysloužila pokřik o své nemravnosti. Bylo to nebezpečné. Přesně, jak jí lidé okolo ní říkali, když se jim svěřila se svým záměrem vyfotografovat život a kulturu ultraortodoxních Židů v nejkonzervativnější židovské čtvrti na světě – jeruzalémské Mea Shearim. Vrátila se k bráně, kde si přečetla, v jakém oblečení zde smí vejít. Jak dlouhá sukně, jaké punčochy, šátek. Nakoupila si vše a vyrazila znovu. Již v této chvíli můžeme hovořit o její statečnosti¹.

Podářilo se jí to, co kolem ní předpokládal jen málokdo. Jen její kantor ze Zlína jí věřil. To byla ovšem jen na začátku. Jejím cílem bylo zdokumentovat specifický život ultraortodoxní židovské ženy a dívky. Všímat si například role mladých židovských dívek v armádě státu Izrael nebo naopak sledovat rodinný život a nelehkou roli mnohonásobných matek, které plozením velkého počtu potomků statečně usilují za opětovné rozšíření židovské populace, která byla v minulosti téměř vyhubena².

Největší problém bylo dostat se do tamní rodiny. Dívka z Třebíče, jež bývalo město s velkým počtem židovských obyvatel, dokázala přesvědčit jednoho z Židů, který ji doma přijal a dovolil fotografovat. „Cením si fotek, které jsem pořídila poslední týden, kdy jsem se dostala do ultraortodoxní rodiny. Otec rodiny, který mne tam vzal, porušil všechna jejich pravidla a práva. Už jen tím, že se mnou seděl v obýváku, pil se mnou kafe a díval se mi do očí. Prostě jsem mu řekla, že ho chci fotit. Vysvětlila mu proč, a on souhlasil. Toho si vážím nejvíc,“ uvedla fotografka³.

Tak vznikl unikátní soubor fotografií, jehož počátek hledejme v již zmiňovaném Třebíči, kde začala fotografovat stopy zmizelé židovské komunity. To už v sobě měla touhu zjistit o těchto lidech více.

Po studiu fotografie ve Zlíně byla v roce 2010 přijata na prestižní bezalelskou akademii umění v Jeruzalémě. „Možná to zní jako klišé, ale já se tam od první chvíle cítila jako doma. Procestovala jsem spoustu zemí, ale tady jsem měla pocit, že to místo už dávno znám. Atmosféra na škole byla hodně jiná než u nás, kde je nás pár v ročníku. Na Bezalel akademii je sto šedesát studentů na katedře fotografie, ale i tak je výuka velmi kvalitní. Já jsem od začátku věděla, že chci fotit ultraortodoxní židy ve čtvrti Mea Shearim⁴.“ Podářilo se jí to. Dnes v Jeruzalémě žije, i když to pro její nežidovství není jednoduché. Nemá taková privilegia jako ostatní, které zajímá jen to, zda je či není Židovka. „Přítel je Žid, část jeho rodiny je ortodoxní a dokud nebudu konvertovat, tak mne úplně nepřijmou. A to se asi nestane, protože mě nikdo nemůže říkat, co musím udělat. To musí přijít přirozeně samo. Mám židovskou kulturu ráda, o tohle náboženství se zajímám, ale zatím nemám pocit, že bych měla být jednou z nich.... Nicméně mám pocit, že tam patřím. Získala jsem tam po létech životní energii a nadšení do všeho, co dělám. Nedokážu vysvětlit proč. Byla jsem na spoustě krásných míst na celém světě. Izrael je ale zem, o které si troufnu říct, že vedle České republiky by mohla být mým domovem⁵“.

Kdo je **Eliška Blažková**

Pochází z Třebíče, studovala zlínskou fakultu multimediálních komunikací, poté získala stipendium na Bezalel Academy v Jeruzalémě, s níž měla zlínská fakulta uzavřenou partnerskou smlouvu. Žije a pracuje v Jeruzalémě.

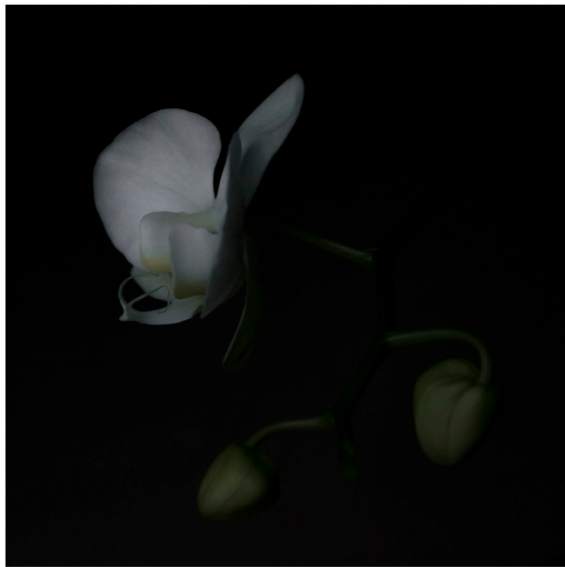
1 zdroj: https://cestovani.lidovky.cz/foti-ultraortodoxni-jeruzalem-dmy-/aktuality.aspx?c=A120807_142631_lide_glu

2 zdroj: www.haredimproject.com

3 zdroj: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/izrael-by-mohl-byt-mym-domovem-rika-fotografka-blazkova-20120411-v2js.html

4 zdroj: https://cestovani.lidovky.cz/foti-ultraortodoxni-jeruzalem-dmy-/aktuality.aspx?c=A120807_142631_lide_glu

5 zdroj: https://www.denik.cz/ostatni_kultura/izrael-by-mohl-byt-mym-domovem-rika-fotografka-blazkova-20120411-v2js.html

↑
← Barbora Skopalíková | Symbióza

Barbora Skopalíková | Symbióza

29. listopadu 2016 – 31. ledna 2017

Krajina, místa a situace, která mají velký emoční náboj, přesto jsou klidná. Tento zdánlivý protimluv se ve své tvorbě snaží zobrazit mladá nadějná fotografka Barbora Skopalíková.

„Skrze fotografii se snažím vyjádřit témata lidského osudu a směřování,“ podotýká na adresu své současné tvorby. Jak se jí to podařilo, měli možnost posoudit návštěvníci Galerie Café Amadeus v zimních měsících na přelomu let 2016/2017, kdy ve zdejších komorních prostorech vystavovala svůj soubor Symbióza. V tomto období byla studentkou třetího ročníku Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Ve své sérii fotografií přemýšlí prostřednictvím symbolů nad otázkou, do jaké míry kolektivní nevědomí v podobě archetypů vytváří různé podoby současných partnerských vztahů. Jemnost, křehkost, senzitivita, přemýšlivost. To vše může vnímavý a pozorný pozorovatel ze snímků Barbory Skopalíkové vyčíst a hlavně pocítit. Mezilidské potažmo partnerské vztahy jsou zde v různých liniích a symbolech naznačeny v krajině či zátiších domova. Dojemně působí křivka dívčiny šije jakoby naznačená jedním tahem malířova štětce. Zadumaně pak výjev dívky s mobilem, jehož display ozařuje ve tmě její tvář. Komu asi píše a proč, co cítí? Výjimečná je noční krajina v poli s padajícími vločky sněhu s černou kočkou uprostřed, a také dvě labutě či jeptiška jako symboly ženství, s nimiž autorka umně pracuje.

V její tvorbě lze vysledovat vizuální prvek v podobě temné atmosféry, uměřenost barev a smysl pro detail. „Ve svých obrazech pracuje s motivy ženy, zvířat i květin a propojuje tak organickou škálu přírody nejen symbolicky, ale i vizuálně. Hledá tak výhodné soužití mnoha složek přírody, krajiny, duše, psychiky... Jednu z inspirací ve své tvorbě nalézá Barbora Skopalíková v myšlenkách C. G. Junga¹,“ uvedl v textu doprovázejícím výstavu Ondřej Durczak, pedagog opavského Institutu tvůrčí fotografie

Ženský prvek se objevuje i v jejím dokumentárním souboru „Kráví kout“ o ženě, která odešla z města do malé vesničky v podhůří Jeseníků, kde chová hospodářská zvířata a žije střídmy život v naději na životní rovnováhu a klid. Autorka prezentuje trend mladých lidí v produktivním věku stěhovat se na venkov blíže k přírodě, být více soběstačný a být daleko od chaosu a ruchu města. Za tento cyklus byla oceněna v mezinárodní kategorii Středoevropské fotografie na Slovak press photo v roce 2016.

Barbora Skopalíková je mimo jiné rovněž autorkou cyklu „Pamlsky“, v němž prostřednictvím zátiší představuje ostatky zvířat zpracované člověkem.

Kdo je **Barbora Skopalíková** (*1984)

Barbora Skopalíková pochází ze Střelic u Uničova. Tvorbě se věnuje od roku 2009, kdy začala navštěvovat fotografické kurzy České fotoškoly v Olomouci. Od roku 2013 studovala tvůrčí fotografii na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. V její práci může divák pocítit vliv kořenů studia i práce v sociálním oboru. V současné době působí společně se Svatoplukem Klesnilem v České fotoškole v Olomouci, která se věnuje výuce tvůrčí fotografie pro širokou veřejnost.

¹ Carl Gustav Jung, švýcarský psychoterapeut, zakladatel analytické psychologie, spočívá v pochopení lidské psy-

muo
Muzeum umění Olomouc
galerie Café Amadeus
III
FFP
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Muzeum umění Olomouc a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Krzysztof Gołuch V práci

kteřé se uskuteční 15. února 2017 v 16.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc
Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě
Kurátorka: Štěpánka Bielezová
Muzeum umění Olomouc

Výstava potrvá do 2. dubna 2017
deně od 10 do 18 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.muoz.cz | www.ifcz

muo
Muzeum umění Olomouc
galerie Café Amadeus
III
FFP
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Muzeum umění Olomouc – galerie Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Jan Němeček Petrkov / Bratři Reynkovi

kteřé se uskuteční 4. dubna 2017 v 17.00 hodin v Café
Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě
Kurátorka: Štěpánka Bielezová
Muzeum umění Olomouc

Pro hosty vernisáže je připravena komentovaná prohlídka výstavy
Václavské náměstí 3, Olomouc, 4. dubna, 16.00
(Archeologické muzeum Olomouc, 4. dubna, 16.00)

Výstava potrvá do 25. června 2017
deně od 10 do 18 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.muoz.cz | www.ifcz

muo
Muzeum umění Olomouc
galerie Café Amadeus
III
FFP
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Muzeum umění Olomouc – galerie Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Hana Connor & Filip Jandourek Černé slzy / Black Tears

kteřé se uskuteční 29. června 2017 v 16.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě
Kurátorka: Štěpánka Bielezová
Muzeum umění Olomouc

Po skončení vernisáže Vás také uvítá výstava na slavnostní zahájení
výstavy Miklós Waldkirch / Fotografie 1971–2017
(Muzeum umění Olomouc, Denisova 47, 18.30 hodin)

Výstava potrvá do 3. září 2017
deně od 10 do 18 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.muoz.cz | www.ifcz

muo
Muzeum umění Olomouc
galerie Café Amadeus
III
FFP
Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Muzeum umění Olomouc – galerie Café Amadeus
a Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě
Vás zvou na zahájení výstavy

Světlo jinak VI Julia Andrzejewska, Alicja Brodowicz, Kristýna Erbenová, Tatiana Hajduk, Eva Jakubcová

kteřé se uskuteční 5. září 2017 v 17.00 hodin
v Café Amadeus, Václavské náměstí 3, Olomouc

Úvodní slovo: Jindřich Štreit
Institut tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě
Kurátorka: Štěpánka Bielezová
Muzeum umění Olomouc

Výstava potrvá do 1. října 2017
deně od 10 do 18 hodin, v pondělí od 12 do 18 hodin
vstup volný

www.muoz.cz | www.ifcz

chiky na pozadí světa snů, umění, mytologie, náboženství a filosofie

Krzysztof Gołuch | V práci

15. února – 2. dubna 2017

Zatímco většina z nás dělí lidi na různé skupiny dle různých atributů, například na zdravé a hendikepované, polský fotograf Krzysztof Gołuch to takto vůbec nevnímá. Patří mezi ten velice vzácný typ člověka, který vidí člověka jednoho jediného druhu bez jakýchkoli dělítek. Člověka, jak ho Bůh stvořil. Samozřejmost tohoto vnímání je obdivuhodná a vlastně i záviděníhodná. Takový jaký je autor jako člověk, taková je i jeho tvorba. A kdo Krzysztofa Gołucha zná, ten ví, že v jeho případě to platí na sto procent. Fotografie hendikepovaných lidí sdružené do cyklu nazvaného V práci ukazují, že autor své „objekty“ vyfotografoval jako zdravé. Divák ze snímků nemá šanci poznat, co je trápí, jaký je jejich hendikep. V tom je Krzysztof Gołuch zcela odlišný a originální od většiny autorů zaměřujících se na stejné téma. Základní pohnutkou pro takové ztvárnění byla autorova snaha nabourat vžitě stereotypy, v jakých člověka s hendikepem vnímáme a jak je prezentován v médiích. Ukazuje, že tito lidé mají ve společnosti své místo a mohou nás mnohému naučit. Svým postavám neupřel, co jim je vlastní: důstojnost, hrdost a jedinečnost. Vidíme je při fyzické práci ve skleníku, na poli i ve stáji mezi dobytkem. Dějištěm vzniku fotografického souboru V práci (2015-2016) je zemědělská usedlost v malé vesničce Borowa Wieś nedaleko Gliwic. Zde hendikepovaní lidé každodenně vypomáhají za pomoci školených asistentů při zemědělských pracích, zároveň mohou rehabilitovat a využívat lékařskou péči. Za to vše získávají ničím nenahraditelný pocit vlastní důležitosti, potřeby a samozřejmě také lepší psychickou kondici, kterou s sebou fyzická práce může přinést.

Krzysztof Gołuch nejen fotografuje, ale také pro hendikepované lidi pracuje. Je náměstkem ředitele ve středisku Panny Marie Uzdravení nemocných Charity katovické arcidiecéze v Knurówě. O tom, že si jeho okolí Gołuchovy práce a tvorby všímá, svědčí skutečnost, že loni obdržel velmi významné ocenění od papeže – řád Pro Ecclesia et Pontifice za obětavou práci. Papež František ho tímto řádem ocenil na doporučení Katovického Metropolitního arcibiskupa Wiktora Skworca. O jeho aktivitě v tomto směru svědčí jeho fotografická kniha Každý sedmý.

Věnuje se především dokumentární fotografii, a to jak sociálním snímkům z prostředí ústavů sociální péče, tak subjektivnímu dokumentu. Svě práce představil na mnoha autorských i skupinových výstavách v Polsku i v zahraničí a získal za ně řadu významných cen (např. 2. cena v soutěži Světové organizace zdraví WHO ve Švýcarsku „Images of Health and Disability 2005“, 1. cena na 5. Polském bienále fotografie „Kochać człowieka“ v Osvětimí, 2007, 2. cena v celopolské soutěži „Moja Europa – Zapis codzienności“, Poznaň 2007, 1. cena ve fotografické soutěži Evropské unie „Breaking Stereotypes“, Brusel 2007).

Zúčastnil se projektu Opava na prahu nového tisíciletí, inicioval a vede fotografické projekty Můj svět, moje skutečnost a Můj svět, moje město, jehož se v rámci arteterapie zúčastňuje skupina mentálně postižených lidí. Je nositelem řádu Ministra kultury Polské republiky „Zasloužilý pracovník v kultuře“ a vyznamenání polské charity „Ubi Caritas“.

„Aby někdo mohl tak vroucně vyprávět o lidech postižených, nemocných, osudem zlomených, musí prostě být dobrý člověk. Krzysztofovy snímky mají skrytý kód, který způsobuje, že lidé na nich zachycení mě zvláště obohacují. Pokaždé v nich nalézám odpovědi na otázky po hierarchii životních hodnot. Existuje mnoho snímků zachycujících postižené, na kterých jsou naším očím postižení jen předhazováni, a už nic jiného. Na Krzysztofových snímcích vypadají skvěle, mám pocit, že jsou úplně zdraví, a to je tajemství velké fotografie – lidi nemocné ukázat jako zdravé, místa temná rozjasnit a ve zdánlivé ošklivosti nalézt krásu,“ řekl o tvorbě svého kolegy Arkadiusz Gola, člen Slezské odbočky Svazu polských uměleckých fotografů ZPAF.¹ Krzysztof Gołuch se zabývá i jinými tématy. Jedná se například o cykly Sometimes, Stopy (Ślady), Vzpěračky (Siłaczki). „Na školu jsem se dostal díky příteli Piotrovi Szymonovi, který se jako absolvent stal velkým propagátorem ITF. Jsem vděčný tak výborným pedagogům a umělcům jako jsou profesori Vladimír Birgus a Jindřich Štreit, ale i za to, že jsem jako Polák mohl studovat na tak skvělé škole,“ vyjádřil se autor na vernisáži 15. 2.

Kdo je **Krzysztof Gołuch** (1966)

Pochází ze Slezské Rudy, je absolventem Fakulty pedagogiky a psychologie Slezské univerzity v Katovicích, Humanisticko-technické akademie v Bielsko-Bělé a Institutu tvůrčí fotografie.

¹ zdroj: Listy 4/2009, str. 5.

Jan Němeček | Petrkov | Bratři Reynkovi

4. dubna – 25. června 2017

Starý muž v brýlích. V ošuntělém svetru sedí u stolu, na němž leží kočka. Tentýž muž s kočkou na klíně. Tři kočky válející se po podlaze a na roztrhané dece přehozené přes rezavý radiátor. Na první pohled bezútěšno. Chátrající dům zevnitř i zvenku, za oknem šedivo dávající tušit podzimní plískanici a lezavou zimu plížící se z rozoraných hnědých polí v dálce. Prázdna chodba s klenutým masívním stropem, jakou můžete vidět na starodávných statcích.

A přesto. Starý muž to celé rozsvěcuje. Má fyziognomii vysokoškolského profesora s rysy vlídnosti a laskavosti. Je to jeden ze synů básníka, grafika a překladatele Bohuslava Reynka v rodném domě v Petrkově na Havlíčkovodsku. Tak ho na svých fotografiích zachytil Jan Němeček a zařadil do svého fotografického souboru Petrkov | Bratři Reynkovi, který vznikl v rámci výuky na Institutu tvůrčí fotografie do předmětu Dokumentární publikace, který vede profesor Jindřich Štreit.

Jan Němeček, tehdejší student tvůrčí fotografie, dojížděl více než dva roky do Petrkova, kde se setkával se syny Bohuslava Reynka a francouzské básničky Suzanne Renaud. Popíjel s nimi čaj, pojídal sušenky, povídal si a občas při tom Daniela nebo Jiřího vyfotografoval. Z těchto fotografií následně realizoval knihu Petrkov | Reynkovi a výstavu v Galerii Café Amadeus. Její vernisáž byla propojená a završená koncertem písničkáře Karla Vepřeka, jehož s bratry Reynkovými pojilo dlouholeté přátelství, a který kongeniálně zhudebnil množství básní Bohuslava Reynka¹. Necelá dvacítko černobílých snímků bere dech. Se znalostí příběhu a osudu Reynkova rodu, jeho životních zvrátů a peripetií daných politickými událostmi souvisejícími s nacistickým i komunistickým režimem, je zatajení dechu o to větší a na místě. Němečkovy fotografie jen podtrhují sílu příběhu jako vystříženého z antické tragédie, kterou jako tragédii ovšem vnímá pouze divák. Její aktéry, kteří tento příběh žili, tedy Bohuslav, Daniel, Jiří a Suzanne Renaud, před pocitem zmaru a nešťastného osudu zachraňovalo jejich vzdělání a vysoký intelekt ústící do jejich umělecké tvorby a vědeckého bádání.

Kulisy rozpadajícího se domu, který kdysi býval honosným rodinným statkářským sídlem, jakoby nevnímali. Jejich myšlenky, emoce, mozek i srdce patřily literatuře, grafice, překladům, botanice a Bohu.

O tom, jací to byli lidé, svědčí slova Jana Němečka, která napsal v roce 2012, a která byla uvedena na panelu v prostoru galerie: „Na Nový rok 2012 jsem vyrazil do Petrkova poprvé. Naslepo. Bez ohlášení, jen veden touhou poznat místo a krajinu, o které jsem dlouho snil, a kterou jsem snad znal z jemných grafik a veršů Bohuslava Reynka. Od té doby, vždy když to šlo, jsem o víkendu ráno, rozespálý sedal na vlak a jel k Havlíčkovu Brodu a ještě dál, šel reynkovskou krajinou těch několik stovek metrů od petrkovského nádraží k zámečku, kde mě na dvoře vítali vyplašení vzletající holubi a první ze zvědavých koček, které se během roku dokázaly rozmnožit z třinácti na dvacet, a které mě provázely ztichlým přízemím domu, který se nikdy nezamyká, do patra za bratry Danielem a Jiřím. Vlídnost, s kterou mi dovolili znovu a znovu přicházet, s kterou mi vařili čaj a nabízeli sušenky, s kterou mi vyprávěli o Petrkově a o životě, byla daleko důležitější než to, že jsem je mohl fotografovat.“

Od zimy do zimy a ještě do jara jsem procházel uhrančivou krajinou, od zimy do zimy jsem hladil kočky a vyvolával filmy, od zimy do zimy a ještě dál jsem myslel na Jindru ze Sovince který mi poželhal a posvětil tento úkol, jež se stal údělem a radostí...”

Kdo je Jan Němeček (1963)

Narodil se v Benešově u Prahy, bydlí v Praze. Je absolventem Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

¹ zdroj: <http://www.muoz.cz/pripravovane/jan-nemecek-reynkovi-petrkov--1628>

Hana Connor a Filip Jandourek | Černé slzy

29. června - 28. srpna 2017

Apokalypsa. Tma, v lepším případě šero, kouř z komínů, smog, slamy, špína, hory hniјících odpadků, skládky toxického odpadu, továrny na výrobu hnojiv, plastu a hliníku, bahno, mrtvá řeka plná plastů a splašků, chudí, otrhaní a udření lidé, zápach, kontaminace z koželužen, prasata, která se tím vším živí. Kdyby snad filmaři chtěli natočit apokalyptický film, nemusí stavět kulisy a líčit kompars. Mohou pro obrázky vyjet do hlavního města Bangladéše Dháky.

Tak jako to udělala dvojice fotografů, studentů Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě Hana Connor a vítěz Czech Press Photo v kategorii portrét Filip Jandourek. Přivezli odtamtud sérii šokujících snímků, z nichž některé představili v Galerii Café Amadeus ve výstavním souboru Černé slzy / Black Tears. Tento jejich projekt získal nejen 1. místo v kategorii Portrét v soutěži Czech Press Photo 2017, ale i 2. místo v soutěži Slovak Press Photo (kategorie Středoevropská fotografie).

Výstava Černé slzy do Olomouce dorazila z Lucemburska. „Vystavujeme dva soubory. Tím jedním jsou nasvícené portréty, které vznikaly za soumraku. Jsou to kontrasty lidí a jejich prostředí. Potom je tam ještě dokumentární soubor popisující samotné prostředí,“ uvedla Hana Connor.

Ona i Filip Jandourek se dlouhodobě věnují dokumentární fotografii. Cestují po celém světě, a to většinou do nebezpečných míst, kde se aktuálně něco děje. Ať již přírodní či válečné katastrofy a s nimi spojené humanitární krize. Dokumentární snímky z přelidněné sedmnáctimilionové Dháky jsou skutečně omračující, a to bez ohledu na fakt, že se autoři snažili vyfotografovat lidi nikoli zoufalé, ale hrdé a s nadějí na lepší budoucnost.

Příkladem je fotografie dvaatřicetiletého Akrama Hossaina, který může mluvit o štěstí. Pracuje v cihelně, má ženu, syna a jeden sen. Chtěl by si vydělat peníze na jednu nebo dvě krávy a vrátit se s rodinou domů do Sylhetu. Akram je totiž jeden z tisíce uprchlíků, kteří museli opustit své čisté vesnice, v nichž jim záplavy dané zvyšující se hladinou moře i tajícími ledovci v Himalájích vzaly jejich pole. Odcházejí tedy do průmyslové čtvrti Munshiganj, denně jich tam přijde až dva tisíce, ročně statisíce. Jenže život v hlavním městě bez kanalizace, dostatku vody a přístřeší se pro ně stává noční můrou. Přežívají ve slamech u skládek či se rovnou usadí na kopci toxického odpadu a stávají se uprchlíky ve své vlastní zemi. Oba fotografové vyprávějí ve svých zneklidňujících snímcích například o rodinách, které jsou v Dháce nuceny žít se velmi škodlivým tavením aluminia. Na našince by pobyt v takové zemi působil nejspíše depresívně. Hana Connor však tvrdí, že ona to takto neměla. Podle jejich slov se všichni chovali slušně k nim i k sobě navzájem a byli neuvěřitelně vstřícní. „Ze všeho nejvíc mě na nich fascinuje, s jakou hrdostí bojují za svou existenci a rodinu. Přesně to se na svých fotkách snažím ukázat. Právě vřelí místní obyvatelé, mezi kterými mám už i mnoho přátel, jsou pro mne důvodem, proč se do Bangladéše budu vracet vždy velmi ráda,“ uvedla na vernisáži fotografka, která nechce fotit jen klasické portréty ubrečených a hladovějících dětí, ale zachytit i pozitivní stránky života obyvatel a jejich každodenní existenci.

Kdo je Hana Connor (1980)

Dokumentuje život v oblastech postižených humanitárními katastrofami, třeba v Kambodži, Indii, Bangladéši a dalších zemích. Spolupracuje s řadou humanitárních organizací včetně Lékařů bez hranic. V posledních letech se však věnovala i poklidnějším částem světa, například v New Yorku vytvořila cyklus fotografií s názvem Wall Street, jimž mapuje běžný den v okolí nejslavnější burzy světa. Hanu Connor charakterizuje černobílá reportážní fotografie stejně jako stylizované kompozičně a technicky dokonalé portréty. Fotografii vystudovala na univerzitě v australském Perthu a ve své sbírce má i několik ocenění jako TAFE Best Portfolio in 2007, Australian Ilford Award 1st prize in 2006, Australian Ilford Award 1st prize in 2007. Je absolventkou ITF.

Kdo je Filip Jandourek (1978)

Může se pochlubit prestižním oceněním Czech Press Photo za rok 2015 v sekci portrét. Uznání si vysloužil jeho cyklus portrétů s názvem Mnoho tváří ukrajinské revoluce, který pořídil během protestů na ukrajinském Majdanu v lednu a únoru 2014. Ve stejné sekci pak získal i čestné uznání za sérii Věčný návrat volyňských Čechů. Pracuje jako fotograf Českého rozhlasu. Dříve bylo jeho jméno spojeno s agenturou ISIFA a Hospodářskými novinami. Také on se zabývá dokumentární fotografií a zaměřuje se pak především na portréty. Je absolventem ITF.

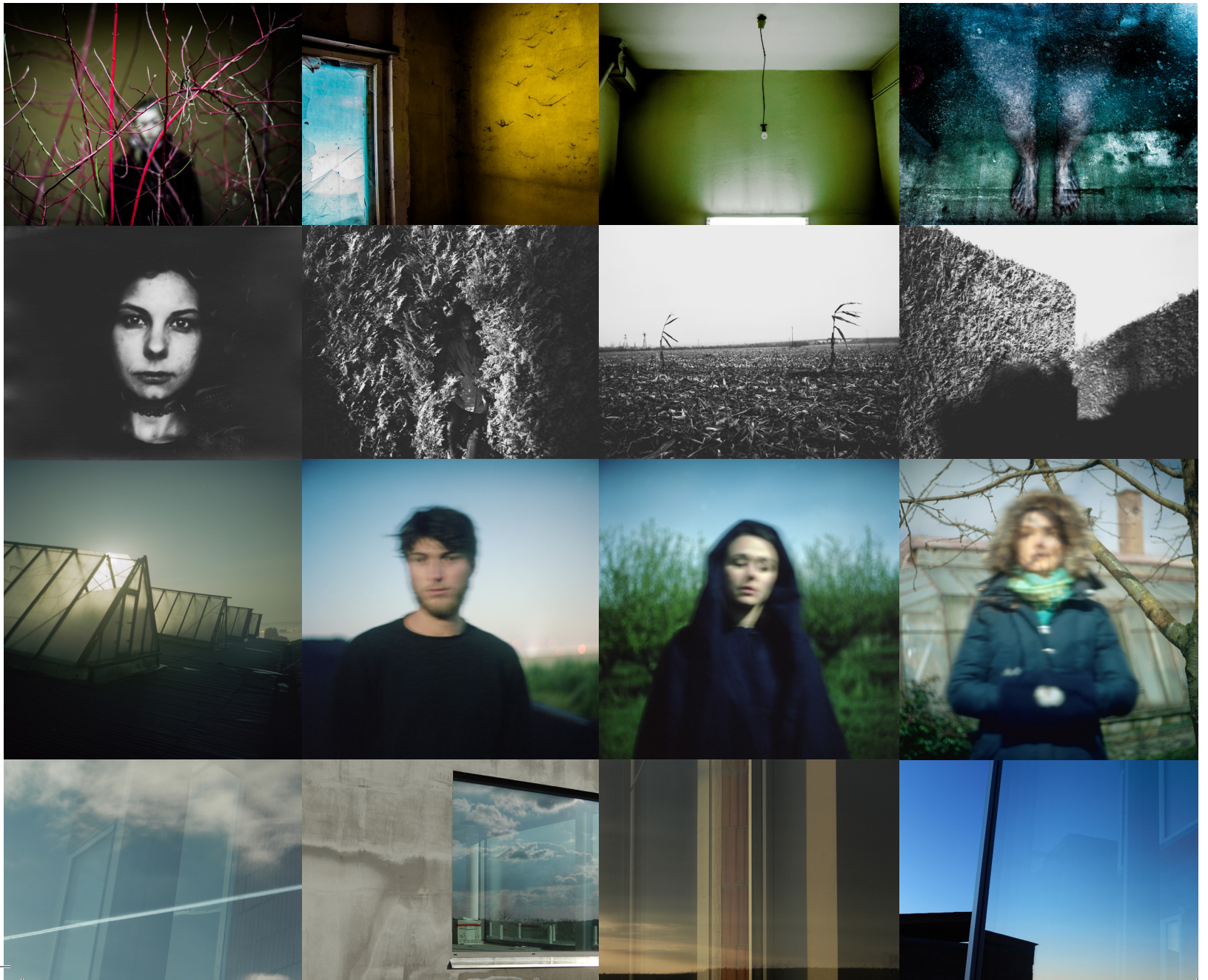
↑ Julia Andrzejewska | New York

↓ Alicja Brodowicz | Phatic Communio

↓↓ Tatiana Hajduk | REM

↓↓↓ Kristýna Erbenová | Bezetní

↓↓↓↓ Eva Jakubcová | Fragменты

Julia Andrzejewska, Alicja Brodowicz, Tatiana Hajduk, Kristýna Erbenová a Eva Jakubcová | Světlo jinak VI

5. září - 1. října 2017

„Jednou jedinkrát bych si přál držet v ruce přímo paprsek světla a psát jím – jednou jedinkrát,“ říká František Drtikol v inspirujícím románu Jana Němce Dějiny světla. Světlo, s nímž by chtěl Drtikol čarovat, láká svou neuchopitelností k fotografickým kouzlům i pěti mladých umělkyň z tuzemska, Polska a Slovenska, jejichž společná výstava nazvaná Světlo jinak VI byla v Galerii Café Amadeus výstavou poslední.

Každá z této pěti studentek a absolventek Institutu tvůrčí fotografie v Opavě se snaží zachytit a uvěznit světlo v jediném záblesku svého fotoaparátu. Vznikly tak série snímků, které sice spojuje společné téma, ale které jsou zcela odlišné.

Sedmadvacetiletá **Julia Andrzejewska**, která je rovněž studentkou Ateliéru mediálních studií na varšavské Akademii Sztuk Pięknych, a která se zabývá fotografií, malbou a designem, vyjela pro zachycení světla do New Yorku. V roce 2016 tam vytvořila černobílou sérii nesoucí název tohoto magického města. Její hra se světlem nepostrádá hravost, někdy svou tvorbou sugeruje deštivou metropoli s mokřými ulicemi, v nichž se chodci ztrácejí osvětlení bílým světlem neonových stožárů či obřích reklamních poutačů ve tvaru lidské postavy. Změť lidí, aut, budov v nočním čase působí chaoticky a nabízí srovnání se scénami z apokalyptických filmů.

Alicja Brodowicz a její cyklus **Phatic Communion**, 2016 je zdrženlivou, stydlivou i tesknou výpovědí o pocitech autorky, která se před časem přestěhovala z velkoměsta do malé vesnice. Kdo na vesnici žil, ten ví, o čem Alicja Brodowicz ve svých fotografiích hovoří. Vesnice jako uzavřená komunita lidí, kteří se znají a ví, co od sebe mohou čekat, těžce přijímá přistěhovalky z města, což autorka vnímá a cítí. I to je důvod, proč své nové sousedy sleduje z dálky, jako by mezi ní a jimi bylo sklo. Vidí na sebe, ale neslyší se. Nekomunikují spolu, jsou cizinci. Autorka bere vinu na sebe, když její cyklus hovoří o její neschopnosti navázat bližší kontakt a vztahy. Ostych, rezervovanost a plachost ji drží zpátky a začíná chápat, že člověk nemusí vždy s novým prostředím splynout, ale zůstane v něm cizincem. Stačí k tomu jediné: být jiný.

Kristýna Erbenová fotografovala svůj soubor **Bezetmí** pouze v noci. Využívá měsíční světlo vždy v období kolem úplňku, a to po dobu dvou let, konkrétně od října 2013. Ve světle měsíce fotografuje své blízké i místa. Doba expozice byla podle jejich slov dlouhá, takže fotografovaní museli zůstat chvíli bez hnutí a zatajit dech. To je podle Kristýny Erbenové magický a intimní moment, kdy se vnitřní světy autorky a jejich blízkých protnou. Sblížení v tichosti a bez jakéhokoliv pohybu ve tmě dává tušit, jací její milovaní vlastně jsou. Nicméně výsledkem je rozmazaný obraz postrádající ostré kontury tváří. S nejasnými siluetami otazníky zůstávají a možná vystávají nové.

I nadějná fotografka **Tatiana Hajduk** si ve svém souboru **R.E.M**, 2016, jež byl praktickou bakalářskou prací na Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě, pohrává osobitě se světlem. Její černobílé snímky zasazené do černého rámečku jsou sekvencemi snové fáze. Navozují pocit z osamělosti člověka a osiřelé krajiny, v níže se sice člověk může vyskytovat, nicméně jako by tam nepatřil a byl pouze nezvaný host.

Eva Jakubcová a její cyklus **Fragmenty**, 2016 je nezapomenutelný. Fascinace autorky funkcionalistickými stavbami, jejich čistotou a jednoduchostí, je hmatatelná a strhující. V imaginárních záběrech se v typických velkých oknech naznačeně zrcadlí okolní krajina a velká oblaka. Vnější a vnitřní svět se prolnou a dochází k harmonii mezi architekturou a přírodou. V tu chvíli jakoby se zastavil čas

Výstava Světlo jinak VI již po šesté doprovodila olomoucký festival světla a videomappingu¹ VZÁŘÍ 2017.

¹ vizuální umění, které využívá projekci ve volném prostoru na libovolné objekty, například fasády budov

Z vernisáží Galerie Café Amadeus.

← Magdaléna Jetelová, Prof. Zdeněk Stuchlík, děkan FPF Slezské univerzity v Opavě

↙ Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD., Lukáš Cetera, Miloslav Stibor, Prof. Jindřich Štreit

↓ Prof. Vladimír Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

Rozhovor se Štěpánkou Bielešovou, kurátorkou Galerie Café Amadeus

Jak vlastně vznikla myšlenka vytvořit galerii v Café Amadeus?

V roce 2006 otevřelo Muzeum umění Olomouc nové odborné pracoviště, a to tzv. Arcidiecézní muzeum Olomouc. To se nachází v objektu bývalého kapitulního děkanství v blízkosti katedrály sv. Václava. Ačkoliv nově zrekonstruované muzeum sklízelo všemožné ceny na architektonických soutěžích a vypadalo báječně na fotografiích Ester

Havlové, v každodenním provozu postupně začaly prosakovat některé nedostatky. Poměrně nešťastným se třeba ukázalo řešení kavárny, která je situovaná v přízemí raně barokního křídla bývalého kapitulního děkanství. Toto místo bylo dosti odtržené od výstavního provozu, návštěvníci sem často nezabloudili a samotný interiér kavárny také nepůsobil moc vstřícným dojmem. Kavárna zela prázdnotou a vysloveně si říkala o nějaké zpestření, například ve formě výstav. Odtud byl jen krůček k realizaci nějakého nápadu.

Jaká byla Vaše role při zakládání galerie?

Vezmu to trochu obšírněji. Začátkem roku 2007 mne požádal tehdejší ředitel muzea, prof. Pavel Zatloukal, zda bych se neujala fotografického fondu muzea. Moc se mi do toho nechtělo, před tím jsem byla kurátorkou sbírky moderní kresby, ale řediteli se neodmlouvá. Začala jsem se zcela od nuly zabývat fotografií. Časem jsem zjistila, že by se mi hodil nějaký výstavní prostor, kde by se fotografie mohla pravidelněji vystavovat. Požádala jsem kolegu Davida Hrbka, zda by mi někdy neumožnil udělat pár výstav v kavárně Café '87 v budově Muzea umění na Denisově ulici. Měl bohužel neustále plný výstavní plán a já neměla šanci se do něj probojovat. Jak ubíhal čas a já se stále více seznamovala s fotografií a fotografy, rodily se další nápady. Prostor Café Amadeus byl stále opuštěný a nevyužitý a lákal mne k nějaké aktivitě. Potřebovala jsem však dodat odvahy, abych se k něčemu odhodlala. Jako nejšťastnější se nakonec ukázalo spojení s prof. Jindřichem Štreitem a Institutem tvůrčí fotografie v Opavě.

Takže tady nám do děje vstupuje Jindřich Štreit, jaká byla tedy jeho úloha?

Naprosto klíčová, bez něj by galerie nevznikla. Myslím, že k zásadní společné diskusi došlo na vernisáži MMO fotografií Miloslava Stibora, kterou jsme zahajovali počátkem léta roku 2007. Mluvili jsme s Jindrou o koncepci budoucí galerie. Já jsem prosazovala, aby zde vystavovali mladí či začínající autoři, případně ti neznámí a neprůbojní, pro které by vystoupení na půdě oficiální instituce mohlo být důležité pro další profesní rozvoj, Jindra zase chtěl podpořit především nadané studenty a absolventy institutu. Jedno nevylučovalo druhé a začala se pomaloučku rodit koncepce výstavních projektů, které spojily zájmy Muzea umění Olomouc a Institutu tvůrčí fotografie v Opavě.

Jak to probíhalo v praxi?

Jindra i já jsme docela zaměstnaní lidé. Od prvotní diskuse uplynulo trochu času, byly jiné povinnosti. Nic méně, na podzim roku 2009 jsem zkusila udělat tři pilotní projekty, na kterých jsem si vyzkoušela, co z hlediska provozu taková výstava v kavárně bude vyžadovat. Měla jsem od začátku velkou podporu svého muže, který v té době v muzeu pracoval jako PR manažer. On vymyslel jednoduchý systém tiskových zpráv, které k jednotlivým projektům psal, dále po-

dobu pozvánek, které také sám navrhoval, jako i později logo galerie. O výstavách pravidelně informoval na webových stránkách muzea, později i na fb. Také díky jeho kontaktům začali o galerii jevit zájem i média.

Takže zkušební provoz prokázal životaschopnost galerie?

Myslím, že pomalu rodící se zájem mi dodal odvahu. Na podzim roku 2009 také paralelně vznikala v kooperaci s Jindrou návrh výstavního plánu pro další rok. V té době mi moc pomohla digitalizovaná dokumentace klauzurních, bakalářských i magisterských prací z institutu, které mi Jindra začal vozit do Olomouce. Za všechna ta cedéčka s množstvím skvělých fotografií vděčím hlavně Lukáši Lamlovi, který je poctivě a pečlivě chystal. Moc mi to usnadnilo práci a orientaci ve studentské tvorbě.

Takže vlastní činnost galerie počítáte až od roku 2010?

Skuteční první koncepční výběr autorů jsme poprvé připravili s Jindrou až pro rok 2010. Jak jsem již řekla, čerpala jsem z Lukášovy bezvadné dokumentace. Vytipovala jsem si pár autorů, kteří mne zaujali a probrala jejich možnou prezentaci v galerii s Jindrou. Jindra některé doporučil, některým jsme společně ještě dávali odklad a čas, aby dozráli. Někdy měl také Jindra své konkrétní a jasné tipy, které navrhl on mně. Vždy jsme došli ke shodě. Často jsme k výběru a diskuzi nad jednotlivými autory také přizvali i Sváta Klesnila, jehož pohled ředitele České fotoškoly a zároveň absolventa institutu byl vždy cenný. Vždy jsem jak Jindrovi, tak i Svatovi byla vděčná za pomoc s výběrem, přece jen autory znali z jiné, osobnější stránky. Jindra rád poskytoval bližší, někdy až zasvěcené a intimní komentáře k tvorbě jednotlivých autorů. Bylo vidět, že je dobře zná, často věděl o jejich starostech a problémech, které citlivě nejen mě, ale následně i divákům předával v úvodním slově při zahájení.

Na které výstavy toho roku vzpomíná ráda?

Na všechny výstavy mám jen dobré vzpomínky. Vždy vznikaly sice v trochu uspěchané, ale přátelské atmosféře. Ale pokud bych měla zmínit nejzajímavější v tom roce, tak to budou asi zhruba tři projekty. Každý z nich totiž měl i svůj obecnější význam. V první řadě nesmím zapomenout na výstavu Svatopluka Klesnila, který v galerii zaujal souborem fotografií, dokumentujících dění na soutěžích a výstavách plemenného skotu. Ještě v témže roce byl tento soubor oceněn druhou cenou v prestižní soutěži CZECH PRESS PHOTO v kategorii Každodenní život. Od té doby se také datuje naše společná vynikající a dlouhodobá spolupráce. A nejen s ním; postupně Sváta následovali i jeho studenti z České fotoškoly, bez kterých se neobešla žádná vernisáž. Sváta také několik let ve svém volném čase výstavy instaloval, pomáhal s prostorovým rozvržením a také s propagací. Studenti České fotoškoly zde s ním také mívali semináře, o vystavovaných fotografiích diskutovali. Dávali galerii život.

Uvedla jste zatím jen jeden projekt, které další byly v počátcích existence galerie důležité?

Jestliže by Sváta Klesnil mohl být z hlediska profilu výstav považován za prototyp domácího autora se silnou diváckou a návštěvnickou podporou v regionu, tak potom Arek Gola, další z mých oblíbených fotografů, byl v galerii prvním zástupcem zahraničním. Jeho soubor o ženách v důlním průmyslu mi při prvním setkání vyrazil dech. Myslím, že i návštěvníci, kteří toto jméno neznali, výstavu ocenili jak po tematické, tak i po technické stránce. Obě byly vynikající. A i když byl pro olomoucké diváky autorem cizím, díky skvělé propagaci mého muže se o ní

dozvěděli posluchači Českého rozhlasu i čtenáři revue Listy, Photorevue či místního kulturního serveru olomouc.cz. Arek se také do Olomouce opakovaně vracel, naposledy předloni s cyklem Druhá strana zdi.

A třetí projekt?

Třetí projekt, na který ráda v souvislosti se začátky galerie vzpomínám, byl tzv. holčičí. Vždy mne totiž zajímala tvorba autorek a odpověď na otázku, zda je jejich pohled a přístup jiný či odlišný od toho mužského. Autorkou, jejíž tvorba mne upoutala už mezi finalisty mezinárodní soutěže Frame, byla Jitka Horázná a její soubor Nedělní odpoledne. Fotografie, které vytvořila starým fotoaparát, myslím nejen mne, ale i diváky nadchly atmosférou ne nepodobnou té, kterou známe z tvorby autorů Skupiny 42.

Jak byste zhodnotila počáteční provoz galerie?

Myslím, že se nám všem, Jindrovi, Svaťovi, mému muži i mně podařilo vytvořit živé a zajímavé místo pro současnou fotografii. Lidé se do Café Amadeus naučili vůbec chodit. Jindra Štreit zkušeně a naprosto správně prorokoval, že do roka z galerie uděláme „masovku“. Jeho odhad potvrdila i statistika. Návštěvnost v roce 2010 byla kolem sedmi tisíc lidí. Navíc se o galerii začalo hovořit i v médiích, myslím, že i Jindrovi kolegové z institutu si začali všimnout přínosu galerie. Spolupráce s institutem se tím pádem stala oficiální.

Vědělo se o galerii třeba i v zahraničí?

Ano, dokonce jsme měli úspěch i na festivalu Circulation(s), kdy nás kurátoři projektu sami oslovili a nabídli prezentaci jednoho autora v Galerie Côté Seine v parku Bagatelle v Paříži. Tam jsme tenkrát poslali Jitku Horáznou a měla velký úspěch. Dokonce o ní referoval i Le Monde. Na začátek to nebylo špatné.

Takže to máme úspěšně zhodnocenou první sezonu galerie. Naznačila jste tři pilíře výstavního plánu – populární místní autor, neznámý zahraniční a specificky ženská tvůrkyně. Jakpak ale pokračovala činnost v dalších letech? Měnila se koncepce?

V roce 2011 jsme mimo jiné uspořádali první skupinovou výstavu, do té doby jsme, jak jsem již řekla, vystavovali jen jednotlivé fotografy. Tou zkušeností kolektivní vlaštkou bylo seskupení Zasunutí, které v té době tvořili Eva Pospěchová, Martin Hlavica a David Mužík. Velký úspěch v tom roce zaznamenala ale Michaela Spurná. Ta byla v té době studentkou České fotoškoly u Sváti Klesnila. Se Svátou jsme dlouho plánovali její výstavu. Než jsme se nadáli, dostaly její fotografie z cyklu Karneval druhou cenu na Czech Press Photo v kategorii Umění a zábava. Měli jsme z toho velkou radost a to bylo také znát na její výstavě v kavárně. Přišlo obrovské množství lidí. V kavárně se vůbec nedalo hnout, museli jsme vyjít na nádvoří, které se zcela zaplnilo a zahájit výstavu zde. Míša pochází z Náměště na Hané a na zahájení ji mimo jiné přijela podpořit jak paní starostka, tak i celý autobus sboru dobrovolných hasiček. A samozřejmě spousta přátel a známých. Opět se potvrdilo, že místní autor či autorka táhnou diváky nejvíc.

Vrátili jste se ještě někdy ke skupinovým výstavám?

Ano, a to hned v následujícím roce. Kolem galerie se začala vytvářet zajímavá skupina sympatizantů. Jedním z nich byl i Kamil Zajiček. Ten v té době v Olomouci začínal s videomappingem.

V září 2012 organizoval přehlídku tohoto žánru a hledal další body do programu. Navrhla jsem mu výstavu několika fotografů, kteří by ho obohatili. Společně vznikl projekt, který jsme nazvali Světlo jinak.

Jaká byla hlavní myšlenka projektu Světlo jinak?

Už první ročník projektu měl jednoduchou koncepci: prezentovat staronové téma světla v nových souvislostech a jazykem současné fotografie. Ve výběru autorů jsme s Jindrou dbali na to, aby se ve vystavených fotografiích objevil například světelný motiv v roli komunikačního prostředku nebo jako psychologizující či sociologický prvek, který ve fotografiích osvětluje temné kouty naší mysli nebo komentuje a objasňuje problémy soudobé společnosti.

Mluvíte o prvním ročníku. Projekt tedy pokračoval dále?

První ročník představil tvorbu deseti mladých fotografů z České republiky, Slovenska, Polska a Itálie. Převážnou většinu vystavujících tvoří studenti a absolventi Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. To byli Marco Ceccaroni, Marek Detko, Svatopluk Klesnil, David Komínek, Šimon Pikous a Rafal Siderski, další autoři byli v té době studenty v ateliéru reklamní fotografie Tomáše Bati ve Zlíně. To byla Tereza Ondrušková a Robin Závodný. A samozřejmě a rádi jsme dali prostor dvěma nadaným studentům z České fotoškoly Olomouc, Denise Cholasové a Dominiku Bachůrkovi. V následujících letech se podařilo projekt Světlo jinak zopakovat ještě několikrát, celkem jsme uspořádali šest ročníků.

Jindřich Štreit se v jiném rozhovoru zmínil, že jste se podíleli i na Festivalu Dny židovské kultury v Olomouci?

Ano, je to tak a bylo to jen dvakrát. Poprvé v roce 2015, kdy mne vyzval ředitel festivalu Alexandr Jeništa, zda bychom se nechtěli připojit k jejich programu Dnů židovské kultury. Ten rok byl zasvěcen tématice židovských svátků, rituálů a dalších důležitých událostí v životě židovské komunity. Shodou okolností měl Jindra Štreit v šuplíku reportáž z židovské svatby předsedy židovských obcí Petra Papouška. Tak jsme ji vystavili. A nakonec celý festival velmi úspěšně zahajovala právě tato výstava. O rok později jsme zopakovali podobný scénář. Vystavili jsme dokumentární cyklus Elišky Blažkové, zachycující kulturu a život ultraortodoxních Židů v nejkonzervativnější židovské čtvrti na světě – v Mea Shearim v Jeruzalémě.

To bylo v roce 2016. Pak už spolupráce nepokračovala?

Zatím jsme uskutečnili dva velmi úspěšné projekty a není vyloučeno, že v budoucnu se naše zájmy zase střetnou. S kolegou Jeništou jsme v pravidelném pracovním kontaktu, je mimo jiné i mým kolegou v muzeu. Takže se o vzájemných a možných průnicích našich aktivit pravidelně informujeme. Takže uvidíme. Ale pokud mohu, tak bych ještě poznamenala něco málo k činnosti galerie v tom roce. V červnu 2016 se v Muzeu umění konala výstava Jindřich Štreit. (Ne)známé fotografie 1978-1989. Při té příležitosti jsme s mým mužem a za odborného dozoru Jindry Štreita vyhlásili fotografickou soutěž Vesnice je svět, inspirovanou jeho stejnojmenným fotografickým cyklem. Přihlásilo se celkem padesát autorů. Ty nejlepší jsme pak vystavili ve sklepních prostorách Café Amadeus a zahájili tak činnost v dalším prostoru.

Takže sklep byl takovou vedlejší scénou galerii Café Amadeus?

Nové sklepní prostory nám od té doby několikrát pomohly, když jsme měli přetlak projektů. V

roce 2016 se tady konala například přehlídka Světlo jinak V, kde se představili Martin Dubjak, Lenka Sedláčková, Vladimír Slivka, Karol Stollmann a Jan Vosýnek. O rok dříve zde také prezentoval svůj velmi osobitý cyklus Marie 1922 nynější student institutu Karel Kita. Později zde vystavoval třeba Jiří Přivřel, pedagog z ústavu sociální péče v Topolanech, který zde později vystoupil i s divadelním kusem, který připravil s chovanci ústavu.

Takže galerie měla spoustu specifík a dalších aktivit? Zapomněli jsme ještě na něco?

Máte pravdu, kolem galerie se rozvíjela řada projektů. Ať už to byla spolupráce s Židovskou obcí nebo festivalem videomappingu. Nerada bych však zapoměla, že v našem hledáčku byla i odborná či badatelská činnost studentů, kterou jsme se snažili podpořit.

Jak to probíhalo v praxi? Teď tomu trochu nerozumím.

Nejen na institutu, ale i na dalších fotografických školách vzniká každý rok řada teoretických prací. Často jsou velmi objevné a odkrývají neznámá témata či autory. Chtěli jsme, aby tyto nové poznatky a zjištění nezapadly. Tak jsme několika studentům nabídli možnost vystavit výsledky jejich bádání.

O které autory se jednalo?

Prvním studentem, který zde již v roce 2013 mohl vystavit své poznatky byl David Komínek. Ten se ve své závěrečné práci na institutu věnoval životu a tvorbě olomouckého fotografa Josefa Mikulky. V galerii jsme mu umožnili vystavit soubor do té doby neznámých fotografií z období mezi dvěma světovými válkami. Také se podařilo zorganizovat dva přednáškové večery k tématu. Výstava mělo ohromný ohlas v médiích i mezi návštěvníky, myslím, že jsme ji tenkrát museli i prodloužovat. Dalším autorem byl o rok později Jaromír Palas z Přerova. Jeho tvorbu v diplomové práci na institutu zpracoval a u nás opět ve formě výstavy prezentoval Svatopluk Klesnil. Z této výstavy mělo přínos i Muzeum umění Olomouc. Pan Palas se rozhodl celý cyklus fotografií darovat do sbírky muzea. Třetím fotografem byl slovenský autor Vladimír Košťál, jehož tvorbě se věnovala studentka Ostravské univerzity Lucia Petrůjová. Tato výstava byla také součástí širších doprovodných aktivit k projektu Dohnat a předehnat, který ve stejnou dobu v Muzeu umění přinášel výběr z československého a polského designu 60. let 20. století. To bylo v roce 2015.

Mluvila jste o daru, který jste pro sbírku muzea získala od Jaromíra Palase. Byl takových autorů více?

Za dobu existence galerie se podařilo získat celkem slušnou sbírku současné fotografie, a to právě od autorů, kteří zde vystavovali. Hned z první výstavy Ladislava Hřindy se několik jeho konceptuálních fotografií přesunulo do sbírky Muzea umění. Krátce na to je následovala rozsáhlá kolekce krajinářských fotografií Ireny Armutidisové z jejího cyklu Za humny. Také polský fotograf Arkadiusz Gola daroval několik fotografií z cyklu Ženy v dole a později i z aktuálního cyklu Druhá strana zdi. Také z velmi úspěšné výstavy Jana Langera, která se týkala stoletých Čechů, získalo muzeum reprezentativní ukázkou jeho tvorby. Rovněž i olomoucký fotograf Jiří Doležel daroval fotografii ze své série Stopy paměti o lidech postižených komunistickým režimem. Lukáš Horký, který s muzeem i galerií spolupracoval dlouhodobě, podílel se například na dokumentaci pro výstavu o kolektivním bydlení Můj dům je i tvůj dům, daroval celý soubor Slezan, dokumentující zánik prádelny bavlny Adolfa Landsbergera ve Frýdku-Místku. Na konec

nesmím zapomenout i na další a oblíbené autory, kteří také velkorysým gestem podpořili rozvoj fotografického fondu muzea a darovali své fotografie. Jsou to Karel Kita s cyklem Marie 1922 a především dlouholetý spolupracovník galerie Svatopluk Klesnil a jeho velmi úspěšný soubor Chvilé šampionů. A protože v předchozích odpovědích jsem mluvila i o ženách – fotografkách, tak i ty darovaly svá díla muzeu. Byla to Michaela Spurná, Jitka Horázná a slovenská fotografka Lena Jakubčáková.

Není moc obvyklé, aby se někdo takto systematicky zaměřoval na prezentaci i sbírání současné fotografie. Pokračujete v této činnosti i nadále?

Ano, máte pravdu, současná fotografie se jen těžko dostává do sbírek veřejných institucí. Já jsem však měla od začátku své kariéry štěstí na spolupracovníky. Byli to především prof. Vladimír Birgus a již jmenovaný prof. Jindřich Štreit, kteří mi hodně pomáhali, a to nejen s akvizicemi. V této souvislosti musím zmínit velice úspěšnou aktivitu, kterou oba páni profesoři rozvinuli v průběhu roku 2012, a to v souvislosti s přípravou velké výstavy fotografie, kterou jsem připravovala ze sbírky Muzea umění. Osobně oslovili řadu současných fotografů s prosbou, zda by do fotografického fondu muzea nebyli ochotni darovat pár svých děl. Sešla se řada kvalitních fotografií od vynikajících autorů, především dokumentaristů - Miroslava Hucka, Jiřího Křenka, Jaroslava Kučery, Dany Kyndrové, Miroslava Myšky, Václava Podestát, Jana Jindry; z mladší generace pak fotografie Tomáše Pospěcha nebo Evžena Sobka. Z okruhu výtvarné nebo konceptuální fotografie to pak byla díla Petra Velkoborského, Aleše Kuneše, Pavla Máry nebo Vladimíra Ambroze či Vladimíra Židlického.

A co od nejmladší fotografické generace?

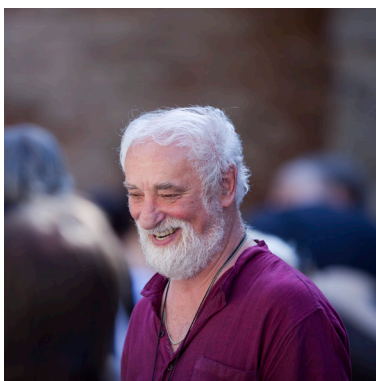
I zde byla výzva docela dost úspěšná. Své dílo poslali například Lenka Bláhová, Jana Hunteřová, Tomáš Chadim, Jaroslav Kocián, Milan Kryštůfek, Roman Kubík, David Maixner, Marek Malůšek nebo David Mužík či Pavel Maria Smejkal. A třeba takový Šimon Pikous daroval nejen svá díla, ale i fotografie z limitované edice svého otce Jana Pikouse. Sešlo se tehdy skutečně velké množství fotografií. Řada z nich byla vřazena do výstavy či katalogu Civilizované iluze, kterou muzeum vydalo v roce 2012. A pro ty autory, které se z prostorových důvodů nepodařilo vtěsnat do výstavy, jsme pod názvem Regenerace uspořádali menší výstavu s tištěným leafletem, která se konala v alternativních prostorách Café 87 na Denisově ulici.

To zní jako úspěšný projekt. Myslím, že to lze říci o celé činnosti Galerie Café Amadeus, nemyslíte?

Možná máte pravdu, netroufám si to hodnotit, ale snad to lze vyjádřit několika faktickými údaji. Celkem se v galerii, případně v dalších alternativních prostorách podařilo od roku 2009 do roku 2017 uspořádat 49 sólových i skupinových výstav a představit tvorbu bezmála stovky autorů. Pro řadu z nich to byla první oficiální příležitost vystoupit veřejně v oficiální instituci. Doufám, že to všem v dobrém slova smyslu pomohlo v další profesionální kariéře i v osobním a uměleckém rozletu. Když si pomyslím, že jsme to všichni dělali ve volném čase a bez nároku na finanční odměnu, tak je to slušná práce. Věřím, že s k ní ještě spolu s ostatními kolegy a spolupracovníky vrátím, nyní čekám, až se vyjasní již rok trvající problémy s provozovatelem kavárny. Přejme si, ať je to někdo osvícený, kdo si nebude chtít vyzdobit stěny obrázky z IKEA.

Děkuji za rozhovor.

Kdo je Mgr. Štěpánka Bielešová, (roz. Müllerová), PhD. (*1971 ve Šternberku), historička umění a kurátorka, absolventka Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci obor dějiny umění (1990-1995), vedoucí oddělení Muzea moderního umění Olomouc (od roku 1996), kurátorka sbírky fotografie (od roku 2007), dlouhá léta zde také vede tým kurátorů moderního umění. S fotografem Prof. Jindřichem Štreitem realizuje od roku 2009 cyklus výstav začínajících fotografů v Galerii Café Amadeus. Až do roku 2017 jich připravila téměř padesát. Spolupracuje rovněž s vedoucím ITF profesorem Vladimírem Birgusem. Právě s ním a Prof. Jindřichem Štreitem se jí podařilo připravit několik velkých zahraničních i domácích projektů. Po pracovní stránce na ni měli vliv mj. fotografka Milena Valušková a také vynikající fotograf aktů Miloslav Stibor, díky němuž ve sbírce objevila například kolekce olomouckého klubu fotografů amatérů z 30. let minulého století. Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. se snaží ve světě šířit povědomí o olomouckých fotografech, jimiž je hanácká metropole proslulá. Povedlo se jí to např. v roce 2015, kdy ve Švédsku vystavila kolekci fotografií členů poválečné skupiny skupiny DOFO. Je autorkou monografií českých fotografů Miloslava Stibora (Olomouc 2007), Vladimíra Birguse (Kant 2014), Jindřicha Štreita (Olomouc 2016), Mileny Valuškové (Olomouc 2017) a spoluautorkou monografie Jaroslava Vávry (Olomouc 2011, s Ladislavem Daňkem), Je také autorkou publikace *Civilizované iluze*, ve které odborně zpracovala fotografickou sbírku Muzea umění Olomouc, která reprezentuje vývoj české fotografie od 19. do 21. století. Významná je její práce na řadě dalších fotografických katalogů a výstavách (Michal Macků. *Fotografie, uhlotisky, skleněné geláže*, Olomouc 2007; Milena Valušková. *Bez ohledu na mě*, Olomouc 2007; Michal Kalhous. *Dobrý den pane sousede*, Olomouc 2012). Spolupracuje s olomouckou galerií Caesar a Univerzitou Palackého v Olomouci, podílela se i na přípravě výstavy *Česká fotografie 20. století* (Bonn 2009). V letech 2015– 2016 připravila s Vladimírem Birgusem přehledové publikace o české fotografii 20. a 21. století. Pro švédské publikum to byla *Foto View: Czech Republic* (Landskrona 2015) a pro polské publikum publikaci *Na pierwszy rzut oka*, která byla oceněna 2. cenou na mezinárodním knižním festivalu v Bratislavě v roce 2016. Za svou práci byla nominována na Cenu Ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění. Je vdaná a má dvě děti.

Rozhovor s Jindřichem Štreitem

Profesor Jindřich Štreit: „Do Galerie Café Amadeus vybírám studenty podle kvality, osobitosti a originality jejich fotografické tvorby.“

Pane profesore, když se řekne Galerie Café Amadeus, co se vám bez dlouhého přemýšlení okamžitě vybaví?

Velice krásný prostor s klenutými stropy, místnost v Arcidiecézním muzeu v Olomouci na Václavském náměstí s výhledem na nádhernou katedrálu sv. Václava.

Vzpomenete si na okamžik, v němž vznikl nápad tuto galerii založit? Koho to vlastně napadlo?

Napadlo to mou skvělou kolegyni a spolupracovnici historičku umění Štěpánku Bielešovou z Muzea umění v Olomouci. Setkávali jsme se a uvažovali, jak prezentovat naše studenty Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a jejich tvorbu. Měli jsme a máme výborné studentky a studenty, jež si prezentaci svého díla zaslouží. Je tomu skutečně tak, že z devětadevadesáti procent se galerii Café Amadeus představují naši studenti. Občas se zde pak objeví i jiní posluchači, především z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně z Fakulty multimediálních komunikací a nebo z Ostravské univerzity z Fakulty umění. Nicméně dělal jsem vše pro to, aby tato galerie byla doménou studentů opavského Institutu tvůrčí fotografie.

Na samém počátku jsme přitom netušili, že se bude jednat o tak dlouholetou a navíc pravidelnou aktivitu, což vnímám jako velice cenné. Pozornost si zaslouží i fakt, že „naše“ výstavy plánujeme ve stejný den, kdy se konají vernisáže v Muzeu umění. Jinými slovy, v praxi to vypadá tak, že návštěvníci po skončení vernisáže v Galerii Café Amadeus, se mohou přesunout, a taky to hojně dělají, na navazující vernisáž v Muzeu umění. Činnost obou výstavních prostor se tak snažíme propojovat.

Jak se stalo, že byly pro tuto galerii vybrány právě prostory Arcidiecézního muzea Olomouc?

V prostorách, kde nyní sídlí galerie Amadeus, působila dříve Filozofická fakulta Univerzity Palackého, která zde měla své učebny. Po roce 1989 byl prostor v rámci restitučních nároků vrácen Arcibiskupství olomouckému. To se rozhodlo pro rekonstrukci tohoto objektu. Vznikla zde kavárna, která byla nicméně do jisté míry nevyužita, protože muzejní věci se zde pro charakter veřejného prostoru vystavovat nemohly. Došlo nám, že když tam lidé chodí na kávu a občerstvení, je to vhodný prostor pro fotografické výstavy. Tak se stalo, že ho Arcibiskupství Muzeu umění Olomouc pronajalo.

Proč galerie dostala jméno Amadeus?

Arcidiecézní muzeum v Olomouci, jehož je Galerie Café Amadeus součástí, je úzce spjato s osobou geniálního hudebního skladatele Wolfganga Amadea Mozarta. Právě zde mladý Mozart se svými rodiči pobýval při své návštěvě Olomouce. Proto tedy Galerie Café Amadeus.

Vaše spolupráce s historičkou umění a kurátorkou fotografické sbírky Muzea umění Olomouc, Mgr. Štěpánkou Bielešovou, PhD. - kurátorkou tohoto prostoru - je dlouhodobá a rozličná. Jak se projevuje při činnosti galerie?

Tady je na místě, abych Štěpánce poděkoval. Bez její pracovitosti, nadšení a profesionality by Galerie Café Amadeus takovým dnes již vyhledávaným místem nebyla. Naše konkrétní spolupráce vypadá tak, že si rok předem stanovíme program, tedy plán galerie. Já Štěpánce donesu CD, na nichž jsou bakalářské a diplomové práce či studentské klauzury a z toho pak společnými silami vybíráme. Každý z nás navrhne své „favority“, o nichž pak diskutujeme, až se dobereme ke konečnému rozhodnutí. Jedná se vždy o čtyři až pět jmen na daný rok. Pomáhá nám v tom také úspěšný absolvent Institutu tvůrčí fotografie a mimo jiné také vítěz prestižní soutěže Czech Press Photo Svatopluk Klesnil, který vede v Olomouci vynikající Českou fotoškolu.

V úvodu pojednání o Galerie Café Amadeus se dočteme, že „galerie především sleduje tvorbu studentů Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě, které garantuje Jindřich Štreit“. Kterým studentům a jejich tvorbě zde dáváte prostor vy osobně? Podle čeho je vybíráte?

Podle kvality, osobitosti, originality. Funguje to takto velice dobře. Zajímavé je, že i když máme se Štěpánkou oba dva rádi výtvarnou fotografii, téměř vždy se shodneme na autorech, kteří se věnují tvorbě dokumentární.

Kterí v současné době úspěšní a známí fotografové zde byli představeni jako mladí a začínající?

Je jich více, za všechny bych uvedl následující jména: Arek Gola, Krzysztof Gołuch, Lena Jakubčáková, Svatopluk Klesnil, Bára Skopalíková či Jitka Horázná. Mimochodem právě díky její tvorbě byla v roce 2011 Galerie Amadeus jako jediná česká galerie pozvána na prestižní pařížský Festival mladé evropské fotografie Circulation(s).

Rád bych zdůraznil, že vystavujeme polské i slovenské autory, takže Amadeus má mezinárodní kontext. Pro úplnost je nutno dodat, že pár termínů v programu je věnováno Židovskému festivalu a Festivalu světla. Zde při výběru autorů postupujeme podobně, jak jsem uvedl výše. Hledáme autory, kteří se věnují židovské tematice, a těch není mnoho. Nyní je to ale například nadějná autorka žijící v Izraeli, doktorandka Univerzity Tomáše Bati Zlíně, Eliška Blažková. Když připravujeme Festival světla, tak se prezentují společně studenti ze Slezské univerzity v Opavě a Univerzity Tomáše Bati ze Zlína.

Dá se říci, že galerie Amadeus podporuje všechny trendy současné fotografie, nebo se zaměřuje jen na některé z nich?

Je to velmi otevřená galerie, třebaže dokumentární fotografie převažuje. Věnujeme se dále i subjektivnímu dokumentu, zátiší, výtvarné fotografii. Vystavovali jsme ale i autory, o nichž naši studenti napsali diplomové práce. Jako příklad mohu uvést olomouckého fotografa Josefa Mikulku (1892 až 1975), jehož tvorbě se v diplomové práci věnoval David Komínek. Svě místo měl v galerii také přerovský fotograf Jaromír Palas, o němž psal Svatopluk Klesnil.

Která z výstav či jiných akcí Vás osobně nejvíce oslovila, na co jste nejvíce pyšný?

Jsem pyšný na každou výstavu. Nicméně loni v září mne hodně zaujala výstava mladých talentovaných fotografek. Šlo o pěti studentek a absolventek Institutu tvůrčí fotografie FPF SU

v Opavě. Jednalo se fotografky z Česka, Polska a Slovenska: Julii Andrzejewskou, Alicji Brodowicz, Tatianu Hajduk, Kristýnu Erbenovou a Evu Jakobcovou. Byla to silná výstava s meditačním a filozofickým podtextem a nesla název Světlo jinak VI.

Kolik výstav jste zde za dobu trvání galerie připravil a které významné osobnosti ji navštívily?

Odhaduji, že se jednalo o čtyřicet až padesát výstav. Vernisáže navštívil vedoucí Institutu tvůrčí fotografie profesor Vladimír Birgus, jeho zástupce docent Jiří Siostrzonek, rektor Slezské univerzity v Opavě docent Pavel Tuleja, děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě profesor Zdeněk Stuchlík, představitelé Univerzity Palackého v Olomouci, význační fotografové, herci, režiséři olomouckého divadla, lékaři včetně manželů Maňákových, ale také kurátoři Muzea umění Olomouc, například Ivo Binder. Na mnohých vernisážích jsem měl možnost setkat se s manželkou Miloslava Stibora. Těší mne ale také, že na výstavy mladých autorů přijíždějí i jejich rodiče, a to mnohdy z daleka. Když například vystavovala Michaela Spurná, přijel celý hasičský sbor, v němž působí její maminka.

Jaký je dle vašeho názoru základní přínos této galerie?

Velkým přínosem je především pro naše studenty, z nichž mnozí vystavují samostatně poprvé, a to je vždy pro autora historická událost, jež mu mimo jiné zvedne sebevědomí. Dobré jméno si tím udržuje i Institut tvůrčí fotografie a celá Slezská univerzita. Vždyť o každé výstavě je vždy relace v regionální či celostátní televizi, rozhlase, vycházejí články, rozhovory s tvůrci. Důležité je rovněž říci, že celou výstavní činností získává Institut tvůrčí fotografie prostřednictvím svých studentů body v Registru uměleckých výstupů, tzv. RUVu.

V současné době se v Galerii Café Amadeus nevystavuje. Jak vidíte její budoucnost?

Ano je to tak, výstavní činnost je pozastavena. Mění se totiž provozovatel tohoto prostoru. Nicméně ten následný se nechal slyšet, že tyto aktivity míní podporovat a pokračovat v nich. V této souvislosti bych rád zdůraznil, že naše snažení podporuje vedení Muzea umění Olomouc, konkrétně stávající ředitel Michal Soukup, rovněž vedoucí Institutu tvůrčí fotografie profesor Vladimír Birgus si přeje pokračování. Nakonec je to přání i samotných studentů. Nejenže tady mohou vystavovat, ale jako prestižní vnímají skutečnost, že vždy po výstavě věnují jednu svou fotografii Muzeu umění. Muzeum tak sleduje současné mladé umění způsobem, kterým to žádné jiné muzeum v tuzemsku nedělá, a navíc si rozšiřuje svůj fond. Obě strany jsou si tedy vzájemně prospěšné.

V budoucnosti bych byl ovšem velmi rád, kdyby světlo světa spatřila kniha či katalog shrnující činnost celé této galerie od jejího vzniku dosud. Tento zajímavý a do značné míry výjimečný výstavní prostor, lidé okolo něho i samotní tvůrci si to bezesporu zaslouží.

Děkuji za rozhovor.

Kdo je prof. Mgr. Jindřich Štreit Dr. h. c. (*1946 Vsetín)

Je světoznámý český dokumentární fotograf a pedagog. Narodil se 5. září 1946 ve Vsetíně na Valašsku. V roce 1956 byla rodina vystěhována do podhůří Jeseníků do obce Těchanov. Vystudoval gymnázium v Rýmařově a poté Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor výtvarná výchova. První impulz k fotografování dostal od svého otce, vliv v tomto

ohledu na něho měl prof. Jan Bukovjan, se kterým se setkal v době svých vysokoškolských studií. Po jejich ukončení začal vyučovat a posléze i ředitelovat na základní škole v Rýmařově. Od roku 1974 vedl galerii v Sovinci a o pár let později i v Bruntále.

V roce 1982 se zúčastnil nepovolené výstavy neoficiálních výtvarných umělců v Praze. Tajnou policií byl vzat do vazby a následně byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 10 měsíců s podmíněným odkladem na dva roky za údajné hanobení republiky a jejího představitele. Zároveň mu byly státní policií zabaveny negativy, pozitivy i fotografické přístroje a byl mu vysloven zákaz vykonávání fotografické činnosti. Po propuštění z vězení nejprve pracoval v knihovně a po uzavření soudního jednání jako dispečer Státního statku Ryžoviště. Ještě intenzivněji se věnoval kulturní činnosti a fotografování. Po sametové revoluci v letech 1991–1994 byl zaměstnancem Okresního úřadu v Bruntále a posléze bruntálského muzea. Vyučoval dokumentární fotografii na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze, kde v roce 2000 habilitoval a stal se docentem pro obor fotografie. V roce 2009 získal profesuru na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, a dne 18. září 2009 byl prezidentem Václavem Klausem jmenován profesorem pro obor volné a užité umění. V současné době je pedagogem na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Zaměřuje se na dokumentování života na venkově a obyvatele českých vesnic. Jeho hlavním tématem je tedy vesnice, ale věnoval se rovněž dokumentování těžké práce v továrnách (knihy Lidé třineckých železáren, Vítkovice, Ocelový svět) a mnoha sociálním tématům o drogově závislých, handicapovaných, nevidomých, starých lidech, cizincích, lidech bez domova. Zaměřuje se rovněž na sakrální témata. (cykly Brána naděje nebo Prozřetelnost boží).

Od roku 1991 pracuje na dokumentárních projektech ve Francii, Anglii, Brazílii, Moldávii, Rakousku, Německu, Japonsku, Číně, Maďarsku, Rusku (Burjatsko, Krasnodarský kraj, Inguško, Čečensko), ale také v České republice (Ženské věznice, Břevnovský klášter, Lidé olomouckého okresu, Lidé Mikulovska, Cesta ke svobodě, Lidé Třineckých železáren, Mezi námi, Za opou, Spolu, Cesty života, Lidé mého kraje – Bruntálsko, Ocelový svět, Tichá nemoc, Vítkovice, Hledat anděla, Lidé Vítkovska). Na Institutu tvůrčí fotografie se podílel na vedení několika studentských projektů (Lidé Hlučínska, Náš svět, Zlín a jeho lidé, Dobrovolně, Opava na prahu 3. tisíciletí, Dopravní podnik Olomouc).

Jindřich Štreit každé léto organizuje výstavní expozice na hradě Sovinec. Je členem Sdružení Q Brno, Spolku olomouckých výtvarníků, Aktivu volné fotografie při Pražském domě fotografie a Umělecké besedy v Praze. Realizoval na tisíc sto autorských výstav a mnoha kolektivních se zúčastnil, je autorem 30 publikací. Je zastoupen v nejvýznamnějších sbírkách a bylo o něm natočeno několik filmů. V roce 2006 mu bylo uděleno ocenění Medaile Za zásluhy I. třídy při příležitosti státního svátku vzniku samostatného Československa. Dne 2. října 2014 od VŠVU v Bratislavě obdržel čestný doktorát (dr. h. c.) jako jediný fotograf v Česku a na Slovensku. V současné době mj. dokončil fotografický cyklus věnovaný kaplanské službě v českých věznicích nazvaný Ze tmy ke světlu. Vernisáž se konala 4. července 2018 na Velehradě při příležitosti svátku sv. Cyrila a Metoděje za účasti mnoha významných osobností. Je ženatý a má dceru Moniku.

Rozhovor se Svatoplukem Klesnilem

Svatopluk Klesnil: „Prostor Galerie Café Amadeus má velký potenciál.“

Magistr umění Svatopluk Klesnil, absolvent Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a nyní úspěšný učitel fotografie, majitel a lektor České fotoškoly, patří do trojice tvůrců Galerie Café Amadeus.

Kdo z vaší trojice byl v souvislosti se vznikem galerie hlavní osobností?

Byla to Štěpánka, která stála u začátku toho všeho. Pravděpodobně Štěpánce patří zásluha, že vedení muzea poskytlo prostor Amadea na fotografické výstavy. Pamatuji si z vyprávění zaměstnanců muzea, že než galerie vznikla, tak tehdejší vedení Muzea umění Olomouc nemělo v plánu uvolnit nějaký prostor pro progresivní fotografické výstavy současných autorů. Existovala sice tehdy v rámci muzea Kavárna Café 87, kterou vedl kolega Štěpánky, lektor a programový pracovník muzea Mgr. David Hrbek. Zde se sice fotografické výstavy občas pořádaly, ale nešlo o nic koncepčního, byla to taková všehochuť.

Kdy a jak jste se vlastně se Štěpánkou poznali a začali spolupracovat?

Bylo to zajímavé setkání, trochu jako z filmu, a roli v něm sehrála fotografka Jitka Horázná, která pracovala v aukční síni v Praze. Zhruba před dvanácti lety měla za úkol předat Štěpánce nějaké fotografie. Domluvily se, že k předání dojde na vlakovém nádraží v Olomouci, kde Jitka Horázná projížděla vlakem z Prahy dál na Moravu. Štěpánka čekala na Jitku na nástupišti a spolu s ní také já, protože jsem Jitku znal a chtěl ji pozdravit. Tam jsem se se Štěpánkou seznámil. Postupem času jsme se potkávali při různých pracovních příležitostech dál. Například při příležitosti Jindřichových 60-tých narozenin, kdy měl Jindřich v Muzeu umění retrospektivní výstavu sestavenou kurátorem Tomášem Pospěchem. Při této příležitosti měli Jindřichovi studenti z ITF výstavu v tramvaji, která jezdila Olomoucí dle jízdního řádu, jako hromadný prostředek. Byla to pojízdná výstava, kterou uspořádalo Muzeum umění spolu s Dopravním podnikem Olomouc. Vystavoval jsem tam já, Kristýna Erbenová, David Komínek, Jaroslav Dufek, Martin Cenkl a další. Tam se naše spolupráce rozvinula.

Ve kterém roce to bylo?

V roce 2007. To jsem byl dva roky student Institutu tvůrčí fotografie, potkával jsem se tam s Jindřichem Štreitem.

Jak se vlastně z tebe stal student Institutu tvůrčí fotografie a poté zakladatel a majitel České fotoškoly?

Občas jsem fotografoval již v dětství, ale vážně jsem se fotografií začal zabývat až koncem devadesátých let, kdy jsem začal chodit do fotoškoly k Evženovi Sobkovi do Brna. O rok později na ostravskou konzervatoř, ale zde se mi nelíbilo. Poté jsem už směřoval na Institut tvůrčí fotografie do Opavy. A dnes fotografii učím. Českou Fotoškolu jsem spoluzaložil na přelomu roků 2005/2006. Její náplní jsou pořádání výstav a kurzů pro zájemce o fotografování. Výuka fotografie je svobodné povolání, a já svobodu ke své práci potřebuji. Rukama mi zde projde

několik desítek studentů ročně. Někteří mají opravdu velké nadání a ty se snažím i podporovat.

Mají účastníci těchto kurzů o Galerii Café Amadeus povědomí?

Určitě mají. Mými kurzy prošlo za dvanáct let existence České fotoškoly v Olomouci více než několik set absolventů a většina o Amadeu ví. Mnozí chodili na vernisáže, diskutovali o nich a vraceli se zde s blízkými.

Vraťme se na počátek vzniku této galerie, přispěla něčím do kulturního prostoru v Olomouci?

Olomouc měla a má hodně fotografů, ale neměli zde možnost zajít si na pravidelné fotografické výstavy, anebo dokonce i zde prezentovat svá díla. Skutečností je, že Muzeum umění občas výstavu fotografií uspořádalo, ale spíše už ověřeným autorům. Amadeus byl jediným z možných prostorů pro ukázkou tvorby mladých fotografů, kteří tvoří na dobré úrovni. Potřebu vystavovat jejich kvalitní díla jsme pravděpodobně cítili všichni tři. Jindřich zprostředkoval zdroje, tedy tvůrce, studenty Institutu tvůrčí fotografie, Štěpánka zázemí a já svůj zájem angažovat se. Angažovat jsem se začal v roce 2010.

O jaké tvůrce se při prvních výstavách jednalo?

Ty zcela první výstavy nebyly spojeny s Institutem tvůrčí fotografie. První dvě byly od autorů ze střední Moravy. Jenže těch opravdu kvalitních mladých či začínajících fotografů na vyšší úrovni zase tolik na Střední Moravě není, aby se program naplnil pouze jimi, takže se hledalo v řadách studentů ITF. Zde bych upozornil, že jsem se v galerii začal osobně angažovat před osmi lety, tedy v roce 2010, takže nemohu vyloučit možnost, že pohnutky jejího vzniku mohly být i jiné. První tři výstavy zde realizované si nepamatuji, zúčastnil jsem se jich jen jako návštěvník.

Které z výstav tě osobně nejvíce zaujaly?

Z naprosté většiny byly výstavy na výborné úrovni. Mám rád sociální dokument, protože k němu tíhnu a dělám ho. Dokážu ale i ocenit jiné druhy fotografického umění, různá témata, jiné žánry. Obecně k činnosti Amadea mohu říci, že jsem několik výstav kurátoroval a zhruba 80 procent z nich jsem přímo instaloval.

Byl jsi spokojen s dramaturgií výstav?

Ano. Štěpánka, Jindra a já jsme se vždy ke konci roku scházeli a diskutovali o tom, co pustíme dál. Snažili jsme se o pestrost a vždy jsme se domluvili, i když se každému z nás mohlo líbit trochu něco jiného. Ne vždy mne vše zajímalo, netíhnu například k inscenované fotografii, ale respektuji ji. Naším cílem byla kvalita výstav, typ vystaveného žánru byl podružný.

Jak hodnotíš činnost Galerie Café Amadeus celkově?

Velmi pozitivně. Amadeus je navíc krásná kavárna nacházející se v jednom z nejnádhernějších prostorů v Olomouci, u katedrály sv. Václava. Výhled či přímo posezení před kavárnou s tímto výhledem nemá konkurenci. V Olomouci je velmi mnoho kaváren a o to víc se musíš snažit, abys přilákal hosty. V tomto ohledu může mít prostor Amadea velký potenciál.

Myslíš si, že se galerie opět oživí?

To netuším. Ale bylo by to určitě ku prospěchu věci, bylo by to fajn. Je škoda v tom nepokračovat. Obyvatelé města i návštěvníci by měli možnost vidět další zajímavé výstavy. Zatím se zde od konce roku 2017 už nic nepořádá, je zavřeno, žádný projekt není. Amadeus by se měl dostat do rukou nájemci, který by tímto výjimečným prostorem žil. Dají se zde kromě vernisáží pořádat přednášky, koncerty i další věci.

Bez ohledu na další osud galerie, jaké máš profesní plány do budoucna?

Sedm let jsem pracoval na souboru z Rýmařovska, který mne stál hodně energie. Chtěl bych se k němu od podzimu 2018 ještě vrátit.

Kde čerpáš inspiraci a sílu pro svou tvorbu?

Důležité je samozřejmě sebevzdělávání, ale hlavní je odžitý život. To je ta největší škola. Pak se jen hledá forma, jakou tomu dát. V tomto se dá inspirovat u jiných. Sílu a vnitřní klid nenacházím u počítače, ten mne vysiluje, ale v manuální práci na zahradě a na domě. Venkov, příroda...dotýkám se smyslu života, neztrácím se sám sobě. Umění se mi pak dělá lépe.

Děkuji za rozhovor.

Kdo je MgA. Svatopluk Klesnil (*1977 v Přerově)

Pochází z venkova z tradiční zemědělské rodiny z malé vesnice Citov u Přerova. Fotografovat začal již v dětství. Původně absolvoval Zemědělské učiliště a moc nechybělo a namísto významného fotografa a úspěšného učitele fotografie, málem pokračoval v rodinné zemědělské tradici. Naštěstí se tak nestalo, Klesnil maturoval na Ekonomické škole, poté navštěvoval ostravskou konzervatoř, ale záhy z ní odešel. V roce 2004 byl přijat na Institut tvůrčí fotografie Filozoficko – přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, kde v roce 2016 absolvoval jako magistr umění.

V současné době je majitelem České fotoškoly Olomouc, kterou založil v roce 2006. Její náplní jsou mimo jiné kurzy pro zájemce o fotografování, Svatopluk Klesnil zde působí jako lektor. Ve své vlastní tvorbě se zaměřuje na sociální dokument, módní a reklamní fotografii.

V roce 2010 se začal angažovat na realizaci výstav v Galerii Café Amadeus, spolu Štěpánkou Bielezovou a Jindřichem Štreitem tvořil trojici, která výstavy do tohoto prostoru vybírala a realizovala.

V roce 2009 získal jeho soubor Příprava šampionů druhou cenu v kategorii Každodenní život v prestižní soutěži Czech press photo.

Vystavoval samostatně i na skupinových výstavách mj. v Praze, Brně, Ostravě, Berlíně, Poznani nebo Záhřebu. Jeho snímky jsou zastoupeny ve sbírkách Muzea umění Olomouc, UP Olomouc i v soukromých sbírkách. Je svobodný a bezdětný.

Závěr.

Cílem této diplomové práce nebylo jen zmapování pouhého výčtu a počtu výstav, které byly v Galerii Café Amadeus po dobu jejího trvání realizovány. Značný důraz byl kladen na texty s charakterem pramenů. Jsou jimi rozhovory s třemi osobnostmi, které za touto galerií stály: kurátorkou Muzea umění Olomouc Mgr. Štěpánkou Bielešovou, PhD., fotografem a pedagogem Prof. Jindřichem Štreitem a majitelem a lektorem České fotoškoly v Olomouci MgA. Svatoplukem Klesnilem. Rčení, že každý je nahraditelný, v souvislosti s nimi neplatí. Nebýt jejich nápadu, invence, kreativity, uměleckého nadání a pracovitosti nehovořilo by se o této galerii jako o renomované a výjimečné.

Domnívám se, že cíl této práce byl splněn. Z rozhovorů se zmíněnými osobnostmi vyplynuly jejich pohnutky i způsob jejich práce. Ukázalo se tušené: že všichni tři nejsou zahleděni jen do sebe, do své tvorby a práce, ale chtěli poskytnout prostor pro ostatní. Záměr o to chvályhodnější, že pomáhali začínajícím a mladým fotografům, kterým tímto dali obrovský impuls a sebevědomí do další tvorby. Z rozhovorů s nimi vyplynul mezi řádky i způsob jejich práce. Všichni tři jsou osobnosti se smyslem pro spolupráci a kompromis. Setkávali se na pravidelných poradách a debatovali o výčtu autorů, jejichž díla v galerii nakonec vystavili. Ne vždy se všichni tři shodli. O to je cennější jejich velkorysost a schopnost povznést se nad svůj názor.

Hodnotíme-li tedy téměř devítiletou činnost Galerie Café Amadeus, může nám být jen líto, že ve své činnosti již nepokračuje. Výše popsaná společná práce tří naprosto vyjimečných osobností nemohla dopadnout jinak než výborně.

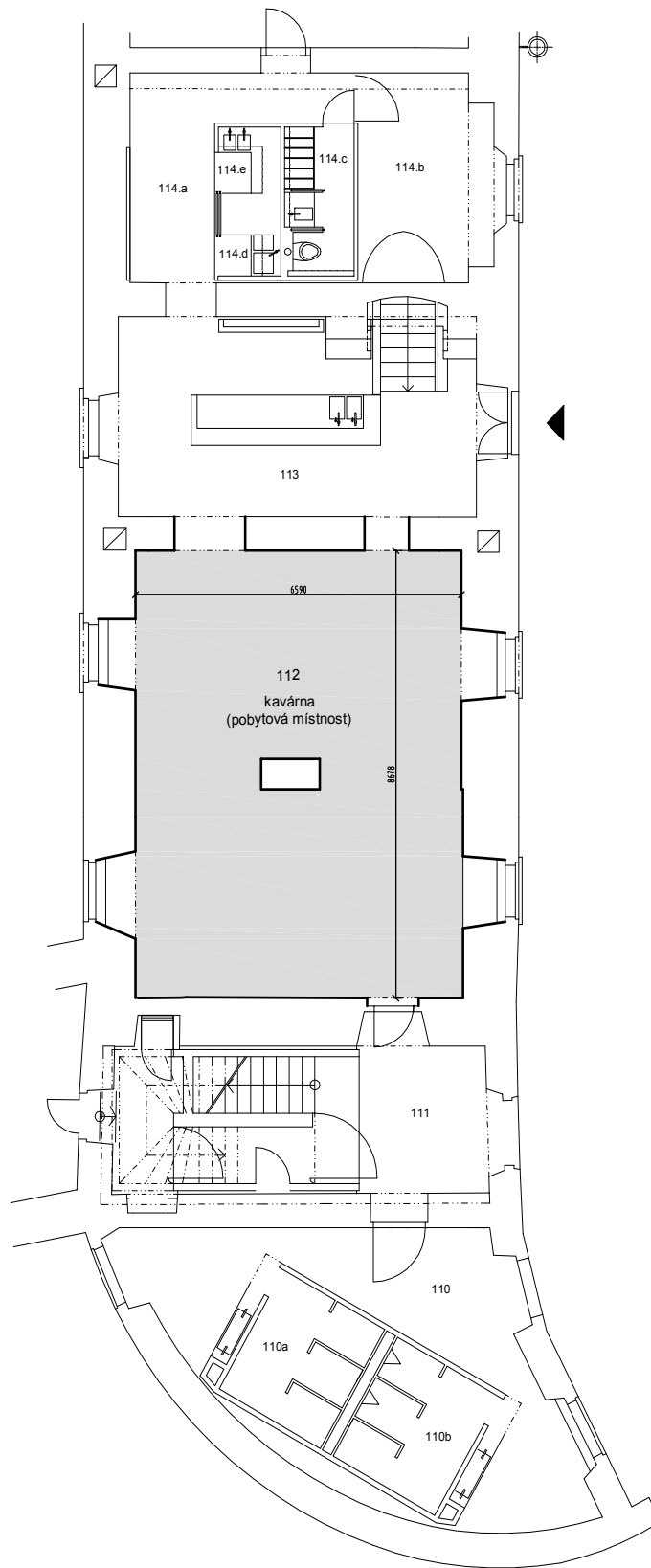
Mgr. Štěpánka Bielešová, PhD. je mimořádně vzdělaná historička umění. Jako kurátorka sbírky fotografií svou činností dosahuje kvalit těch nejlepších českých kurátorů, jako jsou emeritní kurátor Antonín Dufek z Moravské galerie v Brně a Jan Mičoch z Umělecko průmyslového muzea v Praze. V mnohých ohledech, jako např. v akviziční činnosti, je dokonce předčí. Svou cílenou výstavní a v návaznosti na to akviziční činností, se jí od roku 2007, kdy osiřelou fotografickou sbírku Muzea umění Olomouc převzala jako kurátorka, podařilo z této sbírky vybudovat třetí nejvýznamnější sbírku fotografií v republice. V segmentu současného umění je tato fotografická sbírka v tuzemsku bezkonkurenční. Je doslova fascinována svou prací a vykonává ji s maximálním nasazením, a to mnohdy na úkor svého soukromí a volného času. Díky své vysoké odbornosti, ale také optimistické povaze se jí podařilo získat ke spolupráci mnohé z nejvýznamnějších českých osobností z řad kunsthistoriků a umělců v čele s profesorem Vladimírem Birgusem, českým historikem umění evropské úrovně, fotografem, vysokoškolským pedagogem a tvůrcem úspěchů Institutu tvůrčí fotografie, jakožto nejvýznamnější české fotografické školy, i s profesorem Jindřichem Štreitem, světově uznávaným českým fotografem a vysokoškolským pedagogem, který je obdivován svými studenty, z nichž vychoval mnoho významných fotografů věnujících se dokumentu.

MgA. Svatopluk Klesnil fotograf ověnčený cenami z významných fotografických soutěží a mimořádně nadaný učitel fotografie, má spolu se svou Českou fotoškolou v Olomouci, podle slov Mgr. Štěpánky Bielešové, PhD., minimálně padesátiprocentní podíl na úspěchu Galerie Café Amadeus.

A tak jsme byli svědky mimořádného počínu, kdy se po dobu mnoha let prezentovalo to nejlepší ze současné fotografické tvorby mladých nadějných autorů, studentů nebo absolventů uměleckých vysokých škol v čele s Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě pod vedením profesora Vladimíra Birguse.

Jednou z variant rozšíření této stávající práce je možnost realizace knižního vydání. Galerie Café Amadeus a její protagonisté si to velmi zaslouží. Mimo jiné proto, že stále existuje naděje na její znovuotevření. Publikace, která by jí jen slušela, by pak mohla mít pokračování v dalších dílech.

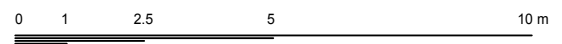
Příloha: půdorys Galerie Café Amadeus Olomouc

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 1.NP - ZÁPADNÍ KŘÍDLO

*ozn.: stávající úprava - úprava jednotlivých povrchů je popsána v technické zprávě (část B.1) nebo v části projektu C.1. - Soupis stavebních prvků

ÚČEL	PODLAHA	skladba podlahy	STĚNY	STROP	PAMÁTKOVĚ CENNÉ PRVKY	m2
kavárna	klet. beton epoxid. lak	R1	vápenná omítka	vápenná omítka	Ø okno 4x	61,30
vstup do kavárny	klet. beton epoxid. lak	R1	vápenná omítka	vápenná omítka	R portál 1x, R znak 1x, Ø okno 1x	28,50

ARCIDIECZNÍ MUZEUM OLOMOUC - KAVÁRNA AMADEUS
Kapitulní děkanství
PŮDORYS 1.NP M 1:100 (A3)

Seznam použitých pramenů:

Muzeon Muzea umění Olomouc 2016 - 2018
Rozhovor se Štěpánkou Bielešovou
Rozhovor s Jindřichem Štreitem
Rozhovor se Svatoplukem Klesnílem
Posudek oponenta disertační práce Mgr. Štěpánky Bielešové Prof. PhDr. Vladimíra Birguse
Rozhovor Štěpánky Bielešové pro Muzejní časopis Muzeon Muzea umění Olomouc
Vernisáže a výstavy současné fotografie v Galerii Café Amadeus Olomouc 2009 - 2017
Ročenka Galerie Café Amadeus 2009 - 2017
Podsbírka MUO Kniha 20. století
Archiv Muzea umění Olomouc, fond Galerie Café Amadeus, 2009-2017
Archiv ITF FPF SU v Opavě
<https://www.facebook.com/pg/muzeumumeni/posts/>
https://cs.wikipedia.org/wiki/Muzeum_um%C4%9Bn%C3%AD_Olomouc
www.muo.cz/kavarna-amadeus
www.artmap.cz/galerie-cafe-amadeus
tourism.olomouc.eu/culture/galleries/galerie-verejne/galerie-cafe-amadeus/cs
<https://www.iumeni.cz>
https://issuu.com/muzeumumeniolomouc/docs/rocenka_amadeus
<https://www.restu.cz/kavarna-amadeus/>
<https://digiarena.e15.cz/stoleti-jan-langer-v-cafe-amadeus-muzeum-umeni-olomouc>
<https://www.olomouc.cz/>
<https://olomouc.rozhlas.cz/vystava-v-cafe-amadeus-vas-zavede-mezi-vezne-6408302>
olmuart.cz/test/en/amadeus-cafe--77/
<http://inoviny.slu.cz/index.php/aktualne/1186-varsavsky-absolvent-institutu-vystavuje-v-olomoucke-galerii-cafe-amadeus-fotosoubor-utek-do-divociny>
www.scena.cz/index.php?d=1&o=4&c=15877&r=22
<https://kultura.eurozpravy.cz/umeni/146365-v-galerii-cafe-amadeus-vystavi-babu-z-lesa/>
<https://www.ceskegalerie.cz/cs/detailudalosti/526/-/svetlo-jinak-vi>
<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-live-kulturni-servis/227422/galerie-amadeus-v-olomouci-vystavi-snimky-kalifornskych-tulaku.html>
<http://www.itf.cz/index.php?text=18-galerie-v-kavarne-amadeus-predstavi-casosberne-fotografie-jana-brance>
<https://www.facebook.com/search/top/?q=galerie%20caf%C3%A9%20amadeus%20olomouc>
<https://inoviny.slu.cz/index.php/studenti/735-vystavy-v-cafe-amadeus-poskytuji-studentum-a-absolventum-institutu-vic-nez-pouhou-moznost-prezentace>

Seznam použité literatury:

Bieleszová, Štěpánka, Mgr., PhD.: Civilizované iluze. Fotografická sbírka Muzea umění Olomouc / Civilised illusions : photography collection of the Olomouc Museum of Modern Art, Muzeum umění Olomouc, Olomouc 2012. 287 s.

Bieleszová, Štěpánka, Mgr., PhD., Birgus. Vladimír, Prof., PhDr.: Na pierwszy rzut oka : wybór z czeskiej fotografii XX i XXI wieku = Na první pohled : výběr z české fotografie 20. a 21. století / At first sight : a selection of Czech photography from the 20th and 21st centuries, Muzeum umění Olomouc ve spolupráci s Muzeem Śląska Opolskiego a Institutem twórci fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, Opole 2016. 191 stran

Birgus, Vladimír, Prof. PhDr.: 25 let Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě / 25 years of The Institute of Creative Photography, Silesian University in Opava, KANT 2015, 381 s.

Birgus, Vladimír, Prof., PhDr.: Vnitřní okruh v současné české fotografii / The intimate circle in contemporary Czech photography, KANT ve spolupráci s Galeríí hlavního města Prahy, Praha 2013. 188 s.

Birgus, Vladimír, Prof., PhDr.: Opavská škola fotografie : dvacet let Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě / Opava school of photography : twenty years of [i.e. years of] the Institute of Creative Photography, Silesian University in Opava, Slezská univerzita v Opavě ve spolupráci s nakl. KANT, 2011. 295 s.

Birgus, Vladimír, Prof., PhDr., Mlčoch, Jan: Česká fotografie 20. století. Průvodce. Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze - KANT, Praha 2005.

Proksch Nikolas (ed.), Bartošová, Hana, Renotiere, Gina: Listování - moderní knižní kultura ve sbírkách Muzea umění Olomouc / Turning pages - modern book culture in the collections of the Olomouc Museum of Art, Muzeum umění Olomouc, Olomouc 2009. 191 s.

Bieleszová, Štěpánka, Mgr., PhD.: Výchova a vzdělávání dospělých v oblasti fotografie

Doležal, Jiří, MgA.: Stopy paměti

Jmenný rejstřík:

A

Ambroz, Vladimír 130
Andrzejewska, Julia 121, 135
Andrýsek, Jiří 17, 23
Armutidisová, Irena 17, 129
Armutidis, Nikos 25
Albers, Josef 61

B

Bachůrek, Dominik 128
Bieleuszová, Štěpánka 15, 17, 18, 21, 23,
29, 31, 33, 37, 39, 43, 45, 47, 57, 59
61, 63, 67, 73, 83, 87, 93, 99, 123, 125,
131, 133, 134, 137, 138, 141
Birgus, Vladimír 17, 25, 47, 59, 71, 81,
115, 123, 130, 131, 135, 141
Binder, Ivo 135
Barthes, Rolland 31
Bláhová, Lenka 59, 130
Blažková, Eliška 109, 128, 134
Branč, Jan 37
Balko, Andrej 47
Bán, Andrej 47
Bieleusz, Petr 75
Brodowicz, Alicja 121, 135
Bukovjan, Jan 136

C

Cenkl, Martin 89, 137
Cetera, Lukáš 31, 123
Ceccaroni, Marco 65, 128
Connor, Hana 119

D

Daněk, Ladislav 131
Drtíkol, František 31, 73, 121
Dobrowski, Grzegorz 45
Doležel, Jiří 53, 129
Drábek, Petr 57
Dufek, Antonín 57, 141
Dufek, Jaroslav 137
Detko, Marek 65, 128
Dubjak, Martin 129
Durczak, Ondřej 111

E

Erbenová, Kristýna 67, 121, 135, 137
Estés, Clarissa Pinkola 77

F

Funke, Jaromír 73
Franc, Josef 23

G

Grzelewska, Anna 71
Gola, Arkadius 18, 29, 31, 107, 115,
126, 129, 134

Gołuch, Krzysztof 71, 115, 134

H

Hajduk, Tatiana 121, 135
Havlová, Ester 125
Holík, Martin 87
Hossain, Akrama 119
Hrbek, David 125, 137
Hrinda, Ladislav 17, 21, 129
Horázná, Jitka 18, 35, 59, 127, 130,
134, 137
Hrubý, K. O. 25
Hollar, Václav 77
Hyža, Alan 47
Hlavica, Martin 51, 127
Horký, Lukáš 75, 129
Hucek, Miroslav 130
Hunterová, Jana 59, 130

Ch

Chadim, Tomáš 130
Cholastová, Denisa 128

J

Jakubčáková, Lena 18, 49, 59, 103,
130, 134
Jakubcová, Eva 121, 135
Jakubec, Tomáš 89
Jandourek, Filip 119
Jarcovjáčková, Libuše 35
Jeništa, Alexandr 128
Jeništová, Klára 99
Jetelová, Magdaléna 123
Jindra, Jan 130

K

Klesnil, Svatopluk 18, 33, 43, 59, 65,
75, 85, 97, 111, 126, 127, 128,
129, 130, 134, 137, 139, 141
Kita, Karel 18, 129, 130
Kiovská, Katarína 103
Krupařová, Vendula 18
Kolář, Viktor 23
Kachyňa, Karel 33
Kollár, Martin 47
Kadár, Ján 49
Klos, Elmar 49
Kocián, Jaroslav 130
Kocian, Jan 59
Komínek, David 65, 73, 128,
129, 134, 137
Košťál, Vladimír 99, 129
Kašpárek, Jiří 75
Köhlerová, Renáta Mia 77
Kosík, Zbyněk 97
Kosinski Jerzy 77
Kryšťufek, Milan 59, 130

- Křenek, Jiří 130
 Kučera, Oldřich 93
 Kučera, Jaroslav 130
 Kubík, Roman 130
 Kuneš, Aleš 130
 Kyndrová, Dana 130
- L**
 Langer, Jan 18, 63, 87, 129
 Lamla, Lukáš 126
 Luskačová, Markéta 57
- M**
 Macků, Michal 131
 Maixner, David 59, 130
 Malachta, Oldřich 95
 Malůšek, Marek 59, 130
 Mára, Pavel 130
 Mařák, Luděk 23
 Marenčin, Martin 47
 Mlčoch, Jan 141
 Mozart, Wolfgang Amadeus 133
 Mužík, David 51, 59, 127, 130
 Mahr, Jan 61
 Mikulka, Josef 73, 129, 133
 Myška, Miroslav 130
- N**
 Nimcová, Lucie 47
 Cave, Nick 77
 Němeček, Jan 117
 Němec, Jan 31, 121
- O**
 Ondzik, Jozef 47
 Ondrušková, Teresa 65, 97, 128
- P**
 Papež, František 115
 Pacholík, Bob 23
 Pavlíček, Tomáš 97
 Palas, Jaromír 85, 129, 134
 Papoušek, Petr 128
 Petrůjová, Lucia 93, 99, 129
 Podestát, Václav 131
 Podhorná, Lucie 97
 Pospěchová, Eva 51, 127
 Pospěch, Tomáš 130, 137
 Petřková, Jiřina 53
 Petřek, Vladimír 53
 Pikous, Jan 59, 130
 Pikous, Šimon 65, 128, 130
 Pandulová, Eva 75
 Procházka, Emanuel 99
 Přivřel, Jiří 129
- R**
 Reynek, Bohuslav 117
 Reynek, Jiří 117
- Renaud, Suzanne 117
 Rothko, Mark 61
 Růfus, Milan 85
- S**
 Sagatowska, Katarzyna 87
 Sedláčková, Lenka 129
 Siostrzonek, Jiří 135
 Scholaster, Radim 87
 Sláma, Vojtěch 59
 Smejkal, Pavel Maria 59, 130
 Spurná, Michaela 18, 43, 59, 127, 130, 135
 Siderski, Rafal 18, 45, 65, 128
 Skopalíková, Barbora 18, 75, 97, 111, 134
 Skworc, Wiktor 115
 Slivka, Vladimír 129
 Sousedík, Bořek 21
 Sobek, Evžen 130, 137
 Soukup, Michal 135
 Stibor, Miloslav 123, 125, 131, 135
 Stollmann, Karol 129
 Stuchlík, Zdeněk 123, 135
 Sudek, Josef 73
 Sapara, Vojtěch 23
 Szcześniak, Szymon 81
- Š**
 Štreit, Jindřich 15, 17, 18, 23, 29, 49, 57, 59, 67, 73, 75, 93, 97, 107, 115, 117, 123, 125, 127, 128, 130, 131, 133, 136, 137, 138, 141
- T**
 Týralová, Miroslava 17
 Třešňák, Matěj 18, 83,
 Teubalová, Jitka 39, 59
 Tuleja, Pavel 135
- V**
 Valušková, Milena 131
 Vávra, Jaroslav 131
 Vepřek, Karel 117
 Velkoborský, Petr 130
 Višinková, Iva 97
 Vosýnek, Jan 129
- W**
 Wajda, Andrzej 71
 Wágner, Martin 105
 Worobiej, Hubert 87
- Z**
 Zajíček, Kamil 127
 Závodný, Robin 65, 89, 128
 Zatloukal, Pavel 125
- Ž**
 Židlický, Vladimír 130

